AKTUALIZACE KONCEPCE PREVENCE KRIMINALITY A SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ PLZEŇSKÉHO KRAJE NA LÉTA 2013-2016 ZA ROK 2013

Aktualizaci koncepce vypracovala:

Ing. Pavlína Kučerová, referentka Odboru sociálních věcí KÚPK, koordinátorka prevence kriminality, krajská protidrogová koordinátorka

Na aktualizaci koncepce spolupracovala:

Pracovní skupina prevence kriminality Plzeňského kraje

Úvod

Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor prevence kriminality, v souvislosti se schválením Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2012-2015 (usnesením vlády ČR č. 925, ze dne 14. 12. 2011), dne 29. 11. 2013 vyhlásilo dotační řízení s názvem Program prevence kriminality na rok 2014, na který budou poskytovány státní účelové dotace krajům a obcím.

Cíle Programu prevence kriminality jsou:

1. snižování míry a závažnosti trestné činnosti a zvyšování pocitu bezpečí občanů,
2. snížení výskytu delikventní činnosti u cílových skupin definovaných ve Strategii prevence kriminality, nebo jejich ochrana,
3. efektivní a koordinovaný systém prevence kriminality,
4. komplexní přístup v komunitách postavený na spolupráci obce, Policie ČR a dalších subjektů.

Prevence kriminality, bezpečnost občanů i návštěvníků je pro Plzeňský kraj prioritou.

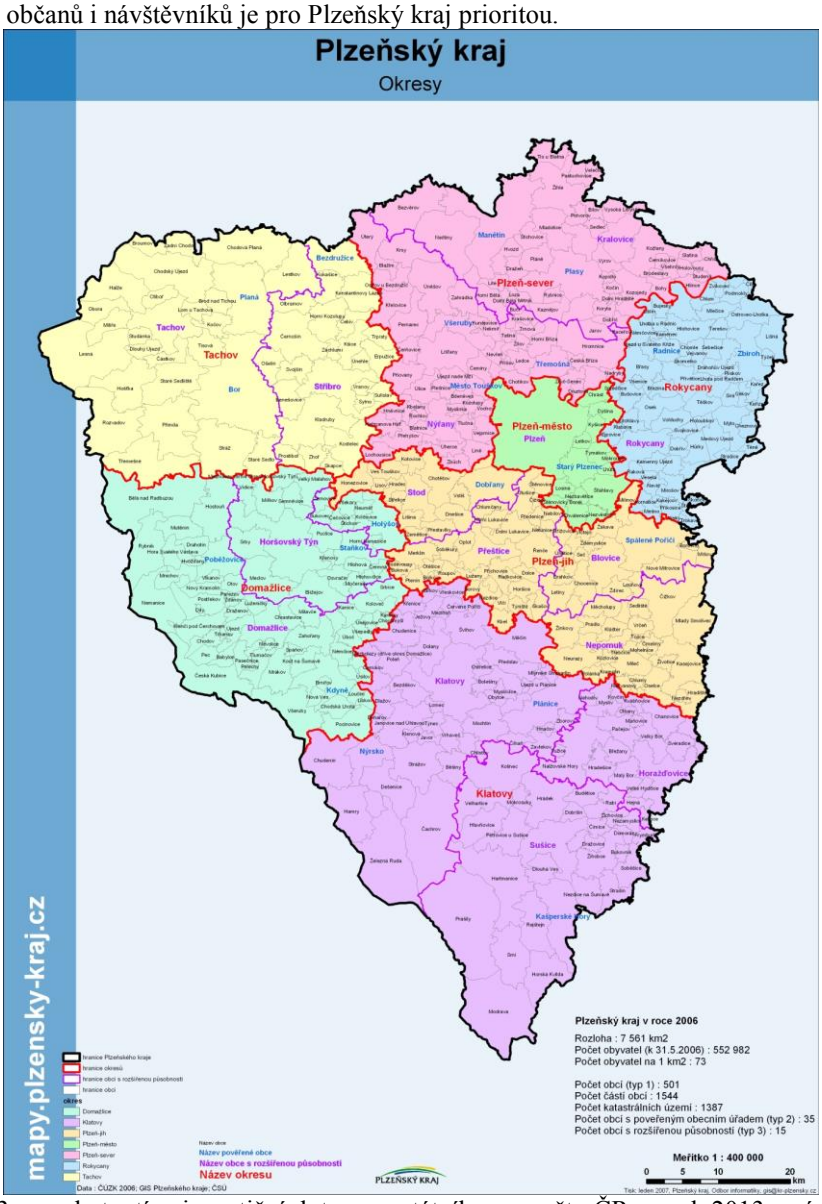

Na základě Rozhodnutí č. 72 a 73 o poskytnutí neinvestiční dotace ze státního rozpočtu ČR na rok 2013 v rámci Krajského programu prevence kriminality Plzeňského kraje na rok 2013 byla přidělena neinvestiční dotace ze státního rozpočtu na realizace projektů „Prevence předlužení obyvatel Plzeňského kraje“ a „Informovaný senior II.“ a v celkové výši 428 000 Kč.

Vyhodnocení Programu prevence kriminality 2013

OBECNÉ PODMÍNKY

Žadatel	Plzeňský kraj
Počet obyvatel	572 687
Program realizován od roku	2008
Celkové náklady vynaložené žadatelem na prevenci kriminality v roce 2013	137 761,75 Kč – Program prevence kriminality Plzeňského kraje 2013 (finanční spoluúčast na projektech průměrně 26,42%)
Celková výše přidělené dotace	428 000 Kč

REALIZOVANÉ PROJEKTY	**Celkem**	**Sociální**	**Situační**	**Informace pro občany**
Celkový počet realizovaných projektů	**2**			**2**
Celkový počet projektů podpořených státní účelovou dotací	2			2

Koncepční materiály v oblasti prevence kriminality a souvisejících	Platnost na období
1. Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji (na období 2008-2010).	2008 – 2010 - Aktualizován dodatky
2. Koncepce prevence kriminality a sociálně patologických jevů Plzeňského kraje na léta 2013 – 2016, která navazuje na priority politiky kraje v oblasti prevence kriminality z let 2009 - 2011.	2013 – 2016
Je oblast prevence kriminality součástí rozpočtu žadatele?	ano

Bezpečnostní situace (na území žadatele)	2012	2013	rozdíl	Index 2013
Nápad tr. činnosti na území žadatele (počet evidovaných přečinů i zločinů)	12 822	13 713	891	239
počet nezaměstnaných	21 888	24 841	2 953	434
Počet vyplacených sociálních dávek závislých na výši příjmu* (součet)	145 200	172 857	27 657	3 018

* dávky hmotné nouze: příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení, mimořádná okamžitá pomoc
dávky státní sociální podpory: sociální příplatek, příspěvek na bydlení

Závěrečná zpráva o realizaci projektu „Plzeňský kraj-Prevence předlužení obyvatel Plzeňského kraje“

OBECNÉ ADMINISTRATIVNÍ ÚDAJE	
Název projektu	Plzeňský kraj-Prevence předlužení obyvatel Plzeňského kraje
Druh projektu*	Informace pro občany
Typ projektu (dle podané žádosti)	Informace pro občany
žadatel	Plzeňský kraj
Osoba odpovědná za projekt	Ing. Pavlína Kučerová, krajský protidrogový koordinátor a koordinátor prevence kriminality, OSV KÚPK
Dodavatelská organizace projektu (kdo jej provedl-realizoval-dodal)	Člověk v tísni, o.p.s.

SPECIFIKACE PROJEKTU			
Cíl projektu, soulad se strategickým cílem strategie prevence kriminality v ČR na léta 2012 až 2015			
Cíl:	Snižování míry a závažnosti trestné činnosti a zvyšování pocitu bezpečí občanů.		
Soulad:	Ano.		
Plnění.	Ano.		
Soulad s prioritami Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2012 až 2015			
Priorita	Snižování rizik a výskytu protiprávní činnosti na úrovni obcí a regionů, včetně oslabování rizikových faktorů.		
Plnění:	Ano.		
Cílová skupina (podle Strategie, případně podle údajů v žádosti) – byla práce s ní dodržena?			
Oběti trestných činů – osoby ohrožené nepřiměřeným zadlužením - ano.			
Udržitelnost projektu (v letech) – podle žádosti. Písmenem X označte příslušný údaj.			
2013 + 1	2013 + 2	2013+ 3 a více	jednorázový projekt
		X	

Měření efektivity dopadů projektu (konkrétní kritéria/indikátory)

Indikátor	Plnění: Ano	Ne	Částečně	Poznámka
Počet zájemců o dluhové poradenství společnosti Člověk v tísni - statistika organizace	X			
Zvýšení kompetencí proškolených pracovníků, pozitivní zpětná vazba účastníků seminářů – zpětnovazební dotazník	X			Zpětná vazba účastníků kurzů byla velmi pozitivní (viz dále)
Počet absolventů akreditovaného vzdělávacího kurzu	X			26 absolventů kurzů
Hodnocení streetworkery na základě jejich práce v terénu	X			

Měření efektivity dopadů projektu (uveďte délku sledování efektivity dopadů v letech (rok realizace projektu se nepočítá). Zdůvodněte.

Více než 24 měsíců. Efektivita dopadů projektu je sledována průběžně (informace z terénu od sociálních pracovníků, statistiky zájemců o službu, ekonomické statistiky).

*sociální prevence, situační prevence, informace pro občany

Hodnocení ze strany účastníků (beneficientů)	Ke sběru písemného hodnocení účastníků došlo pouze v případě akreditovaných vzdělávacích seminářů pro sociální pracovníky. Z dotazníků (ukázka dotazníku viz příloha) vyplývá spokojenost s obsahem seminářů a jejich zabezpečením. **Ve většině případů byla u jednotlivých kritérií udělená „známka“ 1**. Nejhorší hodnocení obsahovalo jen u některých kritérií hodnocení 2 a 3, které se vztahovalo např. k poměru teoretické a praktické části a tempu výkladu. Průměr hodnocení jednotlivých kritérií nebyl u žádného z kurzů horší než 1,5. Mezi vzkazy pro pořadatele semináře (závěr dotazníku) byla jen jedna negativní poznámka, která se vztahovala ke srozumitelnosti některých informací v rámci jednoho ze seminářů. Jeden dotazník obsahoval připomínku k příliš velkému množství informací. I tyto dva dotazníky však celkově hodnotily kurz kladně. Všechny ostatní vzkazy byly velmi pozitivní. Příklady vzkazů pro pořadatele: „*Seminář hodnotím jako velmi přínosný. Oceňuji hlavně praktické a teoretické znalosti lektorky, která se bez problémů orientuje v právnické judikatuře a problematice.*“, „*Daný seminář byl pojat způsobem využitelným v praxi, což shledávám velmi pozitivně. Oceňuji také velmi příjemnou atmosféru a kolektiv.*“, „*Velmi oceňuji praktické příklady včetně instruktážních cvičení.*“, „*Velmi přínosné, prokládané příklady a ukázkami z praxe*“. V dotaznících bylo dále zjišťováno, jak často se účastníci s tématem semináře setkávají a kolik informací pro ně bylo na semináři nových (začátek dotazníku). Z dotazníků vyplynulo, že se naprostá většina účastníků s tématy setkává min. občas. Tomu pak odpovídá i konstatování některých účastníků, že pro ně byla jen část informací ze semináře nová (ani jeden z dotazníků neobsahoval konstatování, že by pro účastníka nebyly žádné informace nové). Z těchto informací tak vyplývá, že zacílení seminářů bylo zvoleno vhodně a seminář nabízel odpovídající obsah. Celkově tak lze považovat hodnocení za velmi dobré, což potvrdili i někteří účastníci v následných rozhovorech. Někteří z účastníků po skončení kurzu poslali koordinátorovi projektu děkovný a pochvalný mail. V případě besed pro občany se účastníci vyjadřovali pouze ústně. Z těchto vyjádření vyplývala spokojenost s obsahem, nezaznamenali jsme žádné negativní hodnocení. V případě informačních aktivit (inzerce, články v tisku) nedošlo k přímému kontaktu s příjemci sdělení a nedošlo tak ke sběru jejich hodnocení.
Hodnocení ze strany odborné i občanské veřejnosti (medializace projektu)	Odbornou veřejnost v projektu zastupovali účastníci akreditovaných vzdělávacích seminářů (soc. pracovníci poskytovatelů služeb, obcí) – jejich hodnocení seminářů viz výše. V rámci projektu došlo k medializaci aktivit a témat projektu. Zveřejněno bylo celkem min. 17 článků a dalších sdělení v běžných médiích a ve zpravodajích obcí Plzeňského kraje - seznam viz příloha.
Jaká je návaznost	Projekt Prevence předluženosti obyvatel PK navazoval na projekt Kudy s dluhy? (KsD), který s podporou prostředků

projektu na další aktivity (instituce)	OP LZZ realizuje regionální pobočka společnosti Člověk v tísni od roku 2011. Využity byly výstupy projektu KsD – grafické návrhy letáků a videospoty. V rámci akce bylo podpořeno jejich další šíření (inzerce). Pro přípravu seminářů a besed pracovníci organizace využili své zkušenosti s poskytováním dluhového poradenství. Pro organizaci seminářů pro odbornou veřejnost jsme dále využili kontaktů na sociální pracovníky, na které máme díky předchozí činnosti kontakty.

Slovní hodnocení realizátora projektu

Na realizaci projektu Prevence předlužení obyvatel Plzeňského kraje byla poskytnuta celková dotace 140 420 Kč, z toho neinvestiční dotace ze státního rozpočtu ČR na rok 2013 ve výši 114 000 Kč a 26 420 Kč z rozpočtu Plzeňského kraje. V rámci projektu vznikly náklady v celkové výši 123 287,36 Kč, které jsou podrobně rozepsány v následující tabulce:

Spotřebované výdaje celkem ke dni 31. 12. 2013	**Celkem Kč**	**Státní dotace dotace v Kč**
Koordinátor a mediální pracovník projektu *(373 hod.)*	16 940	16 940
Lektorné (*celkem 78 hod. výuky a 26 hod. přípravy)*	33 033	33 033
Cestovné	7 551,61	2 999,35
Pronájem prostor	1 578	0
Občerstvení – besedy	1 849,75	0
Telefon	0	0
Návrh, grafická úprava a tisk plakátů	4 000	4 000
Inzerce ve veřejné dopravě – letáky, videospoty	52 587	50 000
Další inzerce	5 748	0
Celkem vč. DPH	**123 287,36**	**106 972,35**

K nedočerpání dotace došlo v celkové výši 17 132,64 Kč, z toho 7 027,65 Kč z prostředků Ministerstva vnitra (MV). K nedočerpání prostředků MV došlo zejména v kapitolách lektorné (důvodem bylo neuskutečnění dvou z pěti připravených seminářů – viz dále). Z podílu kraje nebyly dočerpány zejména prostředky na cestovné, pronájem prostor a občerstvení (obce a další subjekty prostory ve většině případů poskytly zdarma, občerstvení bylo nakupováno s ohledem na nízkou účast na besedách v menší míře – v obou případech vycházela původní kalkulace z předchozích zkušeností organizace, šlo však pouze o odhad). Část těchto prostředků byla přesunuta do nové položky Další inzerce (viz níže), čímž došlo k posílení dopadů projektu. V rámci realizace projektu proběhly vzdělávací kurzy pro sociální pracovníky poskytovatelů soc. služeb a obcí v oblasti dluhového poradenství v těchto termínech: 17. 10. 2013 – smluvní podmínky, 24. 10. 2013 – vymáhání pohledávek, 31. 10. – exekuce a 7. 11. 2013 – insolvence. Jednotlivých kurzů se zúčastnilo 11 - 14 posluchačů. Dohromady se kurzů účastnilo 26 osob. Prezenční listiny z kurzů jsou v příloze. Ohlasy na vedení a průběh kurzů byly velmi pozitivní – viz výše. V rámci projektu bylo v listopadu a prosinci uspořádáno 5 besed pro občany. Tyto besedy byly pořádány v regionech, kde naše organizace nepůsobí – 20.11. Stříbro, 25.11. Sušice, 27.11. Tachov, 2.12. Horažďovice, 3.12. Kralovice. I přes pomoc s propagací besed ze strany od subjektů v uvedených městech (zejména městské úřady a poskytovatelé soc. služeb) se besedy setkaly s velmi malým zájmem a dohromady se jich účastnilo jen 12 osob (na dvě z besed nedorazil ani jeden účastník). Prezenční listiny z besed jsou v příloze. V návaznosti na besedy byly v regionech, kde besedy proběhly, zveřejněny články varující před některými rizikovými postupy spojenými se zadlužením ve zpravodajích jednotlivých obcí. Zveřejněno bylo prokazatelně 10 článků v obecních zpravodajích. V několika dalších obcích bylo ústně přislíbeno, že k otištění dojde v lednu/únoru 2014 (vzhledem k omezenému prostoru ve zpravodaji došlo k odložení otištění článku). Před besedami jsme rozeslali tiskovou zprávu do běžných médií, kdy bylo v regionálních médiích zveřejněno dalších 7 mediálních sdělení. Seznam dosažené publicity je doložen v příloze. Po dohodě mezi zástupci Plzeňského kraje a společnosti Člověk v tísni, o.p.s. došlo k přesunu části prostředků ze spoluúčasti Plzeňského kraje na podporu další inzerce (položka rozpočtu „Další inzerce“) s účelem podpořit varovné působení na občany prostřednictvím hromadných médií. V prosinci tak došlo k vytvoření reklamního banneru a jeho umístění na regionálním zpravodajském webu - http://plzen.idnes.cz . Ke zveřejnění banneru došlo v týdnu 9. – 15. prosince 2013. Provozovatel webu garantuje dosažení 100.000 shlédnutí banneru, k tomu v uvedeném týdnu nedošlo a taky byl banner zveřejněn ještě v týdnu 16. – 22. prosince 2013, tak aby byl dosažen počet shlédnutí banneru.

Závěrečná zpráva o realizaci projektu „Plzeňský kraj-Informovaný senior II.“

OBECNÉ ADMINISTRATIVNÍ ÚDAJE	
Název projektu	Plzeňský kraj-Informovaný senior II.
Druh projektu*	Informace pro občany
Typ projektu (dle podané žádosti)	Informace pro občany
žadatel	Plzeňský kraj
Osoba odpovědná za projekt	Ing. Ivan Kraus - koordinátor projektu Plzeňský kraj - bezpečný kraj KÚPK
Dodavatelská organizace projektu (kdo jej provedl-realizoval-dodal)	Plzeňský kraj

SPECIFIKACE PROJEKTU			
Cíl projektu, soulad se strategickým cílem strategie prevence kriminality v Čr na léta 2012 až 2015			
Cíl:	Snížení výskytu delikventní činnosti u cílových skupin definovaných ve Strategii, nebo jejich ochrana.		
Cíl:	Snižování míry a závažnosti trestné činnosti a zvyšování pocitu bezpečí občanů.		
Soulad:	Ano.		
Plnění.	Ano.		
Soulad s prioritami Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2012 až 2015			
Priorita	Snižování rizik a výskytu protiprávní činnosti na úrovni obcí a regionů, včetně oslabování rizikových faktorů.		
Plnění:	Ano.		
Cílová skupina (podle Strategie, případně podle údajů v žádosti) – byla práce s ní dodržena?			
Oběti trestných činů – ano.			
Udržitelnost projektu (v letech) – podle žádosti. Písmenem X označte příslušný údaj.			
2013 + 1	2013 + 2	2013+ 3 a více	jednorázový projekt
		X	
Měření efektivity dopadů projektu (konkrétní kritéria/indikátory)			

Indikátor	Plnění			Poznámka
	Ano	Ne	Částečně	

Vyhodnocení shromážděných dat uvedených v dotaznících.	X			
Vyhodnocení kriminálních statistik a porovnání stavu před realizací projektu a po ní.	X			

Měření efektivity dopadů projektu (uveďte délku sledování efektivity dopadů v letech (rok realizace projektu se nepočítá). Zdůvodněte.

Více než 24 měsíců. Efektivita dopadů projektu (stejně jako u předcházejících projektů „Bezpečí pro seniory", „Informovaný senior II." a u projektů, které budou v této oblasti následovat) je sledována průběžně a stejně tak je průběžně rovněž vyhodnocována. Jedná se o oblast, která je zahrnuta do policejních statistik.

*sociální prevence, situační prevence, informace pro občany

Hodnocení ze strany účastníků (beneficientů)	viz vyhodnocená zpětná vazba
Hodnocení ze strany odborné i občanské veřejnosti (medializace projektu)	Projekt je kladně hodnocen ze strany představitelů Plzeňského kraje, představitelů zapojených měst a obcí, obyvatel Plzeňského kraje, sdělovacích prostředků a zejména samotných seniorů.
Jaká je návaznost projektu na další aktivity (instituce)	Projekt navazuje na projekt „Bezpečí pro seniory" realizovaný ve spolupráci Plzeňského kraje a Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje a projekt „Informovaný senior II.". Prostřednictvím projektu došlo k začlenění této problematiky do vzdělávacích aktivit pro seniory.

Slovní hodnocení realizátora projektu

Na realizaci projektu „Informovaný senior II." byla poskytnuta celková dotace ve výši 427 397 Kč, z toho neinvestiční dotace ze státního rozpočtu ČR na rok 2013 ve výši 314 000 Kč a 113 397 Kč z rozpočtu Plzeňského kraje. V rámci projektu vznikly náklady v celkové výši 398 121,74 Kč, které jsou podrobně rozepsány v následující tabulce:

Náklady na projekt „Informovaný senior" ke dni 31. 12. 2013	**Celkem v Kč**	**Státní dotace v Kč**
Příprava tematických bloků a lektorů (4x 4 odborní lektoři, každý 5 hodin po 400 Kč/hod)	16 000,00	0
Grafický návrh informa infomateriálů a jejich vytvoření (1300 ks)	33 299,20	0
Zajištění materiálu pro realizaci konkrétních přednášek a pro seniory (tužky, magnetky, osobní alarmy – po 1300 kusech)	149 887,54	95 000,00
Náklady na činnost lektorů	100 000,00	100 000,00
Cestovní náklady	32 675,00	32 675,00
Náklady na pronájmy prostor k realizaci aktivit	0	0
Náklady na organizační zajištění akcí – úhrada nákladů SSŠ Plzeň	10 000,00	0
Činnost lektora související s přípravou a vyhodnocením konkrétní vzdělávací aktivity	49 000,00	49 000,00
Mediální kampaň (2x týdenní mediální kampaň v ČRo Plzeň)	0	0
Propagace projektu na jiných akcích pro seniory – neuznatelný náklad	7 260,00	0
Celkem	**398 121,74**	**276 675,00**

V roce 2011 zrealizoval Plzeňský kraj ve spolupráci s Krajským ředitelstvím policie Plzeňského kraje projekt Bezpečí pro seniory, jehož cílem bylo seznámit seniory s nejčastějšími typy trestné činnosti páchané na seniorech. Pozornost byla věnována rovněž prevenci bezpečnosti a plynulosti silničního provozu. V roce 2012 byl realizován projekt Informovaný senior I., který se zaměřil na oblasti finanční gramotnost, znalost bezpečnostních úskalí práce v prostředí Internet, první pomoc a zásady zdravého životního stylu a sebeobrana. Projekt Informovaný senior II. v roce 2013 k těmto oblastem připojil nově ještě oblast Informační gramotnosti.

Cílovou skupinou tohoto projektu jsou aktivní senioři žijící ve městech a obcích Plzeňského kraje, kteří jsou v důsledku svého aktivního životního postoje i ve vyšším věku v daných oblastech nejvíce ohroženi. Senioři jsou, jak dokládají statistické výstupy Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, spolu se ženami skupinou, která zaznamenává v posledních létech největší nárůst počtu evidovaných trestných činů. Pro zajištění projektu byli přizváni odborní lektoři z jednotlivých oblastí, byla připravena konkrétní náplň daných tematických bloků a byly připraveny informační materiály a zakoupen drobný dárkový materiál související se zajištěním bezpečnosti seniorů. Senioři si z nabízených okruhů vybírali vždy dva, jednotlivá setkání se skupinami optimálně 15 seniorů pak probíhala zhruba po dobu 90 minut. Aktivity se konaly ve městech a obcích, které o jejich realizaci projevily zájem. Každý tematický blok vedl odpovídající odborný lektor. Projekt byl nabídnut starostům všech měst a obcí Plzeňského kraje. Zapojilo se 28 měst a obcí, proběhlo 102 vzdělávacích aktivit a zúčastnilo se celkem 1624 seniorů. Zájem o jednotlivé okruhy byl rovnoměrně rozprostřen a projekt byl kladně hodnocen 97 % seniorů. Spoluúčast Plzeňského kraje v celkové konečné výši 121 446,74 Kč byla hrazena z prostředků projektu Plzeňský kraj – bezpečný kraj a představuje tak 30,5 % celkových nákladů projektu. Nevyčerpaná částka dotace ve výši 37 325 Kč bude vrácena na účet poskytovatele dotace.

Pracovní skupina prevence kriminality Plzeňského kraje

Na základě doporučení MV ČR vznikla v lednu roku 2012 Pracovní skupina prevence kriminality Plzeňského kraje, jejímiž členy jsou krajský koordinátor prevence KŘP ČR, krajský koordinátor prevence kriminality, krajský protidrogový koordinátor, krajský metodik sociální prevence, krajský školský koordinátor prevence, krajský romský koordinátor, koordinátor projektu Plzeňský kraj - bezpečný kraj, regionální vedoucí Probační a mediační služby a další členové, kteří jsou přizváni k účasti na jednání podle potřeby. Smyslem vytvoření Pracovní skupiny PK je zlepšení výměny informací, koordinace aktivit jejich členů a účelné vynakládání finančních prostředků (role v posuzování projektů obcí). Dále Pracovní skupina vytvořila Koncepci prevence kriminality a sociálně patologických jevů Plzeňského kraje na léta 2013 – 2016, spolupracuje na každoročním zpracování Bezpečnostní analýzy, poskytuje konzultace k preventivním opatřením na lokální úrovni, metodickou podporu vzniku programů prevence kriminality měst a obcí, zajišťuje informovanost samospráv v území kraje o bezpečnostní situaci a vhodných preventivních opatřeních, spolupracuje na zpracování hodnocení programů, respektive projektů prevence kriminality obcí a měst.

Projekt „Plzeňský kraj – bezpečný kraj"

Od roku 2009 byl zahájen projekt „Plzeňský kraj - bezpečný kraj", který realizuje aktivity přispívající k pocitu bezpečí obyvatel kraje. Projekt „Plzeňský kraj – bezpečný kraj" je aktivita Plzeňského kraje, vedení Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, Krajského úřadu Plzeňského kraje a dalších subjektů směřující ke zlepšení bezpečnostní situace v Plzeňském kraji. Zákazníkem je zde občan a návštěvník Plzeňského kraje a cílem je vedle zlepšení bezpečnostní situace rovněž zlepšení subjektivního vnímání pocitu bezpečí. K naplnění těchto hlavních cílů směřují jednotlivé dílčí aktivity.

Projekt Plzeňský kraj – bezpečný kraj navazuje na projekt Plzeň – bezpečné město, který je již od počátku roku 2009 realizován na území statutárního města Plzeň. Cílem projektu Plzeňský kraj – bezpečný kraj je rozšířit tuto praxi na území celého Plzeňského kraje. Nejdůležitější myšlenkou je snaha rozdělit území celého Plzeňského kraje na relativně malá území – bezpečnostní okrsky a v těchto

územích nastavit osobní spoluodpovědnost představitelů subjektů, které se zde podílejí na řešení otázek bezpečnosti. Současně by mělo dojít k zapojení maximálního možného množství partnerů do souvisejících činností. Výsledkem by mělo být také zapojení široké veřejnosti do řešení otázek bezpečnosti, zvýšení angažovanosti zástupců všech kompetentních organizací a následné zlepšení samotné bezpečnostní situace a jejího vnímání občany. Lze očekávat, že v takové situaci vzroste zájem o bezpečnostní situaci v regionu, zvýší se snahy o její zlepšení a dojde k nárůstu počtu a kvality předkládaných dílčích projektů v této oblasti. Zvýšenou angažovaností Plzeňského kraje, Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje a Krajského úřadu Plzeňského kraje pak dojde k nárůstu pravděpodobnosti jejich následné realizace. Dosažení tohoto cíle není možné bez nastavení širokých informačních kanálů, které zajistí zprostředkování přenosu informací jak k občanům, tak také od občanů k institucím a mezi spolupracujícími institucemi navzájem. Velmi významné místo mezi těmito informačními kanály pak zaujímá speciálně vytvořený webový portál, který je zcela nedílnou součástí celého projektu (http://www.bezpecnykraj.cz/). Mezi koordinátorem projektu Plzeňský kraj – bezpečný kraj a koordinátorem prevence kriminality funguje úzká spolupráce a výměna informací související se zvyšováním bezpečnosti kraje.

Naplňování Deklarace o vzájemné koordinaci a spolupráci v oblasti bezpečnosti a o stanovení společného postupu v oblasti zlepšování bezpečnostní situace u záležitostí přesahujících rámec místní samosprávy v Plzeňském kraji (dále Deklarace)

V roce 2013 pokračovalo naplňování Deklarace v trendu nastoleném v létech 2010 až 2012. Byl využíván webový portál provozovaný na základě uzavřené smlouvy SIT Plzeň, informační a propagační materiály určené pro potřeby projektu jsou zhotovovány, rovněž na základě uzavřené smlouvy, Jaroslavou Caisovou.

V průběhu roku 2013 došlo k rozšíření okruhu zapojených měst a obcí z 27 na 51. Nově byla připojena města Kaznějov, Plasy, Město Touškov, Zbiroh, Bor u Tachova a obce Bdeněves, Čižice, Hrádek u Sušice, Kozolupy, Luženičky, Skašov, Úboč, Nová Ves, Cekov, Drahoňův Újezd, Kařez, Kařízek, Lhota pod Radčem, Líšná, Ostrovec – Lhotka, Plískov, Sirá, Terešov a Týček. Prioritně jsou do projektu zapojovány obce 3. typu a obce, které mají zřízenu městskou či obecní policii. Další rozšiřování projektu nad tento uvedený rámec pak doposud probíhá zejména na základě zájmu projeveného ze strany místní samosprávy. Tento zájem pak úzce souvisí zejména se snahou o získání účelové dotace z vyhlášeného dotačního programu, kdy na doporučení Bezpečnostní komise PK budou přednostně uspokojovány žádosti měst a obcí do projektu již zapojených. Stejně jako v minulých létech, také v roce 2013 pokračovala intenzivní a kvalitní spolupráce s Odborem bezpečnosti a prevence kriminality Magistrátu města Plzeň (dále OBPK). Také v roce 2013 byla hlavní pozornost věnována podpoře realizace dílčích bezpečnostních projektů či opatření v zapojených městech a obcích. Jedná se o projekty, jejichž potřeba je identifikována na základě místní a osobní znalosti členy základních pracovních skupin v úzké interakci s veřejností. V roce 2013 bylo rozhodnuto o finanční podpoře dílčích projektů:

- Čižice měřič rychlosti
- Stod MKDS
- Tachov kola pro MP
- Skašov měřič rychlosti
- Luženičky měřič rychlosti
- Rokycany kola pro MP
- Stříbro detekce drog
- Dobřany MKDS
- Kaznějov MKDS
- Kralovice MKDS
- Kozolupy MKDS
- Přeštice MKDS
- Plzeň 10 – Lhota MKDS
- Planá MKDS

Celkově byly tyto projekty podpořeny částkou 2 998 726 Kč

Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje získalo formou finančního daru částku ve výši 80 000 Kč účelově určenou na pořízení výpočetní techniky pro obvodní oddělení PČR nově zapojená do projektu v souvislosti s jeho územním rozšiřováním.

V roce 2013 jsme realizovali tři celokrajské projekty. Jednalo se o projekty eBezpečnost, Informovaný senior II. a Zdravý Plzeňský kraj.

Projekt eBezpečnost v roce 2013 navázal na rok 2011 a rok 2012 po obecných oblastech a fenoménu sociálních sítí a Facebook se zaměřil na on line nakupování a zaznamenal 30 % nárůst zájmu oproti roku 2012 jak ze strany žáků a studentů, tak i v počtu zapojených škol. Tento projekt bude pokračovat i v roce 2014, kdy je v jednání jeho rozšíření i do všech dalších krajů ČR a to na základě usnesení Rady asociace krajů ČR, která vyhlásila projekt „Kraje pro bezpečný internet“ a doporučila jeho realizaci všem krajům.

Projekt Informovaný senior II. využíval finančních prostředků poskytnutých v rámci prevence kriminality Ministerstvem vnitra ČR. Navazoval na projekty Bezpečí pro seniory realizovaný ve spolupráci s Krajským ředitelstvím policie Plzeňského kraje v roce 2011 a Informovaný senior I. z roku 2012, které byly také podpořeny finančními prostředky z MV ČR. Pro rok 2014 připravujeme jeho další pokračování. Projekt Zdravý Plzeňský kraj vychází ze zapojení PK do Národní sítě zdravých měst a municipalit a finančně a organizačně se podílel na několika konkrétních akcích, které měly za cíl zlepšení zdravotního stavu občanů Plzeňského kraje.

V souladu s ustanovením článku 9 Deklarace mají být jedenkrát ročně vyhodnocena nejlépe hodnocená města a obce a obvodní oddělení Policie ČR v Plzeňském kraji. Z našeho pohledu byla nejaktivnějším městem zapojeným do projektu v roce 2013 Horní Bříza, která se podílela na organizaci mezinárodní konference na téma postavení měst a obcí v oblasti zajišťování bezpečnosti. Mezi obvodními odděleními Policie ČR bychom chtěli vyzdvihnout OOP Kaznějov, jehož vedoucí se aktivně zapojil do budování MKDS ve městě.

Jako hlavní oblasti pro zlepšení jsme i v roce 2013 hodnotili rychlost přistupování jednotlivých měst a obcí, realizaci související informační kampaně a zejména pak aktivitu zapojených měst a obcí při hledání místních „bezpečnostních problémů“ a jejich řešení. Rovněž zapojení Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje do projektu není již tak dynamické, jak tomu bylo na startu projektu. Možnou změnu v tomto ohledu nabízí změna v osobě koordinátora projektu na straně KŘPP, k níž došlo v polovině roku.

Naopak za silnou stránku projektu považujeme realizaci velice úspěšného a kladně hodnoceného projektu eBezpečnost, který napomáhá ke zviditelnění celého projektu a také projekt Informovaný senior lze považovat za velice kvalitní službu pro města, obce a obyvatele PK. Velkým přínosem pro projekt je i nadále jeho podpora čelních představitelů Plzeňského kraje a zapojení Bezpečnostní komise Rady PK.

Sociálně demografická analýza kraje

Plzeňský kraj leží na jihozápadě České republiky. Hranici kraje na západě tvoří státní hranice se SRN (Bavorskem) Severozápadně leží kraj Karlovarský, severovýchodně kraj Středočeský a na jihovýchodě kraj Jihočeský. Svou rozlohou 7 561 km2 je třetím

největším krajem v České republice, avšak počtem obyvatel se řadí na deváté místo v ČR. Sedm okresů kraje (Domažlice, Klatovy, Plzeň-město, Plzeň-jih, Plzeň-sever, Rokycany a Tachov) představuje územní celky výrazně se odlišující krajinným charakterem, počtem i skladbou obyvatelstva, ekonomický potenciálem, velikostí i hustotou osídlení. Pro Plzeňský kraj je typický vysoký počet malých sídel s nerovnoměrným rozmístěním, chybí zde města střední velikosti, struktura středisek je v porovnání s ČR atypická. Město Plzeň se svými 167 472 obyvateli představuje protiklad k malým sídlům, neboť je po Praze druhým nejvýznamnějším centrem v Čechách. Plzeňský kraj má 57 měst, ve kterých žije 386 402 obyvatel tj. 67,5 % z celkového počtu obyvatel kraje. Od 1. 1. 2003 byla na základě zákona č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností Česká republika nově administrativně rozdělena do 205 správních obvodů obcí s rozšířenou působností. Vyhláškou Ministerstva vnitra č. 388/2002 Sb. byly stanoveny správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem a správní obvody obcí s rozšířenou působností. Po ukončení činnosti okresních úřadů (k 31. 12. 2002) tak byla významná část jejich kompetencí přenesena na obce s rozšířenou působností. Plzeňský kraj byl rozdělen do 15 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (ORP) a do nich spadajících 35 správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem (POU). Mezi obce s rozšířenou působností patří: Blovice, Domažlice, Horažďovice, Horšovský Týn, Klatovy, Kralovice, Nepomuk, Nýřany, Plzeň, Přeštice, Rokycany, Stod, Stříbro, Sušice a Tachov. Většina rozvojových sídel leží na rozvojových osách regionálního významu a na západní radiální ose spojující Plzeň s Prahou a směřující koridorem k hranici s Německem. Mimo tyto osy se nachází řídce zalidněná území s převažující obytnou a zemědělskou funkcí s nedostatečně vyvinutou sociální a technickou infrastrukturou a omezenou dopravní obslužností. K oživení těchto sídel přispěje vznik malých podniků, obnova řemesel a rozvoj služeb vázaných na cestovní ruch. Aby mohly být některé aktivity alespoň částečně realizovány, sdružují se obce do mikroregionů.

V období let 1990 až 2012 dosáhla intenzita bytové výstavby nejvyšší hodnoty v roce 2008, kdy na 1 000 obyvatel středního stavu připadlo 4,70 dokončených bytů. V roce 2012 dosáhla intenzita bytové výstavby hodnoty 2,52.

Plzeňský kraj je s počtem obyvatel 572 687 osob (k 31. 12. 2012) šestým nejmenším krajem v České republice a tvoří tak 5,4 % z celkového počtu obyvatel ČR. Rozložení obyvatel v rámci kraje je značně nerovnoměrné. Téměř 30 % obyvatel žije v Plzni a další více než pětina obyvatel je soustředěna do 13 měst s více než 5-ti tisíci obyvateli. V menších městech do 4 999 obyvatel žije zhruba 17,1 % obyvatel Plzeňského kraje. Plzeňský kraj je v ČR třetím nejřidčeji zalidněným krajem. Hustota obyvatel v kraji představuje 75,7 obyvatel na km2 (hustota ČR 133,3 obyvatel na km2). Nejnižší hustoty v Plzeňském kraji dosahují okresy Tachov (hustota 38,5 obyvatel na km2) a Klatovy (hustota 44,9 obyvatel na km2). Z hlediska věkové struktury patří Plzeňský kraj k územím se starším obyvatelstvem v ČR, průměrný věk obyvatel kraje dosáhl v r. 2012 výše 41,7 let, v okresu Plzeň – město dokonce 42,5 let, naproti tomu v okrese Tachov pouhých 40,1 let. Vysoký podíl staršího obyvatelstva v Plzeňském kraji je patrný též z indexu stáří (počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0 – 14 let). V roce 2012 zde tento index dosáhl výše 119,2, což je po Praze, Zlínském a Královéhradeckém kraji čtvrtá nejvyšší hodnota v ČR (index stáří ČR 113,3). V rámci kraje dosáhl index stáří nejvyšších hodnot v okresech Plzeň-město (137,5), Klatovy (124,7) a Rokycany (124,3), naopak velmi nízký je v okrese Tachov (93,4). Počet obyvatel ČR se v roce 2012 v porovnání s rokem 2011 zvýšil o 10 680 obyvatel. Počet živě narozených dětí se v ČR meziročně snížil o 97 dětí, tj. pokles o 0,1 %. V roce 2012 dosáhl přirozený přírůstek 387 osob. Na růstu obyvatel ČR se podílel především přírůstek stěhováním, který činil 10 293 osob. Počet obyvatel v Plzeňském kraji se v roce 2012 v porovnání s rokem 2011 zvýšil o 978 obyvatel. Počet živě narozených vzrostl meziročně o 202 osob, tj. zvýšení o 3,6 %. Přirozený přírůstek dosáhl záporné hodnoty - 235 osob. Migrační saldo představovalo 1 213 osob. V roce 2012 dosáhl v Plzeňském kraji relativní počet živě narozených dětí hodnoty 10,1. V porovnání s celorepublikovým průměrem byla tato hodnota nižší. Relativně nejvíce dětí se narodilo v okresech Rokycany (10,9) a Tachov (10,6). V počtu potratů 41,6 na 100 narozených zaujímá Plzeňský kraj třetí místo v ČR po krajích Ústeckém a Karlovarském.

Většina ekonomických subjektů kraje (39,3 %) má sídlo v okrese Plzeň-město. Výraznou úlohu v zaměstnanosti Plzeňského kraje sehrává 49 subjektů s více než 500 zaměstnanci, z toho 23 jich zaměstnává více než 1 000 pracovníků. Mezi organizace s větším počtem zaměstnanců patří v Plzeňském kraji Fakultní nemocnice, Psychiatrická léčebna Dobřany, Plzeňský Prazdroj a.s, Západočeská univerzita v Plzni, Panasonic AVC Networks Czech, s.r.o., IDEAL AUTOMOTIVE Bor, s.r.o., VISHAY ELECTRONIC, spol. s r.o., HP-Pelzer s.r.o., ŠKODA TRANSPORTATION a.s., Doosan ŠKODA POWER s.r.o., ŠKODA JS a.s., MD ELEKTRONIK spol. s.r.o., LASSELSBERGER, s.r.o., Statutární město Plzeň, GRAMMER CZ, s.r.o., BORGERS CS spol. s.r.o. Plzeň, International Automotive Components Group s.r.o., Hofmann Wizard s.r.o. Ve zdravotnictví zabezpečuje lůžkovou péči v kraji síť 11 nemocnic s 3 462 lůžky (včetně ambulantní části).

Síť předškolních a školských zařízení v kraji představuje 265 mateřských škol 218 základních škol, 15 gymnázií, 45 oborů odborného vzdělání na středních školách bez nástavbového studia. Vysokoškolské vzdělání nabízí Západočeská univerzita ve svých 8 fakultách (ekonomické, pedagogické, filozofické, právnické, aplikovaných věd, strojní, elektrotechnické a zdravotnických studií) a lékařská fakulta v Plzni, která patří pod Univerzitu Karlovu v Praze.

Nezaměstnanost

V rámci ČR patří Plzeňský kraj k oblastem s nižší mírou nezaměstnanosti. Počet uchazečů o zaměstnání a volných pracovních míst zaznamenává pravidelné sezónní výkyvy. Vyšší míra nezaměstnanosti je vykazována ve vzdálenějších regionech, jako projev špatné dopravní obslužnosti, která omezuje uchazeče v hledání zaměstnání a soustřeďuje je na krajskou metropoli. Nejnižší míru nezaměstnanosti setrvale vykazuje okres Plzeň - jih, naopak nejvyšší míru nezaměstnanosti registrujeme v okrese Tachov. Hladina struktury uchazečů o zaměstnání zůstává rovněž setrvalá, v průběhu celého roku tvoří nejpočetnější skupinu nezaměstnaných dlouhodobě evidovaní, ženy a osoby se základním vzděláním. Z hlediska struktury pracovních sil nejobtížněji hledají zaměstnání zaměstnanci s nízkou kvalifikací, osoby se zdravotním omezením, absolventi škol a administrativní pracovníci se středoškolským vzděláním. Naopak nedostatek pracovníků převládá v technických profesích.

K 31. 12. 2013 bylo v Plzeňském kraji evidováno celkem 25 709 uchazečů o zaměstnání, což je o 1 985 více než ve stejném období loňského roku. Z tohoto počtu bylo 25 008 uchazečů dosažitelných, tedy takových, kteří mohli okamžitě nastoupit do zaměstnání. V porovnání se stejným obdobím loňského roku došlo k nárůstu o 1 798 osob.

K 31. 12. 2013 bylo v Plzeňském kraji v evidencích kontaktních pracovišť Úřadu práce ČR celkem 13 057 žen, tedy 50,8 % všech nezaměstnaných. Zároveň bylo v evidenci 3 240 osob se zdravotním postižením, tedy 12,6 % všech nezaměstnaných. Ke konci prosince bylo v evidencích registrováno 1 668 absolventů a mladistvých, což je o 8 méně než v prosinci minulého roku. Na celkovém počtu nezaměstnaných se tak podílejí 6,5 %.

Podporu v nezaměstnanosti pobíralo v prosinci celkem 5 940 uchazečů o zaměstnání, tedy 23,1 % všech nezaměstnaných.

Na základě dohody s Českým statistickým úřadem Ministerstvo práce a sociálních věcí počínaje lednem 2013 přechází na nový ukazatel registrované nezaměstnanosti v ČR s názvem Podíl nezaměstnaných osob, který vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 – 64 let ze všech obyvatel ve stejném věku. Podíl nezaměstnaných osob činil v Plzeňském kraji v prosinci 6,4 %. V meziročním srovnání došlo k nárůstu o 0,5 %. Nejnižší podíl nezaměstnaných vykazují okresy Plzeň – jih (5,5 %) a Rokycany (5,5 %), naopak nejvyšší podíl nezaměstnaných registrujeme v okrese Tachov (8,5 %). Podíl nezaměstnaných žen činil 6,6 % a mužů 6,3 %.

K 31. 12. 2013 bylo na kontaktních pracovištích Úřadu práce ČR v Plzeňském kraji evidováno celkem 2 575 volných pracovních míst, což je o 158 více než v prosinci předchozího roku. Na jedno volné pracovní místo připadá 10,0 uchazečů.

Ani při strukturalizaci zaměstnávání cizinců nedochází k výrazným výkyvům. Nejvíce je v Plzeňském kraji zaměstnáváno státních příslušníků Slovenska, Rumunska, Bulharska, Ukrajiny (řazeno sestupně).

Cizinci pracující v Plzeňském kraji stav k 31. 12. 2013

Cizinci z třetích zemí 507 (meziměsíční nárůst o 1)
z toho: Ukrajina 237
Thajsko 70
Japonsko 49
Moldavsko 49

Občané EU/EHP a Švýcarska 13 824 (meziměsíční nárůst o 947)
z toho: Slovensko 5 852
Rumunsko 2 378
Bulharsko 1 459

Meziroční srovnání nemáme bohužel k dispozici. V porovnání se stejným obdobím roku 2011 je současný počet cizinců z třetích zemí o 165 nižší a počet občanů EU/EHP a Švýcarska je naopak o 3 113 vyšší.

Meziroční srovnání počtu nezaměstnaných, volných pracovních míst a míry nezaměstnanosti za roky 2012 a 2013 v Plzeňském kraji

	2012			**2013**		
	Uchazeči o zaměstnání celkem	volná pracovní místa	MN (%)	Uchazeči o zaměstnání celkem	volná pracovní místa	MN (%)
leden	24 457	2 479	7,4	26 271	2 541	6,6
únor	24 344	2 324	7,4	26 531	2 376	6,7
březen	22 885	2 575	6,9	25 992	2 645	6,5
duben	21 482	2 756	6,5	24 724	2 702	6,2
květen	20 424	2 980	6,2	24 138	2 930	6,1
červen	20 156	2 954	6,1	23 580	2 914	5,9
červenec	20 701	2 956	6,4	24 011	3 121	6,0
srpen	20 907	3 200	6,4	24 203	3 238	6,1
září	20 547	3 031	6,3	24 451	3 189	6,1
říjen	21 204	2 523	6,5	24 182	2 860	6,0
listopad	21 829	2 359	6,7	24 296	2 688	6,0
prosinec	23 724	2 417	7,3	25 709	2 575	6,4
prům. hodnota	**21 872**	**2 713**	**6,7**	**24 841**	**2 815**	**6,2**

Kriminalita v Plzeňském kraji

Za dvanáct měsíců loňského roku evidují policisté v Plzeňském kraji celkem 13713 případů porušení zákona, které bylo kvalifikováno jako trestný čin. Ve srovnání s rokem 2012 je to o 891 případů více, což činí 6,95%. I přes tento početní nárůst se policistům podařilo objasnit 53,85% trestné činnosti, tedy v procentuálním porovnání shodný počet trestných činů jako v roce 2012. S tímto výsledkem se naše krajské ředitelství zařadilo v rámci celé republiky na třetí místo ze všech čtrnácti policejních ředitelství. V dlouhodobém porovnání se jedná, stejně jako vloni, o nejlepší výsledek objasněnosti trestných činů za posledních deset let. Škoda způsobená trestnou činností byla vyčíslena na částku přesahující 444 miliónů korun. Ve sledovaném období roku 2013 byl v rámci vedeného trestního řízení zajištěn majetek v souhrnné hodnotě přesahující 168 milionů korun, což je oproti předloňsku o více jak o 50 milionů.

Z hlediska porovnání jednotlivých územních odborů a městského ředitelství lze konstatovat, že nejvíce trestných činů řeší policisté našeho krajského města, které je zatíženo mnoha kriminogenními faktory (celkem 6.362 případů). Jedná se o více jak 46% z celkového počtu trestných činů celého krajského ředitelství. V objasněnosti dosáhli policisté městského ředitelství 41,2%, což je ve srovnání s celorepublikovým průměrem (39,7%) dobrý výsledek. Naopak nejméně trestných činů (7,07%) šetří v rámci Územního odboru Rokycany (970 případů), kteří v objasněnosti dosáhli výborných skoro 71%.

Pachatelé se stejně jako v předchozích letech nejvíce dopouštěli majetkové trestné činnosti. V procentuálním vyjádření se jedná skoro o 60% celkového množství evidovaných trestných činů. V roce 2013 zapsali policisté do statistik 8.209 případů majetkových deliktů, tedy o 563 případů více než v roce 2012. Tento nárůst v počtu se však neprojevil v objasněnosti majetkové trestné činnosti, protože počet objasněných činů překročil stejně jako v roce 2012 hranici 32%.

Největší část této kriminality zaujímají stejně jako v minulých letech krádeže prosté. Například krádeže na osobách, věcí z automobilů, v různých objektech, či dvoustopých vozidel. Z celkového počtu majetkových trestných činů se jedná o 52%. Další sledovanou oblastí majetkové kriminality jsou krádeže vloupáním, přičemž se nejčastěji pachatelé vloupali do víkendových chat soukromých osob, bytů, rodinných domů a obchodů.

Přestože majetková kriminalita v početních ukazatelích celkově vzrostla, byl v některých sledovaných ukazatelích zaznamenán i mírný pokles. Ve srovnání s předchozími roky opět ubylo případů krádeží automobilů. V roce 2013 je evidováno o 46 případů méně než v roce 2012. Stejně tak došlo i k mírnému ponížení počtu vloupání do bytů.

I když se nejedná o nejzávažnější kriminální delikty, které směřují proti životu a zdraví osob, jde o problematiku, se kterou se veřejnost nejčastěji setkává a tak se v rámci této trestné činnosti zaměřujeme ve zvýšené míře i na prevenci. V souvislosti s nápadem trestných činů, se získanými poznatky a znalostí místního prostředí je na situaci okamžitě reagováno. Zejména jsou přijímána jednotlivými součástmi krajského ředitelství ve vytipovaných lokalitách rozsáhlá bezpečnostní opatření a zvýšen výkon služby.

Pokles o 20 skutků byl zaznamenán v počtu násilných trestných činů. V roce 2013 bylo na území Plzeňského kraje evidováno 904 případů, přičemž v roce 2012 jsme evidovali těchto trestných činů 924. Pozitivní skutečností je nejenom fakt, že došlo ke snížení počtu skutků, ale současně i ke zvýšení objasněnosti této závažné trestné činnosti. Zvýšila se více jak o 2% oproti předloňsku. Pachatele se policistům podařilo dopadnout v 695 případech, tedy skoro v 77%.

Ve statistických číslech byly v roce 2013 zaznamenány na území našeho kraje 4 případy vraždy včetně jejich pokusů a příprav. V této bezesporu nejsledovanější oblasti evidujeme v porovnání s rokem 2012 o tři případy méně. Z další násilné trestné činnosti se policisté Plzeňského kraje zabývali ve 173 případech loupežemi, jejichž počet se o necelou padesátku snížil stejně jako u nebezpečného vyhrožování, kde je zaznamenáno snížení o 22 případů. Vyšší počet je vykázán u případů úmyslného ublížení na zdraví (257 případů) a porušování domovní svobody (147 případů). Odhalení pachatelů těchto závažných trestných činů je pro naše krajské ředitelství prioritou.

Dalšími sledovanými druhy trestné činnosti je mravnostní a hospodářská kriminalita. I zde byly v roce 2013 zaznamenány mírné rozdíly v evidovaných počtech. V obou oblastech se počet případů o několik desítek zvýšil. Objasněnost případů hospodářské kriminality o dvě procenta vzrostla, naopak u mravnostní kriminality o necelé jedno a půl procento poklesla.

Mezi ostatními a zbývajícími trestnými činy zaujímají početně rozsáhlou oblast trestné činy maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání (1.043 případů), ohrožení pod vlivem návykové látky a opilství (593 případů), či zanedbání povinné výživy (625 případů). V těchto kategoriích policejní činnosti bylo šetření vedeno stejně jako v předloňském roce v řádu stovek případů.

V souvislosti s drogovou problematikou bylo evidováno 246 trestných činů (v roce 2012 celkem 210 případů). Nejčastějšími případy, stejně jako v předešlém roce, byla nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů (221 případů) a nedovolené pěstování rostlin obsahujících omamnou a psychotropní látku (21 případů pěstování marihuany).

Trestná činnost po linii nealkoholové toxikomanie má v Plzeňském kraji stejně jako v celé republice od počátku roku 2013 vzestupnou tendenci.

Vzestupný trend je patrný dle hodnocení kriminalistů především ve výrobě a následné distribuci pervitinu (metamfetaminu), přičemž se této trestné činnosti dopouští místní občané, ale i cizinci. Nárůst byl zaznamenán v loňském roce v odhalených varnách pervitinu (rok 2013 – 10x, v roce 2012 – 6x) i pěstírnách konopí (rok 2013 – 48x, rok 2012 – 29x). Například počátkem roku 2013 byl realizován rozsáhlý případ výrobců a prodejců marihuany. Jeho prověřováním se kriminalisté zabývali více jak jeden rok. Ze zvlášť závažného zločinu nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy bylo obviněno 12 cizinců a jeden Čech. V průběhu šetření bylo zrealizováno 28 domovních prohlídek a prohlídek jiných prostor, zajištěno přes 150 kilogramů marihuany a řada komponentů pro pěstírny. Celková hodnota zajištěných věcí, především komponentů pro pěstírny, přesáhla 30 milionů korun. Za zmínku stojí i trestná činnost pěti osob z Klatovska, které se zabývaly pěstováním marihuany, distribucí tablet extáze a pervitinu nebo případ z Tachovska, kde byla odhalena varna a zajištěno celkem 18 kilogramů mokrého pervitinu.

Bezpečnostní situaci v příhraničních oblastech Domažlicka, Tachovska a Klatovska se dlouhodobě věnujeme. Naše krajské ředitelství zastává roli koordinátora mezinárodní spolupráce se SRN, zejména se Svobodným státem Bavorsko. Na řešení aktuální situace se aktivně podílíme s německými kolegy. Do zmiňovaných míst jsou směrovány plošné kontroly veřejných tržnic, kterých se účastní nejenom policisté, ale i jiné spolupracující subjekty jako například Celní správa, Hasičský záchranný sbor, Česká obchodní inspekce, živnostenské úřady a další. V průběhu roku 2013 bylo na území Plzeňského kraje způsobeno 1.084 trestných činů pod vlivem alkoholu, ve 3.502 případech se trestné činnosti dopustili pachatelé, kteří již v minulosti měli problémy se zákonem (zde je zaznamenán výrazný nárůst oproti roku 2012, kdy počet byl zvýšen o celé čtyři stovky). Nezletilí mají na svědomí 64 evidovaných případů a mladiství 172 (celkově se děti dopustily o 81 případů méně). Zbraň použili pachatelé trestné činnosti v 88 případech.

Obětí trestných činů spáchaných na osobách se staly v 720 případech ženy, mužů bylo v případě trestné činnosti spáchané na osobách celkem 633 a děti do 18ti let se staly obětí v 136 případech.

V uplynulém roce řešili policisté služby pořádkové policie celkem 49 případů se znaky domácího násilí. V roce 2012 bylo o dva případy méně. Vykázáno bylo ze společného obydlí v roce 2013 celkem 39 osob (předloni 31).

V souvislosti s řešením bezpečnostní situace, je k zajištění klidu a veřejného pořádku při konání různých kulturních, sportovních, politických a společenských shromáždění ze strany policistů v Plzeňském kraji realizována řada policejních akcí a opatření.

Policisté pořádkové jednotky krajského ředitelství se účastnili 60ti různých akcí. Jednalo se zejména o riziková sportovní utkání a shromáždění. Nejvíce takových opatření bylo v březnu a dubnu, kdy se konala řada fotbalových a hokejových utkání. Síly a prostředky pořádkové jednotky byly ale využity i při rozsáhlých povodních, pátracích akcích, kontrolách tržnic, při doprovodu fanoušků sportovních klubů a zejména při veřejných shromážděních. V těchto případech je pořádková jednotka nedílnou součástí přijatého bezpečnostního opatření. Nejinak tomu bylo i v Plzni v měsíci srpnu a říjnu, kdy se uskutečnila různá shromáždění a pochody městem.

Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje – porovnání kriminality

Porovnání kriminality	**Plzeňský kraj**	Domažlice	Klatovy	Plzeň-město	Plzeň-jih	Plzeň-sever	Plzeň-venkov	Rokycany	Tachov
Násilná kriminalita									
2011	958	117	137	448	34	83	-	55	84
2012	924	54	114	482	44	86	-	62	82
2013	904	77	120	415	-	-	139	65	88
Mravnostní kriminalita									
2011	82	8	14	27	8	5	-	4	16
2012	73	9	4	21	14	10	-	5	10
2013	109	14	11	33	-	-	32	6	13
Krádeže vloupáním									
2010	2892	176	413	1219	291	344	-	203	246
2011	3034	179	461	1252	262	410	-	207	263
2012	2850	163	386	1290	257	340	-	175	239
2013	3257	216	422	1522	-	-	593	231	273
Krádeže prosté									
2011	4860	305	545	2576	316	430	-	302	386
2012	4161	241	460	2234	288	358	-	275	305
2013	4298	268	441	2435	-	-	597	243	314
Ostatní kriminalita									
2011	522	165	204	500	106	151	-	105	187

2012	1454	178	198	547	99	170	-	89	173
2013	1719	209	282	599	-	-	302	124	203
Zbývající kriminalita									
2011	1675	208	219	505	147	263	-	150	183
2012	1713	217	260	542	160	221	-	127	186
2013	1709	252	250	506	-	-	315	191	195
Hospodářská kriminalita									
2011	1202	121	132	547	78	102	-	122	100
2012	1012	125	156	398	80	104	-	65	84
2013	1063	107	132	471	-	-	176	75	102
Celková kriminalita									
2011	13752	1142	1778	6146	980	1471	-	979	1256
2012	12822	1037	1653	5827	985	1345	-	844	1131
2013	13713	1192	1736	6362	-	-	2219	970	1234

Kriminalita (přečiny i zločiny)

Rok	Celkem	Násilná	Mravnostní	Majetková
2011	13752	958	82	8416
2012	12822	924	73	7646
2013	13713	904	109	8209

Oběti (na tuto rizikovou oblast reagují dílčí projekty)

Rok	Děti (0-18 let)	Ženy	Osoby starší 60ti let
2011	152	803	189
2012	139	573 (18-60let); 749 (celkem)	163
2013	136	719	173

Sociálně vyloučené lokality

Za sociální vyloučení lze zjednodušeně považovat selhání společenských sítí. Sociálně vyloučený je tedy takový člověk, který má ztížený přístup ke službám a k institucionálnímu zajištění. Zároveň je tento stav charakterizován nedostatkem vertikálních kontaktů mimo lokalitu, a neschopností se z této situace dostat a zapojit se do běžného života moderní společnosti, bez pomoci zvenčí. Takový člověk se ocitá v životní krizi vyvolané zpravidla ztrátou zaměstnání, platební neschopností, nedostatečnou úrovní vzdělání, nedostatečnými sociálními dovednostmi, špatným duševním i fyzickým zdravím, vysokým věkem, nefunkčností rodiny, závislostí na návykových látkách apod. To z dlouhodobého hlediska bezpochyby vede k frustraci a ztrátě sebevědomí, v hlubším důsledku i ke ztrátě motivace. Sociálně vyloučený člověk tedy žije v segregaci (sociálně vyloučené lokalitě), v závislosti na sociálních dávkách a se ztíženým přístupem nebo návratem na trh práce. Ztrácí schopnost hospodařit s penězi, a může se dostat i do kruhu zadluženosti. Žije v nevyhovujících bytových a hygienických podmínkách, tedy neadekvátních podmínkách pro výchovu a vzdělávání dětí. Děti z těchto podmínek přejímají sociální otisk životního stylu svých rodičů a pokračují ve stejně patologickém způsobu života. Často se jedná o osoby s nedostatečným či chybným právním povědomím, kteří se na základě neschopnosti porozumět i vlastním právům a povinnostem často stávají pachateli a oběťmi trestné činnosti. Takto kriminogenní prostředí je pro oblast často ohniskem vzniku sociálně patologických a kriminálních činů, neboť osoby zde žijící přijímají patologické vzorce chování jako životní strategii a mnohdy se pro ně takové jednání stává normou. Zdrojem stigmatizace sociálně vyloučené osoby je i etnicita. Specifickou roli v sociálním vyloučení hraje i náboženská, kulturní či jiná odlišnost. Proto jsou především Romové považováni za sociálně vyloučené, čímž jsou stigmatizovány a snáze se dostávají do pasti sociálního vyloučení. Lokality jsou často charakterizovány kumulací osob romské národnosti, jako sociálního handicapu. Důležitým prvkem je předcházení vzniku sociálně vyloučených lokalit, tedy primární prevence, neboť proces sociálního vyloučení je o poznání snazší a rychlejší než proces opětovného začleňování. Preventivní opatření jsou samozřejmě méně finančně zatěžující než finanční náklady spojené s pracnou a zdlouhavou integrací marginalizovaných osob. Za účelem podrobného zmapování aktuální situace sociálně vyloučených lokalit v Plzeňském kraji, rozboru jejich hlavních problémů a další specifikaci, byl na základě objednávky Plzeňského kraje vypracován *Monitoring aktuální situace v sociálně vyloučených lokalitách Plzeňského kraje*. Jeho realizátorem byla organizace Člověk v tísni, o.p.s. - regionální pobočka Plzeň, která má působení prakticky na celém území kraje. Sběr dat probíhal v období říjen – prosinec 2011. Dalším cílem tohoto šetření bylo srovnání s výčtem sociálně vyloučených lokalit v Plzeňském kraji podle výzkumu „Analýza sociálně vyloučených romských lokalit a komunit a absorpční kapacity subjektů působících v této oblasti“ realizovaného společnostmi GAC spol. s.r.o. a Nová škola o. p. s. (v roce 2005/2006), včetně odhadu počtu obyvatel v těchto lokalitách. V Monitoringu bylo popsáno oproti 17ti lokalitám z původní „Gabalovy analýzy“ celkem 26 sociálně vyloučených lokalit. Nejedná se však o nárůst počtu sociálně vyloučených lokalit v pravém slova smyslu, v některých případech je popisován pouze jeden objekt osídlen členy jedné rodiny. Současně byly v rámci Monitoringu identifikovány i zaniklé lokality, tzv. sociálně vyloučené útvary, které byly popsány v Gabalově analýze, avšak v současné době již neexistují. U těchto lokalit byly zjišťovány údaje vztahující se k okolnostem, které jejich zánik provázely. V nově vzniklém dokumentu byla potom situace v sociálně vyloučených lokalitách charakterizována ve třech základních úrovních, v nichž byly následně specifikovány další ukazatele: *lokalita* (název lokality, umístění, prostorové vyloučení vzhledem k obci vznik lokality a její stručný popis, stav domů, vlastník domů, vybavenost), *obyvatelé* (počet obyvatel, věková struktura, vzdělanostní struktura, nezaměstnanost, školní docházka a volnočasové aktivity, sociálně patologické jevy, výskyt problémů), *vztahy* (uvnitř lokality, majorita-minorita, k institucím).

V roce 2012 bylo na uvedené šetření navázáno *Analýzou bytové politiky a souvisejících potřeb vybraných obcí Plzeňského kraje*, jejíž realizace probíhala v období červenec – prosinec. Zpracovatelem zmíněného dokumentu byla organizace Člověk v tísni, o.p.s., pobočka Plzeň. Analýza byla zaměřena na hlubší rozbor potřeb a bariér na straně vybraných obcí Plzeňského kraje, jelikož jako nejzávažnější problém související s existencí sociálně vyloučených lokalit se projevila bytová politika přispívající ke vzniku a udržení sociálního vyloučení obyvatel. Výstupem nově vzniklého dokumentu je podrobné zmapování bytových politik ve 3 vybraných obcích Plzeňského kraje (Klatovy, Nýřany, Rokycany) a dále sběr dobrých praxí v oblasti sociálně integrační bytové politiky s konkrétními doporučeními ke zlepšení situace v podobě propojení třístupňového programu bydlení.

Počty sociálně vyloučených lokalit v Plzeňském kraji

Obec	Počet sociálně vyloučených lokalit
ORP Domažlice	2
ORP Horažďovice	2
ORP Horšovský Týn	5
ORP Klatovy	4
ORP Nýřany	4
ORP Plzeň	5
ORP Rokycany	2
ORP Tachov	2

Zdroj: Monitoring aktuální situace v sociálně vyloučených lokalitách Plzeňského kraje

Informace ke střediskům Probační a mediační služby (PMS) v působnosti Plzeňského kraje

V Plzeňském kraji sídlí pět středisek Probační a mediační služby (v Rokycanech, Domažlicích, Klatovech, Tachově a v Plzni), celkem v nich pracuje 23 zaměstnanců. PMS byla zřízena k 1. 1. 2001. V přípravném řízení a řízení před soudem pracuje s pachatelem i poškozeným, dojednává možnosti řešení vzniklého konfliktu, vč. náhrady škody. Ve vykonávacím řízení provádí dohled a kontrolu nad plněním alternativních trestů (např. obecně prospěšné práce, podmíněné odsouzení a podmíněné propuštění s dohledem, domácí vězení) a současně kontroluje plnění uložených povinností a omezení (užívání návykových látek apod.). Mimo práce s pachateli trestných činů se PMS věnuje také poškozeným (obětem trestných činů dle Zákona č. 45/2013, O obětech TČ) – poskytuje jim podporu a informační servis, kontakty na potřebné instituce a odborníky, pomáhá např. uzavírat dohody o náhradě škody apod. Ve všech fázích trestního řízení nabízí také možnost mediace (mimosoudní zprostředkování řešení konfliktu mezi poškozeným a pachatelem za účasti třetí osoby). PMS spolupracuje s širokou škálou nestátních neziskových organizací, státních institucí, odborných lékařů apod. Za zmínku stojí spolupráce s organizací Člověk v tísni, o.p.s, která poskytuje resocializační program JINOU CESTOU, jež je zaměřený především na podmíněně odsouzené a podmíněně propuštěné. V oblasti mládeže pracuje PMS jak s mladistvými, tak s dětmi mladšími 15 let. Ve vykonávacím řízení především provádí dohled. Nejčastějšími opatřeními, která PMS navrhuje v přípravném řízení, jsou společensky prospěšné činnosti (ve prospěch neziskových organizací) a účast v probačních programech - v Plzeňském kraji fungují dva akreditované programy pro mládež: KOST (ve všech okresech mimo Tachov a Domažlice) nyní nově program PUNKT (bude probíhat v Plzni), jež zastoupil UČEBNÍ PROGRAMY - MLADISTVÍ. Ve všech střediscích se na pravidelných setkáních multidisciplinárních týmů pro mládež scházejí odborníci na práci s rizikovou mládeží z řad PMS, Policie ČR, státních zastupitelství, soudů, dále např. ze střediska výchovné péče, pedagogicko-psychologické poradny apod. V níže uvedeném přehledu je výčet nejčastějších činností Probační a mediační služby v posledních dvou letech (jedná se o součty nových případů pěti středisek PMS působících v Plzeňském kraji):

DOSPĚLÍ: Práce v přípravném řízení a řízení před rozhodnutím soudu:

	Zprostředkování řešení konfliktu (práce v přípravném řízení)	Předjednání možnosti uložení trestu obecně prospěšných prací	Předjednání možnosti uložení trestu domácího vězení	Náhrada vazby dohledem
2012	113	453	60	46
2013	120	351	32	36

DOSPĚLÍ: Práce ve vykonávacím řízení (po pravomocném rozhodnutí):

	Obecně prospěšné práce	Podmíněné odsouzení s dohledem	Podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody s dohledem	Domácí vězení	Příprava podkladů pro podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody
2012	567	304	54	39	44
2013	441	266	59	10	38

MLÁDEŽ: (mladiství a děti mladší 15 let): Práce v přípravném řízení a řízení před rozhodnutím soudu:

	Zprostředkování řešení konfliktu (práce v přípravném řízení) - mladiství i děti mladší 15 let	Předjednání možnosti uložení trestu obecně prospěšných prací	Předjednání možnosti uložení trestu domácího vězení	Náhrada vazby dohledem
2012	85	8	2	0
2013	64	1	0	0

MLÁDEŽ: (mladiství a děti mladší 15 let): Práce ve vykonávacím řízení (po pravomocném rozhodnutí):

	Trestní opatření obecně prospěšné práce	Trestní opatření podmíněné odsouzení s dohledem a výchovné opatření dohled probačního úředníka	Domácí vězení	Dohled probačního úředníka (děti mladší 15 let)
2012	8	28	0	18
2013	3	27	0	15

V Plzni se nachází jediná věznice Plzeňského kraje. V současné době je ve věznici umístěno cca 1200 vězněných osob a věznice je, co se týče ubytovací kapacity, největším vězeňským zařízením v České republice. Nelze zjistit, kolik propuštěných zůstává v Plzni, i když mají jinou adresu trvalého bydliště. Věznice v rámci preventivně osvětové činnosti spolupracuje mj. s Centrem protidrogové prevence a terapie, zejména v sociální rehabilitaci uživatelů drog po propuštění na svobodu.

Věznice zajišťuje výkon vazby u obviněných mužů a žen, včetně mladistvých pro Krajský soud Plzeň a okresní soudy Domažlice, Klatovy, Plzeň-město, Plzeň-jih, Plzeň-sever, Rokycany a Tachov a dále výkon trestu odnětí svobody (pro muže zařazené do věznice s ostrahou a se zvýšenou ostrahou, je zde zřízeno také oddělení pro výkon trestu mladistvých).

Sociálně-právní ochrana dětí

Sociálně-právní ochrana dítěte představuje zajištění práva dítěte na život, jeho příznivý vývoj, na rodičovskou péči a život v rodině, na identitu dítěte, svobodu myšlení, svědomí a náboženství, na vzdělání, zaměstnání, zahrnuje také ochranu dítěte před jakýmkoliv tělesným či duševním násilím, zanedbáváním, zneužíváním nebo vykořisťováním. Ochrana dítěte, která je širším pojmem než sociálně-právní ochrana, tak zahrnuje ochranu rozsáhlého souboru práv a oprávněných zájmů dítěte, a je proto upravena v různých právních odvětvích a v právních předpisech různé právní síly. Tvoří tak předmět činnosti celé řady orgánů, právnických a fyzických osob, a to v závislosti na jejich působnosti. Ochrana dítěte a zajišťování jeho práv se promítá do právních předpisů v oblasti

rodinněprávní, sociální, školské, zdravotní, daňové, občanskoprávní, trestní apod., a z toho také vyplývá okruh subjektů, které ji realizují. Z této skutečnosti je zřejmé, že právní úpravu ochrany dítěte nelze zahrnout do jediného právního předpisu. Deklarace práv dítěte, přijatá VS OSN 20. listopadu 1959 a Úmluva o právech dítěte přijatá v roce 1989, deklarují rodinu jako základní jednotku společnosti a přirozené prostředí pro růst a blaho všech svých členů a zejména dětí, která musí mít nárok na potřebnou ochranu a takovou pomoc, aby mohla plnit svou úlohu. Dítě tak ve smyslu těchto mezinárodních dokumentů potřebuje pro svou tělesnou a duševní nezralost zvláštní záruky, péči a odpovídající právní ochranu před narozením a po něm. Listina základních práv a svobod, která je součástí ústavního pořádku České republiky (dále jen "Listina"), věnuje pozornost dětem a rodině v článku 32 tak, že dává rodičovství a rodinu pod ochranu zákona a dětem a mladistvým zaručuje zvláštní ochranu. Zákony proto také respektují jeden ze základní principů fungování rodiny, a to právo a povinnost rodičů společně vychovávat a pečovat o děti, a pokud je toho třeba, požadovat pomoc. Jakékoliv zasahování do soukromí a rodinného života je možné teprve tehdy, jestliže rodiče nebo osoby odpovědné za výchovu dětí o to požádají nebo se o děti nemohou nebo nechtějí starat.

Vedle těchto zmíněných významných dokumentů nalezneme ochranu dětí upravenou i v dalších mezinárodních smlouvách a v právních předpisech níže uvedených.

Co se rozumí sociálně-právní ochranou dětí, vyjadřuje konkrétně zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o SPO"), který vymezuje sociálně-právní ochranu dětí v § 1 jako:

a. ochranu práva dítěte na příznivý vývoj a řádnou výchovu,
b. ochranu oprávněných zájmů dítěte, včetně ochrany jeho jmění,
c. působení směřující k obnovení narušených funkcí rodiny,
d. zabezpečení náhradního rodinného prostředí pro dítě, které nemůže být trvale nebo dočasně vychováváno ve vlastní rodině, přičemž zdůrazňuje, že nedotčeny zůstávají zvláštní právní předpisy, které též upravují ochranu práv a oprávněných zájmů dítěte.

Tato definice, v sobě zahrnuje sociálně právní ochranu v širokém slova smyslu, což je vyjádřeno slovy, že nedotčeny zůstávají zvláštní právní předpisy, které též upravují ochranu práv a oprávněných zájmů dítěte. V zákoně o SPO jsou upravena jen některá opatření směřující k ochraně dětí, další jsou obsažená v řadě právních předpisů, které se vždy věnují specifické oblasti. Těmi předpisy jsou např. občanský zákoník, občanský soudní řád, trestní zákon, trestní řád, zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní nebo ochranné výchovy, ve znění pozdějších předpisů, právní předpisy o sociálním zabezpečení, zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, a další.

Z výše popsaných základních právních dokumentů lze odvodit hlavní principy právní úpravy sociálně právní ochrany dětí:

- Předním hlediskem poskytování sociálně-právní ochrany dětí je nejlepší zájem, prospěch a blaho dětí.
- Sociálně-právní ochrana se poskytuje všem dětem bez rozdílu, bez jakékoliv diskriminace podle rasy, barvy pleti, pohlaví, jazyka, náboženství, politického nebo jiného smýšlení, národnostního, etnického nebo sociálního původu.
- Sociálně-právní ochrana se poskytuje bezplatně.
- Sociálně-právní ochrana se poskytuje všem nezletilým dětem mladším 18 let, pokud zletilosti nenabyly dříve.
- Stát je odpovědný za ochranu dětí před tělesným nebo duševním násilím, za ochranu jejich zdravého vývoje z hlediska fyzického, psychického a mravního a ostatních aspektů integrity dítěte jako nositele práv daných Ústavou, Listinou a práv vyplývajících z mezinárodních závazků ČR. Stát však nenahrazuje plnění povinností a odpovědnost rodičů, ani nezasahuje do jejich postavení jako nositelů rodičovské zodpovědnosti, nejsou-li práva nebo vývoj dítěte ohroženy.
- Orgány s obecnou působností na úseku ochrany dítěte jsou soudy a orgány určené zákonem o SPO, tj. Ministerstvo práce a sociálních věcí, krajské a obecní úřady a ve vztahu k zahraničí Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí v Brně. Nově je orgánem sociálně-právní ochrany dětí i Úřad práce ČR – krajské pobočky a pobočka pro hlavní město Prahu. Sociálně-právní ochranu dětí zabezpečují též kraje a obce v samostatné působnosti a fyzické a právnické osoby, pokud obdrží pověření k výkonu sociálně právní ochrany.
- Vůdčím pravidlem pro činnost orgánů sociálně právní ochrany je princip preventivního působení na rodinné vztahy, jsou-li zasaženy tak, že přichází v úvahu působení veřejné moci. Opatření sociálně-právní ochrany jsou hierarchicky uspořádána ve vnitřně provázaný celek, umožňující volbu nástrojů podle konkrétní situace, v níž se dítě nachází, a podle intenzity ohrožení.
- Důraz je také položen na ochranu dětí před sociálně patologickými jevy (tj. prevence rizikového vývoje dětí a minimalizace důsledků působení sociálně patogenních vlivů).
- Děti dočasně nebo trvale zbavené svého rodinného prostředí nebo děti, které nemohou být ponechány v tomto prostředí, mají právo na zvláštní ochranu a pomoc poskytovanou státem v podobě některé z forem náhradní výchovy.
- Při volbě řešení je nutno brát potřebný ohled na žádoucí kontinuitu ve výchově dítěte a na jeho etnický, náboženský, kulturní a jazykový původ.
- V případě osvojení dítěte do ciziny je nezbytné respektovat princip subsidiarity, tj. považovat osvojení dítěte do ciziny za náhradní způsob péče o dítě teprve tehdy, jestliže dítě nemůže být předáno do výchovy v rodině osvojitele nebo o ně nemůže být pečováno jiným vhodným způsobem v zemi jeho původu. Pro tuto situaci jsou mezinárodními smlouvami a zákonem o SPO uceleně formulována pravidla pro kontakt s cizinou ve věcech sociálně právní ochrany dětí.
- Orgánům sociálně-právní ochrany dětí se ukládá povinnost sledovat výkon ústavní nebo ochranné výchovy, aniž by zasahovaly do řízení a provozu zařízení, kde se vykonává ústavní nebo ochranná výchova; cílem sledování je dodržování práv dětí, rozvoj duševních a fyzických schopností dětí, zda trvají důvody pro pobyt dítěte v zařízení a jak se vyvíjejí vztahy mezi rodiči a dětmi.
- Cílem sociálně-právní ochrany dětí je též sanace rodin.
- Na principu dobrovolnosti se mohou na výkonu sociálně právní ochrany dětí v zákonem vymezených činnostech podílet i fyzické nebo právnické osoby, které však k takovému působení musí mít pověření. Určité činnosti představující zásadní zásah do postavení dítěte nebo osob za ně odpovědných jsou však vyhrazené státním orgánům nebo orgánům veřejné správy v přenesené působnosti.

Informace – odbor školství, mládeže a sportu

Pedagogicko-psychologická poradna, Plzeň, Částkova 78 – má detašované pracoviště v každém okrese, tj. tedy 7 odloučených pracovišť. Údaje o poskytovaných službách lze nalézt ve Výroční zprávě o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Plzeňském kraji ve školním roce 2012/2013 (dále jen Výroční zpráva) zveřejněné na portálu Plzeňského kraje www.plzensky-kraj.cz. Dětský diagnostický ústav a Středisko výchovné péče, základní škola a školní jídelna Plzeň, Karlovarská 67 – má odloučené pracoviště – středisko výchovné péče – v Domažlicích a Plzni.

Střediska volného času (SVČ) – v Plzeňském kraji funguje celkem 19 SVČ, z toho 8 zřizovaných Plzeňským krajem, 10 zřízených obcemi a Salesiánské středisko mládeže – dům dětí a mládeže Plzeň. Bližší informace lze nalézt ve Výroční zprávě a na www.plzensky-kraj.cz. Zájmová a sportovní činnost – nabídka SVČ je doplněna mimo jiné i školními družinami a kluby. Plzeňský kraj vyhlašuje od roku 2002 dotační titul na podporu volnočasových aktivit. Cílem programu je rozšířit a podpořit provoz klubů v organizacích pracujících s dětmi a mládeží zřizovaných Plzeňským krajem, obcemi, církvemi, občanskými sdruženími a jinými subjekty, dále pak podpořit volnočasové aktivity v současných i v nově vzniklých klubech na území celého Plzeňského kraje, přednostně však v oblastech, které dosud nejsou dostatečně pokryty činností zařízení pro zájmové vzdělávání dětí a mládeže. Více informací získáte na www.plzensky-kraj.cz.

Plzeňský kraj vyhlašuje každoročně dotační program zaměřený na podporu preventivních aktivit a výchovy k toleranci. Cílem programu je podpora preventivních aktivit vedoucích k žádoucímu rozvoji osobnosti, podpora uplatňování metod vedoucích ke zdravému životnímu stylu při práci s dětmi a mládeží na území Plzeňského kraje, posílení role pedagogů v oblasti tvorby pozitivního sociálního klimatu, sebevzdělávání a vedení kolektivu k soužití bez negativních projevů chování, výchova mladých lidí k toleranci, zlepšení povědomí o odlišných etnických a náboženských skupinách, a tím odbourávání bariér při vzájemné komunikaci aj. Prioritou jsou projekty zaměřené na oblast specifické primární prevence realizované nestátními neziskovými organizacemi, školami a školskými zařízeními zaměřené na práci s rizikovou populací, projekty zaměřené na problematiku prevence drogových závislostí, šikany, násilí, komerčního sexuálního zneužívání, rozvoj pozitivního sociálního klimatu, monitorování klimatu, symptomů a rizik, kontinuální práci s rodiči a monitorování situace mimo školu, rozšíření skladby preventivních programů, zařazení aktivit pro celé rodiny, aktivní sociální učení, podporu zdravého životního stylu, etickou výchovu, osobnostní a sociální rozvoj, vytvoření podmínek pro práci školních metodiků prevence i metodiků prevence v PPP ad.

Počet vyplacených sociálních dávek závislých na výši příjmu za rok 2013

Dávky hmotné nouze: příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení, mimořádná okamžitá pomoc dávky státní sociální podpory: sociální příplatek a příspěvek na bydlení: příspěvek na živobytí 71 424; doplatek na bydlení 29 626; mimořádná okamžitá pomoc 1 915; sociální příplatek 189; příspěvek na bydlení 69 703.

Přehled vyplacených dávek hmotné nouze za rok 2013 v PK (od 1. 1. 2013 do 31. 12.2013)

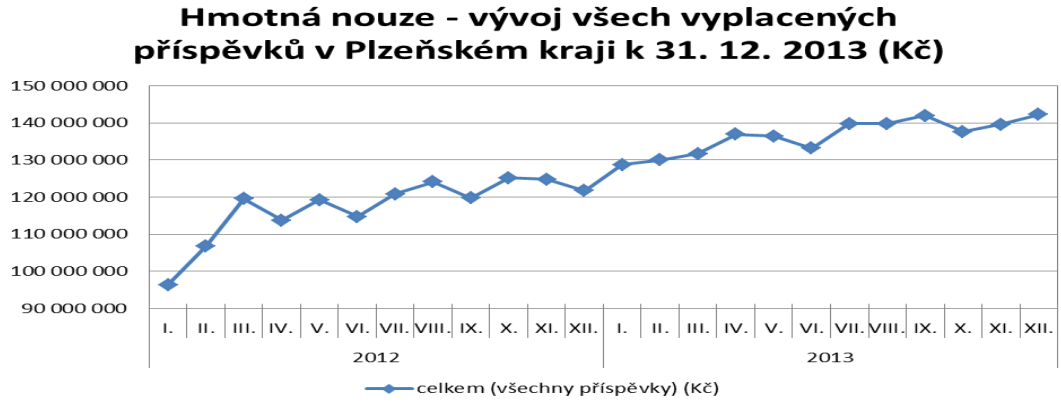

Rizikovost okresů 2013 – Plzeňský kraj

	2013 počet obyvatel	2013 počet nezaměstnaných	2013 počet vyplacených sociálních dávek	2013 kriminalita	index nezaměstnaných (idx 10 000)	index počtu vyplacených soc. dávek (idx 1 000)	index kriminality (idx 10 000)	index rizikovosti
Plzeň-jih	62163	2 395	96 756	1 109	385,3	1 556,5	178,4	2 120,2
Tachov	53049	3 210	48 180	1 234	605,1	908,2	232,6	1 745,9
Klatovy	87340	4 305	75 780	1 736	492,9	867,6	198,8	1 559,3
Domažlice	60858	2 705	40 356	1 192	444,5	663,1	195,9	1 303,5
Rokycany	47770	1 888	28 740	970	395,2	601,6	203,1	1 199,9
Plzeň-město	185275	7 984	75 816	6 362	430,9	409,2	343,4	1 183,5
Plzeň-sever	76232	3 222	40 764	1 110	422,7	534,7	145,6	1 103,0
Plz. kraj celkem	572687	25 709	406 392	13 713	448,9	709,6	239,5	1 398,0
ČR celkem	**10516125**	**596833**	**10422744**	**321378**	**568**	**991**	**306**	**1864**

zdroj: Zpráva o situaci na trhu práce PK

Průměrný měsíční počet vyplacených příspěvků na živobytí a doplatků na bydlení podle okresů - rok 2013			Průměrný měsíční počet vyplacených testovaných dávek státní sociální podpory okresy 2013		Všechny dávky za rok
Kraj	Dávka		Dávka		Celkem
	Příspěvek na živobytí	Doplatek na bydlení	Přídavek na dítě	Příspěvek na bydlení	
Hlavní město Praha	7764	3303	21 827	20 321	638580
Středočeský kraj celkem	12257	4999	44515	11828	883188
Jihočeský kraj celkem	7112	2743	28458	8903	566592

Plzeňský kraj celkem	**5863**	**2454**	**19 787**	**5 761**	**406380**
Karlovarský kraj celkem	6543	2664	17 519	7 404	409560
Ústecký kraj celkem	24255	10704	51667	26399	1356300
Liberecký kraj celkem	6901	2948	21106	9660	487380
Královéhradecký kraj celkem	6852	2485	24102	8198	499644
Pardubický kraj celkem	5820	1602	24513	7422	472284
Kraj Vysočina celkem	4329	1642	24704	6210	442620
Jihomoravský kraj celkem	14057	5345	51571	19966	1091268
Olomoucký kraj celkem	12413	5604	33056	11766	754068
Zlínský kraj celkem	6115	2887	26820	8254	528912
Moravskoslezský kraj celkem	30114	15706	69392	41947	1885908
ČR CELKEM	**150395**	**65086**	**459 037**	**194 039**	**10422684**

Situace na drogové scéně 2013

Dávka	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
doplatek na bydlení	7 642 731	8 779 377	9 432 197	9 692 372	10 819 564	9 231 516	10 442 802	10 154 467	9 560 178	10 492 084	9 721 717	12 217 090
příspěvek na živobytí	21 236 290	22 423 664	23 562 443	24 005 396	24 536 781	23 543 057	23 586 663	23 287 162	22 997 773	23 808 410	23 077 954	25 370 474
příspěvek na péči	89 126 396	89 020 989	88 959 190	92 192 800	91 129 600	90 372 800	96 516 600	93 664 800	97 490 800	93 106 200	96 550 800	94 855 200
příspěvek na mobilitu	5 854 800	5 885 200	5 952 000	5 970 000	5 856 800	6 128 000	6 010 000	6 086 800	5 974 400	5 878 400	5 868 400	5 794 000
příspěvek na zvláštní pomůcku	4 686 934	3 099 040	3 509 087	4 760 016	3 645 757	3 594 453	3 035 927	6 327 306	5 624 755	4 021 360	3 969 768	3 583 050
Celkem (Kč)	**128 547 151**	**129 208 270**	**131 414 917**	**136 620 584**	**135 988 502**	**132 869 826**	**139 591 992**	**139 520 535**	**141 647 906**	**137 306 454**	**139 188 639**	**141 819 814**
Celkem (všechny příspěvky) (Kč)	**128 713 608**	**130 018 101**	**131 723 927**	**136 876 659**	**136 436 264**	**133 136 700**	**139 826 361**	**139 827 976**	**142 000 171**	**137 572 393**	**139 541 457**	**142 254 458**

Zhodnocení sítě služeb

Vzhledem k obsahu Výroční zprávy o realizaci protidrogové prevence v Plzeňském kraji můžeme říci následující:

Poptávka po službách CPPT, o.p.s. významně převyšuje personální kapacitu jednotlivých služeb. Pokud je v některých službách ještě zůstatková kapacita, jedná se vždy dílčí segment služeb. Při zachování trendu postupného úbytku finančních prostředků bude tato kapacita v budoucnu využita pro segmenty služeb a nebude sloužit k dalšímu rozvoji a uspokojování specifické poptávky (např. rodinné poradenství a podobně). TP Ulice - Agentura sociální práce, o.s. je na hraně možností poskytovaných služeb, každý rok však má více klientů, více kontaktů a více vyměněných injekčních stříkaček. Rok 2014 nebude výjimkou. Pokud musí každý rok vydávat více peněz především za stříkačky, musí následně šetřit na dalších parafernáliích vydávaných pro bezpečnější aplikaci a snižovat tak komfort poskytované služby. Počátkem roku 2013 Krajský úřad Plzeňského kraje oslovil TP Ulice, zda by v rámci terénní sociální práce mohli pokrýt i některé z dalších měst Plzeňského kraje. Od dubna tak začali dojíždět do Klatov a Nepomuku. Zároveň pro potřeby krajského úřadu vypracovali Analýzu potřebnosti služby v Klatovech a Nepomuku. Chybí služby „nízkoprahové AT ambulance“, kam by mohli docházet klienti, kteří ještě nejsou plně motivováni pro změnu či se jim ještě nedaří zcela abstinovat. Dále chybí denní stacionář. Síť služeb ambulantní léčby není dostačující. Centrum se blíží k dovršení kapacity programu. Vzhledem k tomu, že se jedná o jediné zařízení v kraji poskytující substituční léčbu, bude nutné v roce 2014 vážně uvažovat nad navýšením kapacity, což samozřejmě bude znamenat i navýšení finančních prostředků. V roce 2013 byl program rozšířen o službu testování na přítomnost psychoaktivních látek, je nedostatečná kapacita zařízení, která by se cíleně věnovala rizikovým a občasným uživatelům návykových látek. Dále byl program rozšířen o možnost screeningového testování na přítomnost omamných a psychotropních látek z moči (chromatografické testy sloužící k rychlému a kvalitativnímu dokazování často užívaných drog a psychofarmak a/nebo jejich metabolitů z lidské moči) pro pracovníky OSPOD. V roce 2013 spolupracovalo s organizací Ulice – Agentura sociální práce, o.s. 42 klientů, s nimi proběhlo 621 kontaktů a bylo provedeno 2 048 testů. Organizace POINT 14 byla také požádána počátkem roku 2013 Krajským úřadem Plzeňského kraje o rozšíření stávajícího terénního programu v Plzni a v Nýrsku o další obec. Podařilo se navázat v tomto směru spolupráci s městem Sušice, kde je nyní terénní program zajištěn. Z toho vyplývá, že byla naplněna priorita Plzeňského kraje – rozšíření terénního programu do stále více obcí Plzeňského kraje.

Užívání drog v obecné populaci, ve školní populaci:

Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.: CPPT, o.p.s. není primárně zaměřeno na monitorování užívání návykových látek v populaci dětí a dospívajících. Na základě práce P-centra CPPT o.p.s. s třídními kolektivy, pedagogy a rodinami je možné shrnout následující: v práci s populací mladistvých do 18 let je možné pozorovat jevy v souladu se současnými obecnými trendy. V rámci služby individuálního a rodinného poradenství trvá nárůst užívání pervitinu u mladistvých a konzumace alkoholu včetně opakovaných stavů opilosti, o kterých ví i jejich zákonní zástupci. Další nejčastější problém, se kterým jsme se setkali v souvislosti s návykovými látkami na základních a středních školách, je konzumace a prodej konopných produktů, dále kouření tabákových výrobků a konzumace alkoholu před výukou i během vyučování.

POINT 14: Klienti Nízkoprahových služeb Point 14 (KPS a TP) užívají Pervitin, THC, alkohol, opiáty, Toluen. Často se jedná o polyvalentní uživatele.

KOTEC o.p.s.: Jelikož další cílovou skupinou TP (v rámci plnění zakázky Plzeňského kraje) jsou také děti a mládež ohrožená nežádoucími jevy, registrujeme v této cílové skupině rozšířené užívání zejména alkoholu pro jeho dostupnost a také THC. Tento trend máme podepřen nejen o naše zkušenosti z přímé práce TP (i kolegů z NZDM), ale také je sledován (ovšem nijak účinně řešen) veřejností lokalit, ve kterých působíme. Proto jsme uskutečnili několik preventivních aktivit na nočních akcích a letních festivalech zaměřených na alkohol (rizika, alkohol a řízení, definování rizikového užívání a závislosti, atd.). Dotazovali jsme spolupracující indigeny a jejich prostřednictvím i ostatních u.d. uvnitř jejich komunity na užívání opiátů (i fentanylu), syntetických drog (mefedron, Funky, Magico...). Zjištěno je, že žádný z u.d. v komunitě indigenních spolupracovníků v posledním roce žádnou z těchto látek neužil. Největší díl spolupracujících klientů tvoří tzv. indigeni. Na Tachovsku je stále obtížné dostávat se do přímého kontaktu s těmi, kterým indigeni zprostředkovávají jak HR materiál, tak i informace o našich službách. Setkáváme se s tím, že např. indigen v Tachově „obstarává“ pravidelně cca 20 dalších u.d. (nepravidelně až cca 50 u.d.) nejen z Tachova (kde je dostupné KC), ale i z okolních obcí. Jsou to nitrožilní u.d., průměrného věku 30 let. Hlavním důvodem pro nevyužívání našich služeb přímo je jejich potřeba zůstat

co nejvíce anonymní a snadná a non-stop dostupnost HR materiálu u indigena. Na Stříbrsku se v druhé polovině roku podařilo přímo kontaktovat některé u.d. ze skupiny dvou indigenů. V cílové populaci nesledujeme významné změny. Stále nejpočetnější skupinou jsou nitrožilní uživatelé pervitinu, na které je pozornost programu zejména zaměřena. Ve Stříbře se ukazuje, že mnoho našich klientů, kteří nejsou v pravidelném kontaktu s terénním pracovníkem užívá Pervitin příležitostně (dostupnost a peníze při tom hrají roli), přitom převážná většina z nich denně užívá alkohol, případně marihuanu.

Užívání drog v prostředí zábavy, nočního života:

KOTEC o.p.s.: Uskutečnili jsme několik aktivit preventivního charakteru zaměřených na užívání alkoholu především na nočních akcích nebo letních festivalech. Domníváme se, že by bylo třeba reagovat aktivněji na vývoj užívání alkoholu mladými nezletilými v našich lokalitách. Jelikož je mnoho našich kontaktů omezeno na tzv. indigeny a jejich spolupráci a prostředkování našich služeb, snažili jsme se dostávat se skrze stávající klienty k těm, kdo naše služby nevyužívají přímo. Na Stříbrsku se podařilo získat další klienty pro přímou práci přes dosavadní indigeny. Kontakty pokračují a my můžeme reagovat konkrétně a přímo na jejich potřeby.

Problémové formy užívání drog (odhady počtu, užívané drogy, vzorce užívání):

Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.: Uvádíme srovnávací tabulku pro sledování vývojových trendů v užívání NL klienty Kontaktního centra CPPT, o.p.s. (evidence je vedena podle látek, které jednotliví klienti označují jako primární):

	Rok 2012	**Rok 2013**
Pervitin	47%	56%
Heroin	4,5%	13%
Buprenorfin	14,5%	10,5%
THC (zpravidla plus alkohol)	16%	5,5%
Alkohol (zpravidla plus THC nebo léky)	14%	13%
Těkavé látky	3%	2%

Oproti předchozímu roku jsme zaznamenali určitý nárůst uživatelů Pervitinu, který je tradičně hodně vysoký. Podstatným fenoménem, o kterém jsme informovali v Průběžné zprávě 2013, je nárůst užívání opiátů, proto jsme rozšířili kategorii Heroin i na další opiáty a to Fentanyl a Vendal, které klienti užívají nitrožilně. Zde je patrný nárůst ze 4% na 13%. Oproti roku 2012, kdy jsme informovali o zneužívání již použitých fentanylových náplastí, které klienti vyvařovali a poté aplikovali nitrožilně, se nyní objevuje častěji zneužívání nepoužitých (nových) fentanylových náplastí. Tento trend může mít pro naše klienty fatálnější důsledky v podobě výraznějšího rizika předávkování s trvalými následky na jejich zdravotním stavu. Ve druhé polovině roku 2013 jsme nezaznamenali výraznější výkyv ve zneužívání opiátů. Snížilo se procento uživatelů Buprenorfinu (z 17% na 10%). Pravděpodobně došlo k odlivu směrem k užívání jiných opiátů (Fentanyl, Vendal).

POINT 14: Zaznamenali jsme několik případů zneužívání fentanylových náplastí. Injekční aplikace léků (Rivotril). Problémové užívání drog - 45% klientů využívající nízkoprahové služby POINT 14 (KPS a TP) užívá drogy intravenózně.

Ulice – Agentura sociální práce, o.s.: TP Ulice pracoval v roce 2013 se 447 problémovými uživateli drog (356 Pervitin, Vendal Retard 70, Heroin 5, Subutex 7, Metadon 5, Fentanyl 4). Z toho 405 bylo injekčních uživatelů. Program však zaznamenal nárůst rozdaných alobalů (a trubiček), což ukazuje, že hodně injekčních uživatelů občas dává žilám odpočinout a ne každou dávku si aplikují injekčně. Narostl jak počet osob, které si alobal vzaly, tak počet vydaných alobalů. Je zajímavé, že plzeňští klienti dávají v neinjekční aplikaci přednost kouření před užíváním želatinových kapslí. Zájem o kapsle však tento rok v daném programu také narostl. Pracovníci TP Ulice v roce 2013 vyměnili 123 201 stříkaček při 3 672 výměnách. Například oproti roku 2009 jsou to více než dvojnásobné počty. Oproti roku 2012 se zvedl počet uživatelů nealkoholových drog u TP Ulice o 117 klientů a počet vyměněných stříkaček o 24 820. Přidělené dotace se ale v odpovídajícím poměru nezvedají.

Užívání drog ve specifických skupinách (cizinci, etnické menšiny, skryté populace):

Ulice – Agentura sociální práce, o.s.: Zhruba 50% všech klientů TP Ulice náleží k romské menšině. Při práci na bytech uživatelů jsou kontaktované osoby z 95% Romové. Tento styl práce je pro romskou populaci velmi nosný. TP Ulice poskytoval v roce 2013 služby i 18 UD, kteří byli cizí státní příslušníci (3 ženy, 15 mužů): 13 Slováků, 1 Bulhar, 1 Rumun, 1 Ukrajinec, 1 Čečenec a 1 Polka.

KOTEC o.p.s.: Přes snahy nabízet služby Vietnamcům, nejsme úspěšní. Snaha byla nabízet služby na tržnicích v Rozvadově a na Sv. Kateřině. Služby jsme se snažili nabídnout i cestou přes předsedu Svazu Vietnamců v Tachově. Mezi našimi klienty jsou v Boru a ve Stříbře převážně Romové. Kontaktovali jsme menší romskou komunitu u.d. v Tachově. Kontakty chceme prohlubovat. U ostatních klientů, nejvíce ze Slovenska, se setkáváme s užíváním alkoholu.

Sociálně vyloučené lokality (uveďte počet soc. vyloučených lokalit, jejich stručnou charakteristiku):

Ulice – Agentura sociální práce, o.s.: TP Ulice navštěvoval v rámci terénní sociální práce v roce 2013 následující lokality: Plac, Petrohrad, Jateční (jednak pavlačový dům a dále ubytovny Sklárna a Sever), Karlov, Domažlická ulice (ubytovna Panelárna). Z velké části se jedná o klienty z romské minority žijící na ubytovnách.

POINT 14: Některé ubytovny – levné ubytování, koncentrace uživatelů návykových látek, kteří jsou bez zaměstnání či zaměstnáni „na černo“. Často pobírají sociální dávky. Někteří z nich zde žijí v párech. Squaty (9): Bory, Lochotín, Vinice, Skvrňany - uživatelé návykových látek, často zcela bez prostředků a bez kontaktů se sociálním prostředím.

Uživatelé drog v léčbě a ve službách:

POINT 14: 266 klientů využilo Kontaktní centrum, 238 klientů využilo Terénní program.

KOTEC o.p.s.: Během trvání Individuálního projektu Plzeňského kraje, kdy jsme od roku 2010 do 2013 pracovali také s cílovou skupinou sociálně vyloučených (osoby bez přístřeší, etnické menšiny, emigranti a azylanti, osoby opouštějící zařízení pro výkon trestu nebo ústavní výchovy, ohrožené děti a mládež, atd.) jsme nabyli takové zkušenosti, že jsme se přes tyto klienty měli možnost dostávat k uživatelům drog nebo závislým na alkoholu, gamblerům. I nadále jsme jedinou neziskovou organizací na Tachovsku a Stříbrsku, která v rámci terénních programů pracuje s cílovou skupinou uživatelů návykových látek všech skupin (víkendoví uživatelé, experimentátoři, dlouhodobí a rizikoví uživatelé) TP je již na Tachovsku a Stříbrsku veřejně známou a zavedenou službou. Daří se ve spolupráci s KC, NZDM, PMS, OSVZ, ÚP, MP, různými léčebnými zařízeními pro u.d. Patrný je zájem o drogové služby od představitelů ORP (Tachov, Stříbro). Při jednání s představiteli těchto měst se nám dostává zpětné vazby o tom, že tuto službu ve městě chtějí a stojí o ni. Práci nám komplikuje především přetrvávající nedostatek návazných sociálních služeb v regionu.

Infekční onemocnění v souvislosti s užíváním drog:

Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.: Docházení MUDr. Fránové do zařízení bylo obnoveno v červnu 2013, poté co se lékařce podařilo zajistit finanční zdroje pro zbytek roku 2013, díky kterým bylo možné zaplatit laboratoři zpracování krevních vzorků. Testování na infekční nemoci jsme podpořili také ze svých zdrojů vzhledem k možnosti zhoršení epidemiologické situace

v souvislosti s nárůstem počtu klientů nízkoprahových služeb v pololetí 2013. Od června do prosince 2013 proběhlo celkem 10 návštěv MUDr. Daniely Fránové v pravidelném čase 2x měsíčně na 2 hodiny. MUDr. Fránová realizovala celkem 6 vyšetření na VHC, VHB, HIV a 2 konzultace týkající se zdravotního stavu klienta v souvislosti s pozitivním výsledkem testu (HVC). Orientační testování na infekční nemoci: v roce 2013 bylo provedeno 74 vyšetření u 30 klientů Kontaktního centra a zjištěny byly celkem 3 reaktivní výsledky (u virové hepatitidy C). Jednalo se o 27 uživatelů návykových látek a 3 sexuální partnery uživatelů. Z celkového počtu testovaných osob bylo 16 prvokontaktů. V roce 2013 došlo k poklesu provedených orientačních testů. Hlavním důvodem byly finanční možnosti programu. Od listopadu 2013 nebyly k dispozici testy na virovou hepatitidu typu C.

POINT 14: Celkově provedeno 97 testů (KPS a TP): z toho VHC pozitivní v 9ti případech, VHB 0, HIV 1 případ, syfilis 1 případ.

Ulice – Agentura sociální práce, o.s.: V průběhu roku 2013 zprostředkoval TP Ulice klientům celkem 874 testů - 216 na HCV, 215 na syfilis, 221 na HIV, 218 na HBV a 4 na HAV. Testovali celkem 156 osob, což je za posledních pět let nárůst o 144% (program otestoval 2,5x více klientů a provedl téměř 5x více testů než v roce 2009). Někteří z klientů byli testováni během roku vícekrát. Z testovaných klientů bylo 61 aktuálních uživatelů nelegálních návykových látek (14% z celkového počtu uživatelů nealkoholových drog). Co se týká reaktivních výsledků, na HIV žádný reaktivní výsledek. Na HBV dva reaktivní výsledky, jedná se o pár uživatelů drog, kdy ona se živí pouliční prostitucí a on působí jako její ochránce. Na syfilis vyšly 2 reaktivní testy, jedná se o ženy věnující se pouliční prostituci, jedna z nich drogy užívá, druhá nikoliv. Na HCV bylo 21 reaktivních výsledků (1 bývalý uživatel a 20 aktivních injekčních uživatelů drog). Počet reaktivních výsledků na HCV je poměrně alarmující, jedná se o třetinu testovaných uživatelů drog.

KOTEC o.p.s.: Způsob aplikace je mezi našimi klienty nitrožilní. Nesetkáváme se s vážnějšími problémy co se týká zánětů žil, abscesů apod. Klienti dostávají v případě potřeby také masti k ošetření zánětů. Jiné zdravotní komplikace, kromě těch běžných, které souvisí s užíváním drog, se u našich klientů neobjevují. V tomto půlroce pracujeme se dvěma klienty, kteří měli reaktivní orientační test na žloutenku typu C. Zájem o testování lehce vzrostl.

Předávkování, včetně smrtelných:

POINT 14: Fentanylové náplasti – 7 případů předávkování (nikoliv smrtelného: KPS a TP).

Ulice – Agentura sociální práce, o.s.: TP Ulice registroval v roce 2013 úmrtí dvou klientů. Jednalo se o mediálně známý případ z Rokycan, kde zemřel injekční uživatel po předávkování roztokem z fentanylových náplastí. Kromě tohoto úmrtí zaznamenali ještě smrt jednoho dlouholetého klienta v Plzni, ten injekčně užíval různé opiáty a opioidy.

Další zdravotní komplikace v souvislosti s užíváním drog:

POINT 14: Proběhlo 202 výkonů zdravotního ošetření (KPS a TP). Nejčastěji byly evidovány zdravotní komplikace typické pro uživatele návykových látek (flegmóny, abscesy). Počty jednotlivých zdravotních komplikací neevidujeme.

Nově se objevující trendy a fenomény např. užívání nových látek nebo kombinace látek, nové způsoby aplikace, nové skupiny uživatelů:

Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.: Trvá zneužívání analgetika morfiového typu Vendal, intravenózní aplikací. Roste zneužívání Fentanylu resp. intravenózní aplikace substance vzniklé vyvařením Fentanylových náplastí. Jedná se jak o „již použité“ náplasti, které se vyvařují spolu s kyselinou askorbovou, tak o nelegálně získané nepoužité fentanylové náplasti.

POINT 14: Fentanylové náplasti. Uživatelé návykových látek vytipují pacienta, jenž tyto náplasti užívá. Vybírají mu poté odpad. Nalezené použité náplasti poté vyvaří a výslednou směs injekčně aplikují. Klienti také mluví o tzv. „vietnamském pervitinu“, který popisují jako méně kvalitní.

Ulice – Agentura sociální práce, o.s.: Pracovníci TP Ulice se v roce 2012 u několika klientů setkali s tím, že vyvařují fentanylové náplasti a tento roztok si pak injekčně aplikují. V roce 2013 se počet klientů, kteří tuto drogu zkusili, rozrostl zhruba na 30. Pro 4 klienty v Rokycanech se dokonce fentanyl stal základní drogou. Náplasti, které klienti používají, jsou nové a nepoužité, zakoupené na černém trhu. Mezi 447 problémovými uživateli, kteří byli v roce 2013 klienty TP Ulice, je skupina 95 osob (21%), kteří užívají opiáty a stimulanty zároveň. 60 z nich má základní drogu opiáty a 35 pervitin.

Nové syntetické drogy, míra jejich rozšíření, trh (nabídka) s novými syntetickými drogami:

POINT 14: Fentanyl, Funky – tyto drogy neevidujeme jako drogy primární, nicméně klienti o těchto drogách v souvislosti s občasným užíváním mluví.

Hraní sázkových a hazardních her, zdravotní a sociální dopady gamblingu:

POINT 14: Klienti využívající Nízkoprahové služby hrají automaty nárazově, v souvislosti s užíváním pervitinu, obvykle poté, co získají větší obnos peněz.

Drogová kriminalita: výroba a distribuce drog v kraji (zejména pervitin, marihuana, mimořádné případy co do rozsahu, počtu pachatelů, množství zachycených drog, zapojení různých etnických a dalších skupin).

Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.: Nemonitorujeme u nízkoprahových služeb. U DPV, PNP jsou vedené údaje irelevantní PK, klienti pochází z celé ČR.

KOTEC o.p.s.: Vzhledem k rostoucí přeshraniční kriminalitě reagujeme intenzivnějším monitoringem v příhraničních obcích. Vstoupili jsme do projektu MV prevence kriminality zaměřeného na preventivní činnost v souvislosti se zvyšující se přeshraniční drogovou kriminalitou. Monitorovali jsme situaci u stávajících klientů a vyhodnocovali vliv, který má tento druh kriminality, na drogové scény v příhraničí. Vyhodnocení proběhlo společnou prezentací závěru projektu spolu se zúčastněnými z řad PČR, MP, OSVZ, OSPOD, zástupců obcí, apod. V rámci projektu jsme realizovali i jednorázové preventivní aktivity zaměřené na kriminalitu a drogy na ZŠ (v Tachově, Přimdě, Stráži, Bezdružicích). Oslovovali jsme místní samosprávy v těchto obcích a představovali naše služby na Vietnamských tržnicích v příhraničí. Zkoušíme i večerní "terény". Oslovili jsme s projektem i komisi prevence kriminality při Radě města v Tachově a stali se jejími stálými členy. Mluvíme nově s PČR o možné spolupráci.

Koordinace společného postupu proti drogové kriminalitě v pohraničí

V souvislosti s usnesením vlády, která dne 30. ledna 2013 projednala informaci o vývoji drogové kriminality pohraničí se Spolkovou republikou Německo a s vyhlášením bezpečnostního opatření k zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti na území Krajských ředitelství policie Ústeckého, Karlovarského a Plzeňského kraje, se v Plzni v budově krajského ředitelství policie dne14. února 2013 poprvé sešla Pracovní skupina Plzeňského kraje ke koordinaci společného postupu orgánů státní správy proti drogové kriminalitě v pohraničí. Jednání vedl ředitel Krajského ředitelství policie plk. Mgr. Jaromír Kníže, který je zároveň vedoucím Pracovní skupiny Plzeňského kraje. Za Krajské ředitelství policie se zúčastnili náměstci ředitele pro službu kriminální policie a vyšetřování a pro vnější

službu, vedoucí odboru obecné kriminality, vedoucí územních odborů Domažlice, Tachov, Klatovy, vedoucí krizového řízení. Jednání se také účastnil vedoucí celostátního útvaru policie Národní protidrogové centrály, pověření pracovníci Živnostenského úřadu, Finančního úřadu, České obchodní inspekce, Hasičského záchranného sboru a protidrogový koordinátor Krajského úřadu Plzeňského kraje Ing. Pavlína Kučerová. Důvodem pro vznik skupiny je nárůst drogové kriminality právě v pohraničí s Německem, kde především na tržnicích jsou zaznamenávány nejen protiprávní jednání v souvislosti s drogami, ale i porušování dalších právních norem ze strany provozovatelů tržnic a prodejců ve stáncích. Situaci nelze dlouhodobě zvládnout pouze působením policistů, ale je třeba vyvinout maximální možný tlak i ze strany všech ostatních příslušných kontrolních orgánů. Smyslem je dlouhodobá spolupráce a součinnost všech těchto orgánů včetně české a německé policie. Vzhledem k těmto problémům akce ve spolupráci s německými kolegy a orgány státní správy zaměřené na kontroly tržnic v Plzeňském kraji probíhají už od ledna 2011. Největší problémy jsou monitorovány v oblasti Folmavy, z těchto důvodů byla také v rámci reorganizace krajského ředitelství zřízena na Folmavě nová policejní stanice. V uplynulém roce jsme realizovali na Domažlicku 6 větších akcí zaměřených na potírání držení a prodeje omamných a psychotropních látek na tržnicích ve spolupráci s příslušnými státními orgány a německými kolegy, 5 akcí na Tachovsku a 4 na Klatovsku. Současně jsme zvýšili výkon služby policie, především činnost policejních hlídek a počet vykonávaných kontrol a nadále provádíme bezpečnostní akce na území dotčených územních odborů. Zaměřujeme se na posílení schengenského vnitrostátního pátrání po osobách a věcech, odhalování omamných a psychotropních látek, zejména metamfetaminu a marihuany, distribuci a vývoz drog mimo území České republiky a omezení dopadů nelegální prvovýroby drog v České republice na drogovém trhu. „Této situace jsme si vědomi, vnímáme ji jako zásadní problém, který monitorujeme zhruba od roku 2010 a to především v teritoriu územních odborů Domažlice a Tachov. V příhraničí územního odboru Klatovy tak velké problémy signalizovány nejsou. Za policii Plzeňského kraje vítáme centrální koordinaci na úrovni republiky, o kterou jsme usilovali a jsme si vědomi, že bez spolupráce s celorepublikovými útvary, s útvary bavorské a spolkové policie a dalšími státními orgány, nemůže být naše snažení zcela úspěšné“, uvedl plk. Mgr. Jaromír Kníže, ředitel Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje.

Epidemiologická charakteristika Plzeňského kraje za rok 2013[1]

Hygienická služba ČR zpracovává informace o uživatelích nelegálních drog, kteří prvně v životě požádali o léčbu, poradenskou či sociální službu v některém z tzv. léčebně kontaktních center, což jsou zdravotnická i nezdravotnická zařízení, která poskytují tyto služby. Rutinní sběr dat o léčených uživatelích drog je prováděn s využitím formuláře doporučeného Evropským monitorovacím centrem pro drogy a užívání drog / EMCDDA / pro drogový informační systém v Evropě. Uvedená data představují informace pouze o léčených uživatelích drog a neberou tedy v úvahu tzv. skrytou experimentující populaci. V roce 2013 byla data v Plzeňském kraji získána z 10 LK center, 385 osob požádalo o pomoc v těchto zařízeních. Jedná se o nárůst oproti roku 2012 o 23%. I tento rok byli někteří klienti vyřazeni z důvodu neúplného vyplnění předepsaného formuláře. Mezi žadateli o léčbu bylo 269 mužů /69,9%/ a 116 žen /30,1%/. Poměr mužů a žen byl 2,3 M:1 Ž. V roce 2012 byl poměr 1,8 M:1 Ž. Nejvíce klientů bylo nahlášeno z pracoviště Psychiatrická klinika FN Plzeň 120 /31,2%/, z POINT 14 113 klientů /29,4%/ a z Centra protidrogové prevence a terapie Plzeň 76 /19,7%/. Trvalé bydliště uvedli klienti nejčastěji v Plzni – městě 164 /42,6%/ a v okrese Tachov 71 /18,4%/. Mezi klienty bylo evidováno 25 cizinců /6,5%/, nejvíce ze Slovenska. V roce 2013 bylo mezi klienty 110 bezdomovců /28,6%/, v roce 2012 to bylo 18,8%. V zařízení /nejčastěji byly uváděny ubytovny/ bylo umístěno 39 klientů /10,1%/. U 10 % nebyl tento ukazatel uveden. Nezaměstnaných bylo mezi klienty v roce 2013 241 /62,6%/, oproti roku 2012 se jedná o nárůst počtu nezaměstnaných mezi uživateli drog o 12%. Tento údaj nebyl uveden u 22% klientů, dá se předpokládat, že někteří patří také do skupiny nezaměstnaných. Pravidelné zaměstnání uvedlo pouze 44 uživatelů drog /11,4%/.

Významným socioekonomickým ukazatelem je nejvyšší dosažené vzdělání u uživatelů nelegálních drog. 134 osob /34,8%/ uvedlo pouze dokončené základní vzdělání, vysokoškolské vzdělání dokončili jen dva klienti /0,5%/. 54 žadatelů /14,0%/ údaj nevyplnili. Nejčastěji užívanou základní drogou, pro kterou klienti navštívili v roce 2013 LK centra, byl jako v předešlých letech Pervitin 268 /69,6%/. Druhou nejčastější základní drogou byly kanabinoidy, uvedlo 66 klientů /17,1%/ a třetí v pořadí byl Heroin 14 /3,6%/. Pořadí oblíbenosti drog u těchto klientů se od roku 2008 nemění. V roce 2013 uvedli tři klienti zneužití Subutexu. Mezi klienty bylo hlášeno 24 gamblerů, z toho bylo 22 mužů a 2 ženy, v roce 2012 bylo hlášeno 13 mužů gamblerů. Jedná se o výrazný nárůst oproti roku 2012 a 2011. Nejčastější způsob aplikace základní drogy u žadatelů o léčbu, tak jako v předešlých letech, je injekční aplikace. Do žíly si aplikovalo základní drogu 206 osob /53,5%/, z toho bylo 138 mužů /67,0%/ a 68 žen /33,0%/. V roce 2013 si prvně v životě aplikovalo drogu do žíly do věku 15 let 14 klientů /6,2%/, do 19 let 124 osob /54,9%/. Druhý nejčastější způsob aplikace základní drogy byl sniffing, uvedlo 79 uživatelů drog /20,5%/, na třetím místě bylo kouření 66 osob /17,1%/. U třech klientů nebyl způsob aplikace základní drogy uveden. Před patnáctým rokem života začalo prvně užívat drogy 132 klientů - dětí do devatenácti let zkusilo prvně v životě drogu již 221 žadatelů. Bohužel u velkého počtu klientů nebyl tento údaj vyplněn – 140 osob údaj neuvedlo.

Dalším sledovaným ukazatelem je věk klienta, ve kterém prvně užil základní drogu, pro kterou vyhledal pomoc v LK centru. Do 15 let to bylo 50 osob, do 19 let 199 osob. 103 uživatelů údaj neuvedlo. U občanů a rezidentů bylo v ČR v roce 2013 evidováno 235 nových případů HIV pozitivity, což je nejvyšší meziroční nárůst v ČR. Podíl přenosu prostřednictvím injekčního užívání drog je v ČR na rozdíl od přenosu sexuálního dlouhodobě nízký. V roce 2013 byl tento přenos zaznamenán u pěti osob. Z epidemiologického hlediska je důležité, že vysoké procento injekčních uživatelů drog není testováno či není znám výsledek testování. Tato skupina osob je vysokým rizikem pro subpopulaci uživatelů nelegálních drog i své okolí.

Další podrobné informace z Drogového informačního systému hygienické služby za Plzeňský kraj a za celou Českou republiku jsou k dispozici na Krajské hygienické stanici Plzeňského kraje se sídlem v Plzni, Skrétova 15, tel.: 377 155 241 a na www.hygpraha.cz.

Drogová kriminalita v Plzeňském kraji v roce 2013

Množství zadržených OPL v Plzeňském kraji v roce 2013: (Zdroj dat: NPC)

OPL	zadrženo			cena/gram	nejčastější výskyt
	tr. činy	Celní správa	CELKEM	pouliční prodej	pouliční prodej
Amfetamin (g)	0	71,6	71,6		
Cannabis (g)	95 859,5	560,3	96 419,8	50 – 200 Kč	200 Kč
Cannabis – rostliny (g)	8 965	0	8 965		
Pěstírna	35	0	35		

[1] Zdroj: Výroční zpráva Epidemiologie drogových závislostí za rok 2013 Plzeňský kraj

Folióvník	1	0	1		
Hašiš (g)	6,8	0	6,8	150 Kč	
Metamfetamin (g)	21 444,4	3 170,5	24 614,9	1 000 Kč	
Varna	4	0	4		
Subutex (tbl.)	6,5	0	6,5	500 Kč	1 000 Kč
Vendal Retard (tbl.)	60	0	60		
XTC (tbl.)	1 011	0	1 011		

územní odbor	**realizace**	**pachatelé**	**NP**	**z toho**							**Trestné činy §**					
				muži	**ženy**	**dospělí**	**mladiství**	**nezletilí**	**Češi**	**cizinci**	**283**	**284**	**285**	**286**	**287**	**288**
Domažlice	21	26	4													
Klatovy	21	26	0													
Plzeň - město	35	40	0													
Plzeň - venkov - jih	13	15	0													
Plzeň - venkov - sever	19	24	0													
Rokycany	8	14	0													
Tachov	24	30	0													
Krajské ředitelství Plz. kraje	2	8	0													
CELKEM	**143**	**183**	**4**	**170**	**34**	**200**	**3**	**1**	**155**	**49**	**156**	**41**	**27**	**9**	**2**	**0**
Celní správa	28	21	8													

Informace o trestné činnosti v souvislosti s užíváním drog za rok 2013[2]

1. Trestný čin nedovolená výroba a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 trestního zákona či nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy podle § 283 trestního zákoníku

Počet trestných činů celkem: 318; vedeno řízení proti: 282 osobám
(z toho: trestně stíháno 227 osob (v tom 41 žen, 9 mladistvých); obžalováno 214 osob (v tom 38 žen, 11 mladistvých);
zastaveno 10 osob (v tom 4 osoby podmíněně); přerušeno 1 osoba).
Věková skladba obžalovaných osob: 15-17 let - 11osob (z toho 0 dívek);18-19 let - 8 osob; 20-24 let - 40 osob; 25-29 let - 40 osob; 30–39 let - 67 osob; 40-49 let – 32 osoby; 50 a více let - 16 osob.
Zkrácené přípravné řízení celkem: 46 osob (v tom 6 žen, 0 mladistvých); (- podán návrh na potrestání: 44 osoby (v tom 6 žen).

2. *Trestný čin přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu podle § 284 trestního zákoníku*

Počet trestných činů celkem: 72; vedeno řízení proti:71 osobě
(z toho: trestně stíháno 34 osob (v tom 1 žena, 1 mladistvý); obžalováno 33 osob (v tom 1 žena, 1 mladistvý);
Věková skladba obžalovaných osob: 15-17 let - 1 osoba (z toho 0 dívka); 18-19 let - 1 osoba; 20-24 let - 7 osob; 25-29 let - 9 osob; 30–39 let - 11 osob; 40-49 let - 3 osoby; 50 a více let - 1 osoba.
Zkrácené přípravné řízení celkem: 37 osob (- podán návrh na potrestání: 31 osob (v tom 3 ženy, 1 mladistvý).

3. *Nedovolené pěstování rostlin obsahujících omamnou nebo psychotropní látku podle § 285 trestního zákoníku*

Počet trestných činů celkem: 30; vedeno řízení proti: 30 osobám
(- z toho: trestně stíháno 10 osob (v tom 1 žena, 0 mladistvý); obžalováno 8 osob (v tom 1 žena, 0 mladistvý);
zastaveno 2 osoby (v tom 1 podmíněně).
Věková skladba obžalovaných osob: 15-17 let - 0 osoba; 18-19 let - 0 osoba; 20-24 let - 2 osoby; 25-29 let -2 osoby; 30-39 let - 2 osoby; 40-49 let - 1 osoba; 50 a více let - 1 osoba.
Zkrácené přípravné řízení celkem: 19 osob (- podán návrh na potrestání: 15 osob).

4. Trestný čin výroba a držení předmětu k nedovolené výrobě omamné a psychotropní látky a jedu podle § 286 trestního zákoníku

Počet trestných činů celkem: 16; vedeno řízení proti: 16 osobám
(- z toho: trestně stíháno 12 osob (v tom 1 žena, 0 mladistvý); obžalováno 12 osob (v tom 1 žena).
Věková skladba obžalovaných osob: 15-17 let - 0 osoba; 18-19 let - 0 osoba; 20-24 let - 1 osoba; 25-29 let - 3 osoby; 30-39 let - 7 osob; 40-49 let - 1 osoba; 50 a více let - 0 osob.
Zkrácené přípravné řízení celkem: 4 osoby (- podán návrh na potrestání: 3 osoby).

5. *Trestný čin šíření toxikomanie podle § 287 trestního zákoníku*

Počet trestných činů celkem: 2; vedeno řízení proti: 2 osobám
(- z toho: trestně stíháno 2 osoby (v tom 1 žena, 1 mladistvý); obžalováno 2 osoby (v tom 1 žena, 1 mladistvý).
Věková skladba obžalovaných osob: 15-17 let - 1 osoba (z toho 0 dívka); 18-19 let - 0 osob; 20-24 let - 1 osoba; 25-29 let - 0 osob; 30-39 let - 0 osob; 40-49 let - 0 osob; 50 a více let - 0 osob.

Celkový počet přestupků podle § 30, odst. 1, písm. j) a písm. k) **ke zpracování** v r. 2013: 129
Celkový počet přestupků podle § 30, odst. 1, písm. j) a písm. k) **projednaných** v r. 2013: 95

Počet pachatelů přestupků projednaných v r. 2013 podle § 30, odst. 1, písm. j) zákona č. 200/1990 Sb. v rozdělení podle věku pachatele a druhu drogy v Plzeňském kraji (zdroj dat: obce Plzeňského kraje)

Přestupky držení drog § 30 odst. 1, písm. j	**Věk osoby**	
	Do 18 let	Přes 18 let
Konopné drogy	3	68
Pervitin	0	28
Extáze	0	1
Heroin	0	0
Kokain	0	2
Subutex/Subuxone	0	0
Houby obsahující OPL	0	1
Jiná OPL	0	0
Celkem osob	3	98*

[2] Zdroj: Krajské státní zastupitelství – informace o trestné činnosti v souvislosti s užíváním drog

Počet pachatelů přestupků projednaných v r. 2013 podle § 30, odst. 1, písm. k) zákona č. 200/1990 Sb. podle věku pachatele a druhu drogy:

Přestupky pěstování rostlin a hub § 30 odst. 1, písm. k	**Věk osoby**	
	Do 18 let	Přes 18 let
Rostliny konopí	0	9
Jiné rostliny nebo houby obsahující OPL	0	0
Celkem osob	0	9

Množství drog zajištěných v rámci projednaných přestupků podle § 30, odst. 1, písm. j) a k) zákona č. 200/1990 Sb. v rozdělení podle druhu drogy:

Druh drogy	**Celkové množství**
Konopné drogy (g)	1 327,96
Rostliny konopí (ks rostlin)	19
Pervitin (g)	39,22
Extáze (ks tablet)	1,5
Heroin (g)	0
Kokain (g)	0,41
Subutex/Subuxone (ks tablet)	0
Houby obsahující OPL (ks)	190
Jiné rostliny obsahující OPL (ks)	0

***Poznámka:** "Celkem osob" nemusí být součtem osob ve sloupci, protože jedna osoba mohla být sankcionována za držení více drog zároveň. Např. 1 osoba, která byla sankcionována zároveň za držení konopných drog, pervitinu a extáze, bude vykázána v každém řádku podle typu drogy, ale jen jednou v řádku „Celkem osob".

Koordinace protidrogové politiky

Institucionální zajištění

Krajské:

Krajský protidrogový koordinátor Plzeňského kraje (dále také protidrogový koordinátor) byl v roce 2010 v organizační struktuře Krajského úřadu Plzeňského kraje zařazen na odboru sociálních věcí. V roce 2010 byla agendou protidrogového koordinátora pověřena Ing. Pavlína Kučerová, tel. 377 195 087, 733 698 688, e-mail: pavlina.kucerova@plzensky-kraj.cz, přímý nadřízený: vedoucí oddělení organizačně správního Mgr. Hana Jílková, velikost pracovního úvazku: 0,5, další agenda: koordinátor prevence kriminality.

Rada Plzeňského kraje neustavila protidrogovou komisi. Pracovní skupiny byly ustanoveny v případě potřeby. Protidrogový koordinátor spolupracuje s Komisí sociální Rady Plzeňského kraje a s Výborem pro sociální věci a zdravotnictví Zastupitelstva PK při projednání protidrogové politiky v kraji a při předkládání projektů k získání dotací ze státního rozpočtu. Protidrogový koordinátor se zabývá též agendou prevence kriminality. Protidrogový koordinátor také spolupracuje s krajským školským koordinátorem prevence, který pracuje na Odboru školství, mládeže a sportu KÚPK. Vzájemně si předávají informace o preventivních programech, o organizacích, které provádí prevenci na školách.

Protidrogový koordinátor zajišťuje propagační letáky a propagační materiály na prevenci drogových závislostí, pro školy a školská zařízení; při získávání informací kooperuje s KHS, ZZS, ÚZIS v Plzni, Psychiatrickou klinikou FN Plzeň, Policií ČR, NPC, Krajským soudem a Státním zastupitelstvím Plzeň, Mediační a probační službou a jinými institucemi.

Od roku 2013 je vytvořena stálá pracovní skupina: Pracovní skupina protidrogové prevence města Plzně, počet jednání: 6. Pracovní skupina protidrogové prevence města Plzně obnovila svoji činnost v roce 2012 za účelem přípravy Protidrogového plánu města Plzně na období 2013 - 2015 a řešení aktuální situace v oblasti protidrogové prevence na území města Plzně a to na všech třech úrovních - primární, sekundární i terciární. Pracovní skupinu řídí a svolává protidrogový koordinátor města Plzně, jehož pozice je v organizační struktuře Magistrátu města Plzně zařazena pod Odborem bezpečnosti a prevence kriminality. Funkce protidrogového koordinátora je kumulována s agendou manažera prevence kriminality. Oblast protidrogové prevence včetně adiktologických a sociálních služeb pro osoby užívající drogy a osoby ohrožené drogovou závislostí je řešena samostatně odděleně od ostatních oblastí, které jsou zohledněny v komunitním plánování sociálních služeb města Plzně. Protidrogový plán města Plzně se tak stal doplňujícím strategickým dokumentem komunitního plánování. Členové pracovní skupiny jsou odborníci v oblasti adiktologie a dalších sociálních služeb a institucí zabývajících se drogovou problematikou. Činnost pracovní skupiny je úzce propojena s činností Komise protidrogové a prevence kriminality (KPPK) Rady města Plzně. V roce 2013 se stal členem pracovní skupiny nově také zástupce KPPK. Složení: člen Rady města Plzně pro oblast bezpečnosti; protidrogový koordinátor MMP; zástupce Odboru školství, mládeže a tělovýchovy MMP; zástupce Odboru státní sociální péče MMP; zástupce Sociálního odboru ÚMO Plzeň 1; zástupce Odboru sociálního ÚMO Plzeň 2; zástupce Odboru služeb – Oddělení sociálních služeb ÚMO Plzeň 3; zástupce Odboru sociálního ÚMO Plzeň 4; protidrogový koordinátor KÚPK; zástupce Odboru školství, mládeže a sportu KÚPK; zástupce Městské policie Plzeň; zástupce Policie ČR – Městského ředitelství Plzeň; zástupce Probační a mediační služby Plzeň; zástupce Pedagogicko-psychologické poradny Plzeň; zástupce Azylového domu MáTa; zástupce Psychiatrické kliniky při FN Plzeň – odd. detoxifikace; zástupci NNO - Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s., Ulice – agentura sociální práce, o. s., POINT 14, Středisko křesťanské pomoci Plzeň; zástupci škol – ŠMP ZŠ a SŠ; zástupce Komise protidrogové a prevence kriminality RMP.

Místní

Na patnácti obecních úřadech obcí s rozšířenou působností Plzeňského kraje pracují pověření pracovníci zajišťující protidrogovou agendu. Pracovníci jsou zařazeni jako kurátoři pro mládež, kurátoři pro mládež a dospělé a vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví. Pracovní úvazky 0,05 – 0,5. Na Magistrátu města Plzně pracuje protidrogová koordinátorka na pracovní úvazek 0,5.

Název a adresa	**Jméno pracovníka**	**Úvazek**	**Zařazení ve struktuře**	**e-mail**
MěÚ Blovice, Masarykovo nám. 143, 336 01 Blovice	Blanka Kepková	0,1	OSVZ/371516138	blanka.kepkova@mublovice.cz
MěÚ Domažlice, nám Míru 1, 344 01 Domažlice	Tereza Hechtová, DiS	0,2	OSVZ/379 719 285	tereza.hechtova@mesto-domazlice.cz
MěÚ Horažďovice, Mírové nám 1, 341 01 Horažďovice	Mgr. Petra Janečková	0,2	OSVZ/376547534	janeckova@muhorazdovice.cz
MěÚ Horšovský Týn, n. Republiky 52, 346 01 Horšovský Týn	Zdeněk Doktor, DiS.	0,1	OSV/379415164	z.doktor@muht.cz
MěÚ Klatovy, nám. Míru 62, 339 01 Klatovy	Mgr. Lenka Partinglová	0,2	OSVZ/376347257	lpartinglova@mukt.cz
MěÚ Kralovice, Manětínská 493, 331 41 Kralovice	Anděla Bučková	0,2	OSVZ/373300206	buckova.andela@kralovice.cz
MěÚ Nepomuk, nám. A. Němejce 63, 335 01 Nepomuk	Petra Járová	0,2	OSVZK/371519741	jarovapetra@urad-nepomuk.cz
MěÚ Nýřany, pracoviště Plzeň, Americká 39, 304 66, Plzeň	Ing. Zdeňka Kleknerová	0,2	OSVZ/377168049	zdenka.kleknerova@nyrany.cz
Mag. města Plzně, Náměstí Republiky 16, 306 32 Plzeň	Mgr. Andrea Gregorová	0,5	OBPK/378032256	gregorova@plzen.eu
MěÚ Přeštice, Masarykovo nám. 107, 334 01 Přeštice	Ing. Tamara Seidlová	0,05	OSVZ/377332530	seidlova@prestice-mesto.cz

MěÚ Rokycany, Masarykovo nám. 1, 337 01 Rokycany	Bc. Jiří Kruba	0,1	OSVZ/371706102	jiri.kruba@rokycany.cz
MěÚ Stod, nám. ČSA 294, 333 01 Stod	Bc. Monika Hejretová	0,05	OSVZ/379209446	hejretova@mestostod.cz
MěÚ Stříbro, Masarykovo nám. 1, 349 01 Stříbro	Alena Ratajová	0,05	SO/374801170	ratajova@mustribro.cz
MěÚ Sušice, nám. Svobody 138, 342 01 Sušice	Bc. Ivana Geigerová	0,05	OSVZ/376540198	igeigerova@mususice.cz
MěÚ Tachov, Rokycanova 1, 347 01 Tachov	Ing. Marcela Němcová	0,05	OSVZ/374774200	marcela.nemcova@tachov-mesto.cz

Místní protidrogoví koordinátoři jsou zváni krajským protidrogovým koordinátorem na akce v oblasti protidrogové politiky (konference, semináře, výzkumy, analýzy apod.), které pořádají jak poskytovatelé protidrogových služeb, tak i protidrogový koordinátor.

AT konference, konaná jednou za dva roky, realizovaná těmito organizacemi: CPPT, o.p.s.; Ulice – Agentura sociální práce, o. s.; POINT14, nabízí setkání místních a krajských protidrogových koordinátorů. Konference vytváří prostor pro prezentaci služeb v oblasti prevence a léčby drogových závislostí ve městě Plzni a v Plzeňském kraji, dále je v rámci konference možné setkávání odborníků i laické veřejnosti a také předávání informací, vzdělávání, prohlubování a vytváření kontaktů mezi účastníky a organizacemi.

V roce 2013 se konalo IV. Pracovní setkání místních protidrogových koordinátorů s organizacemi poskytujícími protidrogové služby za přítomnosti krajského protidrogového koordinátora v budově Krajského úřadu Plzeňského kraje s cílem prohloubit vzájemnou spolupráci mezi organizacemi poskytujícími protidrogové služby a místními protidrogovými koordinátory. Účast místních protidrogových koordinátorů, stejně tak jako účast zástupců organizací poskytujících protidrogové služby, byla opět téměř stoprocentní. Po prezentaci služeb organizací poskytujících protidrogové služby měli místní protidrogoví koordinátoři možnost ihned a pružně reagovat na chybějící službu ve svém městě, a to ať již v oblasti primární prevence ve školských zařízeních i mimo ně, v oblasti snižování rizik či v oblasti léčby a resocializace. Tohoto prostoru na diskusi plně využili a pohovořili si se zástupcem dané organizace o problémech ve svém městě a společně navrhli řešení chybějící služby.

Hlavní zaměření strategických dokumentů protidrogové politiky kraje

Protidrogová problematika Plzeňského kraje byla v roce 2013 zařazena do širšího dokumentu s názvem **Koncepce prevence kriminality a sociálně patologických jevů Plzeňského kraje na léta 2013-2016**. Část koncepce zabývající se protidrogovou prevencí a situací v oblasti protidrogové politiky Plzeňského kraje za daný rok je sestavena na stejné struktuře jako výroční zprávy kraje o realizaci protidrogové politiky Plzeňského kraje. Koncepci prevence kriminality a sociálně patologických jevů Plzeňského kraje na léta 2013 - 2016 schválila Rada PK usnesením č. 6207/12 dne 20. 8. 2012. Nová Koncepce prevence kriminality a sociálně patologických jevů Plzeňského kraje na léta 2013-2016 byla zpracována Pracovní skupinou prevence kriminality Plzeňského kraje.

Rada PK dne 18. 2. 2013 usnesením č. 398/13 vyhlásila dotační program **„Program podpory projektů protidrogové prevence v Plzeňském kraji 2013“** pro realizátory protidrogových projektů v Plzeňském kraji. Rada PK dne 20. 5. 2013 usnesením č. 755/13 odsouhlasila rozdělení dotací realizátorům protidrogových projektů v Plzeňském kraji a následně Zastupitelstvo PK dne 3. 6. 2013 schválilo usnesením č. 178/13 přidělení těchto dotací. Program byl podpořen částkou 2 800 000 Kč.

MŠMT vyhlásilo dotační program na realizaci aktivit v oblasti primární prevence rizikového chování v období 2013 - 2018. V roce 2013 získali dotaci 4 žadatelé (podpořeno bylo 6 projektů) v celkové výši 1 230 800 Kč (do částky nejsou započítány projekty žadatelů s nadregionální působností).

Na základě usnesení RPK č. 586/13 ze dne 22. 4. 2013 a ZPK č. 164/13 ze dne 3. 6. 2013 bylo schváleno rozdělení finančních prostředků v rámci programu „Podpora preventivních aktivit a výchovy k toleranci v roce 2013“. Program byl podpořen částkou 900 000 Kč. Bylo posuzováno celkem 59 žádostí o dotaci. Tu obdrželo 39 žadatelů.

Plzeňský kraj uzavřel smlouvu s Městskou poliklinikou Plzeň, s.r.o., jejímž účelem je zajištění poskytování služeb protialkoholní záchytné stanice dle zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Za rok 2013 bylo z rozpočtové oblasti Zdravotnictví na zajištění poskytování Protialkoholní záchytné stanice Plzeň vyčerpáno 2 899 160 Kč.

Protidrogový plán města Plzně, období platnosti: 2013-2015, schválen Zastupitelstvem města Plzně usnesením č. 315 ze dne 20. 6. 2013, www stránky dokumentu ke stažení: http://www.bezpecnemesto.eu/protidrogova-prevence/plan-protidrogove-prevence/protidrogovy-plan-mesta-plzne-2013-2015.aspx.

Protidrogový plán města Plzně na období 2013-2015 vychází z Národní strategie protidrogové politiky na období 2010-2018 (dále jen „národní strategie“) schválené usnesením vlády č. 340 ze dne 10. 5. 2010 a je nezbytným nástrojem realizace protidrogové politiky města Plzně. Protidrogový plán města Plzně respektuje základní přístupy/strategie k řešení problému užívání drog definovaných národní strategií. Podkladem pro zpracování strategické části protidrogového plánu se staly výstupy z jednání pracovní skupiny. Při formulaci stanovení priorit, opatření a aktivit pracovní skupina vycházela ze SWOT analýzy a z analytické části protidrogového plánu. Celkem byly stanoveny 4 hlavní priority, které byly dále rozpracovány do dílčích opatření a aktivit: nastavení efektivního financování a podpory služeb v protidrogové oblasti; primární prevence rizikového chování na školách; vytvoření komplexní sítě služeb pro všechny kategorie osob ohrožených závislostí v návaznosti na poptávku po službách; zvýšení informovanosti o protidrogových službách. Naplňování plánu probíhá na základě akčních plánů zpracovaných na jednotlivé kalendářní roky, počínaje rokem 2013. Akční plán obsahuje vždy vybraná opatření a aktivity z Protidrogového plánu města Plzně. Pracovní skupina protidrogové prevence města Plzně provedla vyhodnocení Akčního plánu na rok 2013 - Protidrogového plánu města Plzně 2013-2015 na svém zasedání dne 19. 11. 2013.

Plán prevence kriminality města Plzně, období platnosti: 2012-2013, schválen Zastupitelstvem města Plzně usnesením č. 57 ze dne 16. 2. 2012, www stránky dokumentu ke stažení: http://www.bezpecnemesto.eu/prevence-kriminality/plan-prevence-kriminality/plan-prevence-kriminality.aspx. Plán prevence kriminality města Plzně 2012 -2013 byl zpracován v souladu se Strategií prevence kriminality v České republice na léta 2012-2015. Plán prevence kriminality vypracoval manažer prevence kriminality ve spolupráci s Pracovní skupinou prevence kriminality města Plzně. Obsahem Plánu je bezpečnostní analýza, která zahrnuje analýzu protiprávního jednání, socio-demografickou analýzu, institucionální analýzu a stanovení priorit v oblasti prevence kriminality ve městě Plzni na výše uvedená léta.

Nejvýznamnější aktivity v oblasti protidrogové politiky v uplynulém roce

Název aktivity	Realizátor	Cílová skupina	Popis aktivity
IV. Pracovní setkání místních protidrogových koordinátorů s organizacemi poskytujícími protidrogové služby	OSV KÚPK	místní protidrogoví koordinátoři	Prezentace služeb, popř. seznámení s novými službami organizací poskytujících pro Plzeňský kraj protidrogové služby.
Respektuj 18	Město Plzeň, Plzeňský prazdroj a.s., CPPT, o.p.s. (odborný garant)	široká veřejnost a prodejci alkoholu	Projektová kampaň zaměřená na snížení tolerance dospělé populace ke konzumaci alkoholu mladistvými a snížení dostupnosti alkoholu mladistvým.
Den s Ulicí	Ulice – Agentura sociální práce, o.s.	studenti SOU a SŠ	11. ročník; prevence - divadlo s následnou diskusí o životě s drogou. Herci jsou klienti terapeutických komunit, diváci studenti SOU a SŠ.
Projekt Čistý podchod	POINT 14 ve spolupráci s Odborem bezpečnosti a prevence kriminality MMP	klienti kontaktního centra	Projekt se snaží o to, aby společnost začala vnímat uživatele návykových látek z pozitivnějšího úhlu pohledu a nejen jako ty, kteří jen využívají peněz daňových poplatníků a nic nedělají. Přínosem projektu je postupné získávání pracovních návyků klientů, ale také jejich motivace k léčbě získáním větší sebedůvěry pomocí pracovní činnosti, kterou vnímají jako aktivum pro společnost.

Zadané/realizované analýzy/studie v oblasti drogové politiky a drogové situace

Ulice – Agentura sociální práce, o.s.: PhDr. Jiří Frýbert a Mgr. Markéta Ackrmannová (pracovníci Ulice - Agentura sociální práce, o.s.) napsali text Opioid Vendal Retard. Byl uveřejněn na portálu eDekontaminace, dostupné z: http://edekontaminace.cz/clanek/1/302/opioid-vendal-retard.html. Text popisuje nebezpečí, které užívání tohoto léku přináší a to především s ohledem na harm reduction. Dále mapuje zkušenosti, které s jeho injekčním užíváním mají klienti organizace. PhDr. Jiří Frýbert (TP Ulice) publikoval text „Ženy věnující se pouliční prostituci a možnost legálního zaměstnání“, který byl uveřejněn v knize Ze sexbyznysu na trh práce?, jež v roce 2013 vydala organizace Rozkoš bez rizika. Ve svém textu se zamýšlí nad tím, jaké mají ženy živící se prostitucí možnosti a limity při uplatnění se na legálním trhu práce. Věnuje se zde ženám, které jsou uživatelkami drog, ale také těm, jež nelegální návykové látky neužívají. Ke stažení zde: http://rozkosbezrizika.cz/ke-stazeni/soubory/publikace-r-r-ze-sexbyznysu-na-trh-prace/detail Frýbert, J. (2013). Ženy věnující se pouliční prostituci a možnost legálního zaměstnání: Šídová, L., Poláková, J., Malinová, H. a kol.: Ze sexbyznysu na trh práce? Praha: Rozkoš bez rizika.

Město Plzeň: Školní dotazníková studie o návykových látkách, rizikovém chování a volnočasových aktivitách. Realizátor: Katedra psychologie Fakulty pedagogické ZČU v Plzni, www stránky analýzy/studie ke stažení. Popis: v roce 2008 bylo městem Plzní provedeno výzkumné šetření na základních a středních školách „Školní dotazníková studie o návykových látkách, rizikovém chování a volnočasových aktivitách“. V roce 2013 se město Plzeň rozhodlo provést srovnávací studii k výše uvedené studii z roku 2008. Cílem srovnávací studie je získat aktuální přehled zejména o sklonech dětí a mladistvých k rizikovému chování (akcentováno bude užívání legálních i nelegálních návykových látek, ale studie se zaměří také na další oblasti rizikového chování: např. šikana, vzájemná agrese, násilí, protiprávní jednání či kriminalita. Záměrem studie je také získat pohled na aktuální stav v oblasti primární prevence na školách, zejména zmapovat strukturu a obsah preventivních aktivit. Získaná data budou sloužit jako podklady pro realizaci primární prevence na školách a prevence rizikového chování dětí a mládeže ve městě Plzni). Stručné výsledky/závěry: bude realizováno v roce 2014.

Finanční zajištění protidrogové politiky

Samostatný dotační titul pro poskytovatele protidrogových služeb byl vyhlášen na počátku roku 2013. Jeho načasování bylo připraveno tak, aby poskytovatelé protidrogových služeb mohli do žádostí předkládaných na Plzeňský kraj zahrnout výsledky co největšího množství dotačních systémů jiných institucí, např. RVKPP, MPSV aj. Poskytovatelům je tak umožněno flexibilně upravit rozpočty podle výsledků těchto dotačních systémů. Do dotačního řízení se mohli hlásit zejména žadatelé s certifikovanými protidrogovými službami. V roce 2013 byla na podporu protidrogových projektů vyčleněna částka ve výši 2 800 000 Kč, která byla na základě usnesení Rady a Zastupitelstva rozdělena mezi poskytovatele protidrogových služeb. Rozdělení přesných částek na projekty doporučila odborná komise jmenovaná Radou PK. Realizátoři protidrogových služeb, kteří jsou registrovanými poskytovateli sociálních služeb, mohou žádat i do dotačního řízení na podporu sociálních služeb. V tomto případě jsou porovnávány požadavky realizátorů do obou dotačních řízení, aby nedocházelo k dvojímu hrazení některých položek nákladů.

Výdaje z rozpočtu kraje 2013

Rozpočtový zdroj	Popis	Výše výdajů (v Kč) na návykové látky	Výše výdajů (v Kč) na gambling
Program podpory projektů protidrogové prevence v Plzeňském kraji 2013	Program podpory projektů protidrogové prevence v Plzeňském kraji 2013	2 800 000	0
Podpora sociálních služeb poskytovaných na území Plzeňského kraje 2013	Program podpory sociálních služeb v Plzeňském kraji 2013	198 000	0
Podpora preventivních aktivit a výchovy k toleranci v roce 2013 v Plzeňském kraji	Podpora preventivních aktivit a výchovy k toleranci v roce 2013 v Plzeňském kraji	900 000	0
Záchytné stanice 2013	Zajištění poskytování služeb protialkoholní záchytné stanice	2 899 160	0
Celkem	...	**6 797 160**	**0**

Výdaje z rozpočtu obcí 2013

Obce	Popis	Výše výdajů (v Kč) na protidrogovou politiku	Výše výdajů (v Kč) na gambling
Statutární město Plzeň	protidrogová politika, osobní a provozní náklady, testování HIV a VHP, mimořádné dotace	5 741 000	0
ostatní obce	KC, TP, SC, RPTK, NP	285 768	0
Celkem	**...**	**6 026 768**	**0**

Souhrn výdajů podle typu služeb/podle účelu 2012/2013

Typ služeb	Rozpočet kraje (v Kč)	Rozpočty obcí (v Kč)	IP z rozpočtu kraje (v Kč)	Rozpočet kraje (v Kč)	Rozpočty obcí (v Kč)	Evropské fondy
	2012			**2013**		
Primárně-preventivní programy škol	**740 000	1 008 000			500 000	
Primárně-preventivní programy	160 000	135 000		*900 000	908 000	
Jiné a nezařazené preventivní					71 000	
Primární prevence celkem	**900 000**	**1 143 000**		**900 000**	**1 479 000**	
Terénní programy	756 000	1 147 383	2 052 664	693 200	1 020 760	*****351 000
Kontaktní centra	1 001 000	1 673 500		527 400	1 230 008	
Harm reduction celkem	**1 757 000**	**2 820 883**		**1 220 600**	**2 250 768**	
Ambulantní léčba NNO	0	0		0	0	
AT/medicínská léčba	0	0		0	0	
Substituční léčba	232 000	663 000		210 000	463 000	
Terapeutické komunity	938 000	988 000		611 000	948 000	
Služby NNO ve vězení	239 000	160 000		158 200	160 000	
Léčba celkem	**1 409 000**	**1 811 000**		**979 200**	**1 571 000**	
Následná péče	**785 000**	**826 000**		**675 200**	**726 000**	
Záchytné stanice	**2 439 000**	**0**		**2 899 160**	**0**	
Informace/výzkum/koordinace	**0**	**0**		**0**	**0**	
ostatní	***119 000	**268 000**	****6 877 064	***123 000	**0**	
CELKEM	**7 409 000**	**6 868 883**	**8 929 728**	**6 797 160**	**6 026 768**	**351 000**

* **PRIMÁRNĚ-PREVENTIVNÍ PROGRAMY ŠKOL + PRIMÁRNĚ-PREVENTIVNÍ PROGRAMY NNO.**

** Podpora preventivních aktivit a výchovy k toleranci v Plzeňském kraji.

*** Pracovní a sociální agentura - SKP - Podpora sociálních služeb poskytovaných na území Plzeňského kraje 2013 - (11 tis. Kč), Program podpory projektů protidrogové prevence v Plzeňském kraji 2013 (112 tis. Kč).

**** Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, Nízkoprahová denní centra, Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, Sociální rehabilitace, Domy na půl cesty

Přes IP má zajištěné financování služeb KOTEC o.p.s. a Středisko křesťanské pomoci Plzeň. POINT 14 a Ulice-Agentura sociální práce, o.s. jsou pouze subdodavatelé.

CPPT, o.p.s. bylo v roce 2012 financováno v rámci OPVK (Operační program vzdělávání a konkurenceschopnost). Celkem 2 projekty, z nichž první projekt končil 22. 3. 2012 a druhý projekt 30. 6. 2012. Tyto projekty zajišťovaly nové služby v oblasti vzdělávání pedagogů v rámci rizikového chování a supervize, současně prohlubovaly oblast indikované primární prevence. Oba projekty byly realizovány střediskem primární prevence P-centrum, CPPT, o.p.s. Jelikož oba projekty končily v průběhu roku 2012, a přesto, že bylo žádáno na personální zajištění (konkrétně na MŠMT, MMP a Plzeňský kraj), došlo k velkému finančnímu propadu a propouštění pracovníků. Finanční zajištění bylo ze strany MŠMT a MMP. Plzeňský kraj, Odbor školství, mládeže a sportu poskytl na službu částku pouze ve výši 20 000 Kč, kterou organizace odmítla (velké administrativní nároky na výši přidělených prostředků), zažádala o dofinancování dané služby na Plzeňský kraj na Fond hejtmana, kde byla poskytnuta dotace ve výši 60 000 Kč. Tím bylo možné zajistit alespoň některé aktivity z ukončených projektů. CPPT, o.p.s. je financováno z dotačního titulu Magistrátu města Plzně, z Odboru bezpečnosti a prevence kriminality. Dotace je poskytována na základě Smlouvy o poskytnutí dotace. Současně realizuje projekt Rodiče, který je realizovaný K-centrem. Tento projekt je financovaný na základě dohody mezi CPPT, o.p.s. a Odborem bezpečnosti a prevence kriminality a jeho finanční zajištění je dokladováno formou faktury, kterou CPPT vystaví spolu s podrobným vyúčtováním. TRP byl financován z obcí Horažďovice, Sušice a Klatovy na základě Smlouvy o poskytnutí dotace.

***** KOTEC o.p.s. v rámci IP1 ORP Stříbro poskytnuta dotace ve výši 1 360 000 Kč na TP, ORP Tachov ve výši 1 741 114 Kč na TP a NDC.

Město Plzeň dlouhodobě a systematicky podporuje program protidrogové politiky. Samostatný dotační titul pro poskytovatele protidrogových služeb byl vyhlášen od roku 1996. Finanční prostředky na protidrogovou politiku v rámci města Plzně jsou vynakládány na základě rozpočtu města Plzně schváleného Zastupitelstvem města Plzně pro konkrétní rok. Tyto finanční prostředky jsou zahrnuty převážně do rozpočtu Odboru bezpečnosti a prevence kriminality MMP (BEZP MMP). Rozpočet BEZP MMP tvoří: Městský program prevence kriminality (MPPK); projekt Bezpečné město; Komise protidrogová a prevence kriminality RMP; program „Alkohol a mladiství". V rámci MPPK je každoročně vyhlašován dotační titul pro poskytovatele protidrogových služeb a služeb v oblasti prevence kriminality. Poskytování dotací v oblasti protidrogové prevence se řídí interní směrnicí MMP QS 61-27 (Zásady poskytování dotací z rozpočtu statutárního města Plzně); Pravidly pro poskytování dotací v oblasti protidrogové prevence. Podporováni jsou zejména žadatelé s certifikovanými protidrogovými službami.

V rámci KPPK RMP je rovněž každoročně vyhlašován dotační titul pro oblast protidrogové prevence, který se řídí obdobnými pravidly jako dotační titul MPPK. Podporovány jsou zejména projekty: primární prevence s cílovou skupinou dětí a mládeže se zvýšeným rizikem výskytu sociálně patologických jevů; sekundární a terciární prevence drogových závislostí; jiné projekty reagující na aktuální situaci na drogové scéně ve městě Plzni.

Služby poskytované uživatelům drog a osobám ohroženým drogou

ULICE – Agentura sociální práce, o.s.

Substituční centrum Plzeň: V roce 2013 došlo k celkovému poklesu klientů o 24%, na druhou stranu bylo v péči Substitučního centra Plzeň současně v péči průběžně 32 klientů. O tomto navýšení také vypovídá průměrná délka programu, kdy došlo k prodloužení o 50% (v roce 2012 to bylo 179 dnů, v roce 2013 to bylo 270 dnů). Zároveň došlo k poklesu prvokontaktů o 44%. Už koncem roku 2012 jsme zaznamenali razantní pokles klientů substituovaných buprenorfinem (Suboxon) o 120% ve prospěch substituce metadonem. Příčinou je nedostatek finančních prostředků klientů. Dále došlo ke snížení počtu vyloučených klientů z režimových důvodů přibližně o 30 %. V rámci podpůrných aktivit pro klienty se v únoru uskutečnila přednáška – brífink Anonymních narkomanů, kteří svůj program představili klientům substitučního programu. Cílem tohoto brífinku bylo představit možnost svépomocných aktivit. Dále se uskutečnila další pracovní dílna – velikonoční a vánoční. Těch se zúčastnili nejen klienti, ale i jejich děti. Společně tak mohli strávit odpoledne výrobou svátečních dekorací. V prosinci jsme v rámci kursu první pomoci klientům ukázali, jak mohou efektivně poskytnout první pomoc. Klienti tak měli možnost vyzkoušet kardiopulmonální resuscitaci na figuríně a zjistili, že to opravdu není snadné. Tohoto školení se zúčastnilo 15 klientů (z 30ti klientů), což je 50%. Klienti sami uznali, že poskytování první pomoci je především otázkou cviku a měli by zájem o další proškolení. Souhrnně by se dalo říci, že nedošlo k výrazným změnám ve statistice, všechny výkyvy jsou v souvislosti s vývojem cílové skupiny a s nabídkou služeb substitučního programu. V roce 2013 s naším zařízením spolupracovalo 42 klientů, s nimi proběhlo 621 kontaktů a bylo provedeno 2048 testů.

Terénní program Ulice: Na začátku roku 2013 Krajský úřad Plzeňského kraje oslovil TP Ulice, zda je možné v rámci terénní sociální práce pokrýt i některé z dalších měst našeho kraje. Od dubna tak začali dojíždět pracovníci do Klatov a Nepomuku. Pracovníci TP Ulice v roce 2013 vyměnili 123 201 injekčních stříkaček při 3 672 výměnách. Například oproti roku 2009 jsou to více než dvojnásobné počty. Oproti roku 2012 se zvedl počet uživatelů nealkoholových drog u TP Ulice o 117 klientů a počet vyměněných stříkaček o 24 820. Přidělené dotace se ale v odpovídajícím poměru nezvedají. Situace v užívání drog: uživatelé opiátů a opioidů tvoří mezi klienty TP Ulice jen 20%. Pervitin je jednoznačně nejvíce zneužívanou látkou. Tomu odpovídá i počet prvokontaktů TP Ulice s uživateli drog, 88% jich jako základní drogu uvádělo Pervitin. Nárůst Pervitinu pokračuje i u romské minority, která dřív v Plzni byla s velkou převahou heroinová. Pracovníci TP Ulice se v roce 2012 u několika klientů setkali s tím, že vyvařují fentanylové náplasti a

tento roztok si pak injekčně aplikují. V roce 2013 se počet klientů, kteří tuto drogu zkusili, rozrostl zhruba na 30. Pro 4 klienty v Rokycanech se dokonce fentanyl stal základní drogou. Pracovníci TP Ulice stále registrují nárůst injekčního užívání léku Vendal retard jako náhradu za Heroin, který se objevuje pouze sporadicky. Přestože v červenci byl jeden z dealerů léku Vendal retard odsouzen na 8,5 roku do vězení, na černý trh to nemělo žádný vliv. V roce 2013 jsme zaznamenali značný pokles uživatelů nelegálního Subutexu.

Středisko křesťanské pomoci Plzeň

Terapeutická komunita Vršíček: TKV byla kompletně zrekonstruovaná. Kapacita lůžek byla navýšena na 15, do léčby přijímá muže i ženy se závislostí na nelegálních návykových látkách ve věku 18 – 45 let.

Pracovní a sociální agentura: Projekt je zaměřen na klienty, kteří po skončení léčby v terapeutických komunitách přešli do Střediska následné péče, jsou nezaměstnatelní na běžném trhu práce (nejčastěji z důvodů chronických zdravotních obtíží, záznamu v zápočtovém listu pro hrubé porušení pracovní kázně a záznamu v rejstříku trestů, dále pak kvůli nedokončenému základnímu vzdělání). Tito klienti jsou zařazeni do chráněného zaměstnání max. na 1 rok. Cílem je postupný přechod na otevřený pracovní trh v nechráněných podmínkách. Chráněné zaměstnání probíhá formou jednoduchých úklidových a stavebně údržbářských prací (např. malířské, instalatérské a zednické práce) pod dohledem odborného mistra. V průběhu tohoto pracovního poměru může klient získat praxi ve spolupráci s řemeslníky. Učí se soužití v pracovním kolektivu, pracovním návykům, seznamují se se zákoníkem práce. Pomáhá se jim s napsáním životopisu, s hledáním zaměstnání a ubytování, aby po skončení práce v chráněném zaměstnání mohli pokračovat v běžném životě už sami.

POINT 14

Kontaktní centrum: Posláním Kontaktního centra Point 14 je poskytnout základní potravinové, hygienické a zdravotní služby uživatelům drog a zprostředkování kontaktů v systému sociálních a zdravotnických služeb pro celkové zlepšení situace uživatele. Principy poskytování služeb: dobrovolnost – uživatel služby se dobrovolně rozhoduje pro poskytované služby; nízkoprahovost - znamená dostupnost, vstup bez peněz, bez průkazky, bez přihlášky, bez příjmení; rovný přístup – služby jsou poskytovány bez ohledu na pohlaví, rasu, vzdělání, politické či jiné smýšlení, náboženství, právní či společenské postavení, příslušnost k národnosti nebo etnické menšině, psychický či fyzický stav; mlčenlivost a diskrétnost – je zachována ochrana osobních a citlivých údajů uživatelů služeb, pracovníci chrání právo uživatele na soukromí a důvěrnost jeho sdělení; individuální přístup – pracovníci berou ohled na aktuální životní situaci uživatele služby a jeho individuální potřeby; odbornost – služby poskytují pracovníci s odpovídajícím vzděláním a praxí. Kontaktní centrum bylo otevřeno vždy od pondělí do pátku od 8 do 16 hodin V tomto čase mohli klienti využít zejména služeb krizové intervence, poradenství, testování na přítomnost metabolitů drog v moči, odkazování do jiných služeb či zprostředkování nástupu do léčby. Kontaktní místnost byla otevřena od pondělí do středy od 10 do 14 hodin, ve čtvrtek od 10 do 13 hodin. V tomto čase klienti mohli využít celé spektrum výše uvedených služeb kontaktního centra a navíc hygienický a potravinový servis. Ve středu také klienti mohli využít bezplatného a anonymního testování na HIV, VHB, VHC a syfilis a zdravotního servisu (služba byla prováděna zdravotní sestrou). Služby Kontaktního centra nejen přispívají ke zlepšení sociálního statutu uživatelů návykových látek, ale zároveň jsou pro klienty motivujícím faktorem ke změně vlastní situace. Poskytované služby: služby Kontaktní místnosti: poskytování potravinového servisu a potravinových doplňků (minerály, vitamíny) pro klienty v situaci finančního a sociálního debaklu a úplný hygienický servis (sprchování, praní a sušení prádla) + sklad použitého oblečení pro klienty; služby prvního kontaktu, situační a krizová intervence; poradenství v oblasti infekčních a jiných zdravotních rizik spojených s užíváním drog (HIV, VHB a VHC, pohlavní nemoci atd.); základní zdravotnická pomoc - ošetřování typických zdravotních komplikací, zdravotnické poradenství, diagnostika a zprostředkování odborné lékařské péče; individuální poradenství, motivační trénink; zprostředkování nástupu do léčby (detox, PL, TK); poradenství pro rodiny a blízké osoby; telefonické poradenství; poradenství po internetu – odpověď do 24 hodin (poradna@point14.cz); sociální práce - sociálně právní poradenství, asistenční služba, burza pracovních míst; výdejní automat na distribuci injekčního náčiní, alkoholových tampónů, kys. ascorbové, vody; zprostředkování psychologické a psychiatrické péče; orientační testování HIV, VHB, VHC, syfilis z kapilární krve – zdarma; orientační testování na přítomnost metabolitů návykových látek v moči – zdarma; poskytování informací z oblasti harm reduction, infekčně přenosných chorob – ústní i písemnou formou; Dámský klub: služba pro ženy a dívky bez přístřeší závislé na návykových látkách; zájmová činnost: Filmový klub; vzdělávací programy pro odbornou veřejnost – stáže, studijní praxe (cca 20 studentů za rok).

Výdejní automat na distribuci injekčního náčiní: Je umístěn před centrem v podloubí, tzn. místo je částečně kryté a není takřka vidět z ulice (je zachována anonymita). Díky automatu je umožněn přístup ke sterilnímu injekčnímu materiálu také specifickým skupinám uživatelů, které nejsou z rozličných důvodů v kontaktu se žádnou službou harm reduction, tzn. velmi mladí uživatelé, experimentátoři, cizinci, příslušníci etnických menšin, osoby živící se prostitucí atd. Jedná se také o vysoce rizikové skupiny z pohledu rizik přenosu infekčních onemocnění, především HIV a HEP. Výdejní automat představuje také důležitý zdroj informací. Jak na samotných setech, tak i na čelní straně automatu se nachází široké spektrum kontaktů na pomáhající organizace především z oblasti drogových služeb. Jedním z nezanedbatelných cílů je také fakt, že automat funguje také jako vhodný nástroj prvního kontaktu s klientem. Je v provozu 24 hodin denně, tedy i v době, kdy je přístup k HR materiálu omezen. Klienti si mohou zakoupit 2 typy setů: insulin basic (injekční stříkačka, desinfekce) a insulin plus (injekční stříkačka, voda, desinfekce, kyselina askorbová). Obecným cílem je především minimalizovat zdravotní a sociální poškození spojená s užíváním drog. Jedná se o poškození týkající se jak klienta samotného, tak celé společnosti. Cílem je také poskytnutí žádané služby (HR materiálu) okamžitě a neprodleně dle potřeb klienta, v jeho přirozeném prostředí. Program doplňuje preventivní opatření především v oblasti prevence HIV.

Filmový klub – zájmová činnost: V rámci služeb KC mohli klienti využít nabídky zájmové činnosti – pravidelně 1 x týdně filmový klub (ve čtvrtek od 13 hodin). Cílem je rozšíření kulturního obzoru klienta. Nabídky pozitivních alternativ trávení volného času mohou přispět v motivaci klienta ke změně životního stylu. Cílem *Dámského klubu* je snaha o aktivní zapojení ženské populace do využití služeb kontaktního centra (zejména klientky užívající návykové látky ve fázi sociálního a zdravotního debaklu). U této cílové skupiny vnímáme užívání návykových látek a problémy s tím spojené jako závažnou situaci, neboť je hůře oslovitelná, méně využívá služeb centra než muži a často přicházejí do centra v doprovodu přítele či dalších uživatelů návykových látek a nejsou otevřené k nabídce řešení jejich situace. Velký důraz při realizaci poskytovaných služeb v kontaktním centru je kladen na motivaci klienta k léčbě a přípravu a realizaci nástupu klienta do léčby a dále pak na zkvalitnění sociální situace klientů. Proběhlo 105 referencí do léčby (včetně referencí do programu substituce). Asistenční služba proběhla 17x. Bylo realizováno 66 testů na HIV, HVB, HCV a syfilis - zde opět sledujeme výrazný nárůst ve srovnání s předchozím obdobím (20/66). Došlo také k nárůstu výkonů v oblasti testování na přítomnost metabolitů v moči (320/370). Evidujeme také 255 výkonů v oblasti případové práce a individuálního

poradenství s klienty přicházejícími na testování. Zde lze konstatovat, že služba se skutečně vyvíjí, prohlubuje a zkvalitňuje, neboť nedochází jen k „pouhému“ testování klienta, ale s klientem se v rámci poradenství jeho situace skutečně řeší. Bylo kontaktováno 271 klientů, s nimiž bylo provedeno celkem 4 287 kontaktů. S nedrogovými klienty – 98 (rodiče, partneři, rodinní příslušníci) bylo 106 kontaktů. Počet klientů ve srovnání s předchozím obdobím zůstává obdobný (254/271). Narostl počet kontaktů (2 867/4 287). Lze konstatovat, že práce s klienty se prohlubuje a stává se systematičtější. V rámci výdejního automatu bylo prodáno 6 704 setů (4 879 „Basic“ a 1 825 „Plus“).

Terénní program: Pracovníci kontaktují klienty na otevřené, polootevřené a uzavřené drogové scéně. Někteří klienti oslovení v rámci terénních aktivit doposud nebyli v kontaktu s žádnou odbornou institucí. U těchto klientů je důležité, aby v rámci profesionálního kontaktu s pracovníkem získali důvěru k nabízeným službám a začali čerpat standardní služby terénního programu a následně kontaktního centra. Do služeb terénních aktivit také patří sběr infekčního materiálu a jeho následná odborná likvidace. Poskytované služby: poskytnutí informací z oblasti rizik způsobených dlouhodobým působením vysokých dávek návykových látek, předávkování, sociálního debaklu a ztráty lidské důstojnosti; poskytování aktuálních informací o dostupných poradenských, léčebných a jiných odborných programech, o výměnných programech sterilního injekčního náčiní, programech HIV testování, očkování proti hepatitidě, programech právní a sociální asistence; doporučování do příslušných zdravotnických a sociálních zařízení, nízkoprahových kontaktních center nebo k jiným poskytovatelům odborných služeb; poradenství v oblasti pohlavně přenosných chorob a infekčních onemocnění, distribuce kondomů; asistence při řešení sociálních a zdravotních problémů doprovázená motivačním tréninkem s cílem změnit rizikové chování klienta a motivovat jej k léčbě; zdravotní ošetření drobných poranění; vytváření důvěry klientů v možnosti odborné pomoci, vytváření vztahů a vazeb s okolními zařízeními s cílem napomáhat resocializaci uživatelů drog; poskytování krizové a situační intervence; odkazy na výdejní automat; potravinová pomoc; testování na HIV a HEP C v terénu; zájmové činnosti: sportovní odpoledne (fotbal, turnaje ve stolním tenisu), výtvarné aktivity, arteterapie, výlety, kulturní akce; sběr infekčního materiálu. Specifické aktivity: Zájmové činnosti pro klienty – nabídky pozitivních alternativ trávení času mohou přispět v motivaci klienta ke změně životního stylu. Klient v rámci zájmových aktivit začne trávit čas jiným způsobem, může tak začít přemýšlet jinak o svém životě a dochází tím ke změně jeho postojů. Součástí nabídky byly sportovní aktivity, výlety a návštěvy kulturních akcí. Jako přínosné hodnotíme také to, že během těchto aktivit často vznikne mezi pracovníkem a klientem důvěrnější vztah ve smyslu toho, že klient se často rozhovoří o jiných věcech a potížích než při klasickém terénu a tak s ním může pracovník během aktivit a i skrze aktivity hovořit o problémech, ke kterým by se třeba za jiných okolností ani nedostali. Další novou aktivitou je projekt „Čistý podchod“ (od 14. 11. 2013). „Čistý podchod“ je aktivita určená pro klienty terénního programu. V rámci této aktivity mají klienti, kteří se na akci dobrovolně přihlásí, 1x týdně ve vymezeném čase a pod dohledem pracovníků programu na starost drobné úklidové práce v konkrétním podchodu na autobusovém nádraží. Cílem „Čistého podchodu“ je aktivizace klientů k zájmu o prostředí a o okolí, ve kterém žijí. Souběžně je cílem také vytvoření možnosti pro změnu názoru většinové společnosti na uživatele návykových látek žijících na okraji společnosti. Do terénního programu byla přijata nová pracovnice a v souvislosti s jejím nástupem došlo k vytvoření nového plánu terénního programu, který zahrnuje komplexní monitoring drogové scény i v příměstských oblastech, systematickou práci s klienty žijícími na squatech (zejména s klienty, kteří nejsou v kontaktu s žádnou odbornou službou a z tohoto pohledu jsou velmi rizikoví) a také rozšíření zájmových činností pro klienty. Stále převládá počet klientů užívajících Pervitin - 118, nicméně téměř o 50% stoupl počet klientů užívajících pouze THC. I tato skutečnost se dá interpretovat jako významný progres v poskytované službě, neboť cílová skupina klientů užívajících THC je velmi těžko zachytitelná. Ve srovnání s předchozím obdobím došlo k výraznému nárůstu žen (přesto, že celkový počet klientů zůstává obdobný ve srovnání s předchozím obdobím) kontaktovaných v rámci terénních aktivit, což považujeme za velký úspěch. Ženy žijící na ulici jsou obvykle závislé na svém partnerovi a pokud ten odmítá jakoukoliv formu odborné pomoci, je skutečně velmi těžké tuto skupinu kontaktovat a motivovat k návštěvě centra. Ženy žijící na ulici se pak tedy stávají velmi rizikové. Bylo kontaktováno 238 klientů, s nimiž bylo provedeno celkem 942 kontaktů. Ve srovnání s předchozím obdobím jsme zaznamenali pokles kontaktů a výkonů. Tuto skutečnost lze zdůvodnit tím, že se v roce 2013 (zejména v 2. pololetí) terénní program zaměřil na specifické aktivity, tzn. zájmové a skupinové aktivity. Tím stoupl počet výkonů s větší časovou dotací. Proběhlo 95 skupinových aktivit (čistý podchod, výlet, sportovní odpoledne apod.), při kterých terénní pracovníci stráví v průměru 2 – 3 hodiny na aktivitu pro cca 10 klientů. Během tohoto času pracovníci vykážou kontakt s 10 klienty, nicméně za dobu aktivity by byli schopni realizovat kontakt s větším množstvím klientů. Proběhlo 31 testů na HBV, HCV a HIV a 38 zdravotních ošetření. Dále bylo poskytnuto 430 výkonů v oblasti HR služeb (distribuce kondomů, vitamínů, zdravotnického materiálu). I v této oblasti tedy dochází k posunu – klienti jsou motivováni k tomu, aby pečovali o svůj zdravotní stav a snižovali rizika plynoucí z užívání drog.

Středisko následné péče: Přehled služeb a aktivit SNP: ubytování; individuální rozhovor; psychoterapeutická skupina; skupina prevence relapsu; párová terapie; komunita; rodinná terapie a rodinné poradenství; sociální práce; odkazy a zprostředkování specializované péče; individuální speciální program „Cesta ke svobodě“ pro oběti zneužití; volnočasové aktivity; nácviky pro matky s dětmi; volnočasové aktivity pro matky s dětmi; vydávání Antabusu; testování na přítomnost metabolitů drog v moči a dechová zkouška na alkohol. V roce 2013 jsme se zaměřili na upevnění a stabilizaci programu SNP vzhledem k tomu, že v předchozích dvou letech došlo k zásadním změnám v rozvoji poskytovaných služeb: rozšíření cílové skupiny o ženy a dále o matky s dětmi v pobytové službě; rozšíření nabídky poskytovaných služeb klientům (výdej Antabusu, nácviky pro matky s dětmi); technické úpravy zařízení (vybudování bytové jednotky pro matky s dětmi, vybudování společenské místnosti). Nové aktivity v roce 2013: volnočasové aktivity pro matky s dětmi; párová terapie; rozšíření tématické nabídky skupiny prevence relapsu; zavedení přechodového a závěrečného rituálu v doléčování. Dále jsme v roce 2013 zřídili dispoziční lůžko nad rámec kapacity. V roce 2013 bylo v pobytové službě SNP 24 klientů oproti 22 klientům v roce 2012. Doléčovací program úspěšně ukončilo 11 klientů, 5 klientů bylo z programu vyloučeno a 8 klientů pokračuje v doléčování. Z 24 klientů bylo 8 žen, z toho 3 matky s dětmi. V ambulantní péči bylo v roce 2013 20 klientů. Služby SNP se stále vyvíjí. Rozšířili jsme cílovou skupinu, rozšířili a zkvalitnili jsme nabídku poskytovaných služeb a upravili zařízení (bytová jednotka pro matky s dětmi, společenská místnost). S narůstajícím počtem klientů vzrostl také počet výkonů a počet lůžkodnů. Stoupá zájem o doléčovací program z řad klientů, kteří absolvovali léčbu. Z kapacitních důvodů jsme v roce 2013 odmítli 23 zájemců o doléčování v SNP pobytová služba. Tento rok organizace Point14 pořádala benefiční ples ve prospěch Střediska následné péče. V roce 2013 se nám podařilo získat nadační příspěvky na vybavení bytové jednotky pro matky s dětmi a na vybavení zahrady pro děti. Dále jsme v tomto roce oslovili zástupce kulturního dění v Plzni. Podařilo se nám tak navázat spolupráci se Západočeskou galerií, Západočeským muzeem a Hruškovo meditační zahradou ohledně volných vstupenek a programů pro naše klienty v rámci volnočasových aktivit. V průběhu roku jsme zkvalitnili skupinu prevence relapsu, která je tématicky rozdělena do čtyř pravidelně se opakujících bloků v měsíci (techniky, asertivita, prevence relapsu, samořídící skupina).

Začali jsme také reagovat na poptávku klientů a začali jsme poskytovat párovou terapii a volnočasové aktivity pro matky s dětmi. Rok 2013 považujeme celkově za úspěšný na základě statistických údajů, dále na základě dosažení stanovených cílů a také na základě výše zmíněných aktivit.

Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.

P-centrum CPPT, o.p.s.: Veškeré poskytované služby jsou certifikované dle standardů MŠMT (všeobecná, selektivní a indikovaná PP včetně vzdělávání pedagogů). P-centrum realizovalo v roce 2013 služby ve městě Plzni a v jednotlivých městech Plzeňského kraje. Všeobecná PP dlouhodobě převažuje především ve městě Plzni, selektivní a PP ve školských zařízeních Plzeňského kraje. Indikovaná PP je poskytována také především osobám mimo město Plzeň. Služby P-centra v roce 2013 zajišťovalo celkem 5 zaměstnanců v prvním pololetí v celkovém úhrnu na 3,9 HPP a ve druhém pololetí 5 zaměstnanců na 2,4 HPP a DPP. Realizované služby probíhají buď přímo v prostorách P-centra - Plachého 6, Plzeň nebo v daných školských zařízeních. Vedoucí P-centra se aktivně podílí na chodu sekce primární prevence A.N.O. Poptávka po službách neustále převyšuje personální možnosti zařízení. Jediným segmentem služeb, který má volnou kapacitu pro příjem nových klientů, jsou individuální a rodinné poradenství. Dále vzdělávací aktivity, metodická podpora a supervize pro pedagogy včetně realizace druhého roku dvouletého specializačního kurzu prevence rizikového chování (SKIII). Změny/nedostatky: Vzhledem k nestabilitě financování byla snížena personální kapacita oproti minulým rokům a zároveň i kapacita služeb, zejména v segmentu všeobecná a selektivní primární prevence setrvale poptávka převyšuje personální kapacitu služby.

Kontaktní centrum CPPT, o.p.s.: Služby poskytované K-centrem CPPT, o.p.s. v roce 2013 zajišťovalo 5 kmenových zaměstnanců na 4,8 HPP. *Kontaktní místnost:* Zájem klientů o služby poskytované v Kontaktní místnosti je i nadále vysoký. V měsících únor až květen 2013 jsme provoz Kontaktní místnosti regulovali (z 3x týdně na 2x týdně od 12 do 15 hod), abychom snížili zátěž týmu. V letních měsících (červenec, srpen) běžel provoz kontaktní místnosti v režimu 2x týdně od 12 do 15 hod. Od září do prosince 2013 fungoval provoz ve standardním režimu. Ve službách se i nadále objevují cizinci, hlavně slovenské státní příslušnosti. Průměrná denní návštěvnost je cca 25 - 34 klientů během 3 hodin. Kromě standardních služeb kontaktní místnosti (potravinový a hygienický servis) poskytujeme nízkoprahovou sociální práci (pomoc se zařizováním dokladů, sociálních dávek, pomoc se získáním zaměstnání, právní informační servis, atd.), testování na infekční nemoci a informační servis zdravotního charakteru, asistenční službu (např. doprovod k lékaři, na jednání s úřady), základní zdravotnické ošetření, možnost využití počítače (např. pro sepsání životopisu, hledání práce atd.). Dále úspěšně běží klientská samospráva. Klientům umožňujeme výkon obecně prospěšných prací v našem zařízení ve spolupráci s Probační a mediační službou. Pokud kontaktní místnost není regulována, je „volně“ otevřená klientům - uživatelům návykových látek v pondělí, středu a v pátek v době od 12 do 15 hodin. Tento prostor nabízíme klientům k využití i v jiných časech, a to individuálně na základě snahy klienta o změnu, kdy klient přestává spadat do primárního okruhu osob, kterým jsou služby určeny, např. v případě, kdy řeší svou sociální situací a abstinuje, případně je v přípravě na léčbu závislosti apod.

Výměnný injekční program: V roce 2013 jsme zaznamenali významný nárůst jak počtu provedených výměn, tak hlavně objemu vyměněného inj. materiálu (o ¼) oproti vývoji tohoto segmentu služeb v letech 2010 až 2012, který směřoval spíše k poklesu objemu vyměněného materiálu. Trend významného navýšení výkonů i objemu v této oblasti pokračoval i ve 2. pololetí roku 2013. Pro rok 2013 jsme díky dofinancování projektu ze strany RVKPP a MMP mohli materiálově zajistit funkčnost výměnného injekčního programu, pokrýt poptávku po službě a aktivně se podílet na snížení rizika zhoršení epidemiologické situace v Plzeňském kraji.

Počet provedených výměn 2012 / vydaných inj. Setů 3 017/75 205 a počet provedených výměn 2013 / vydaných setů -3 535/103 695. Nárůst výkonů výměnného injekčního programu vysvětlujeme kombinací několika faktorů. Klienti K-centra, kteří byli propuštěni z VTOS z důvodu amnestie se vrátili k původnímu rizikovému stylu života. Služeb K-centra začala využívat i část cizinců – uživatelů NL převážně slovenské státní příslušnosti, dále také ukrajinské a ruské státní příslušnosti. Dalším faktorem jsou vysoké sekundární výměny pro klienty z regionů. V roce 2013 jsme vydali celkem 10 380 ks kapslí jako bezpečnější alternativy užívání NL. Výdej kapslí odpovídá nárůstu výkonů ve výměnném injekčním programu. Ve stálé nabídce pro klienty máme kondomy, vitamíny, Heparoid a další masti, Sterifiltry, Stericupy, trubičky na aplikaci drogy nosem, alobal na kouření drogy atd.

Orientační testování na infekční nemoci: Orientační testování na infekční nemoci (HIV, VHC, VHB) z kapky krve běží v programu od října 2011. Je klientům dostupné každý pracovní den (mimo čtvrtek, kdy má zařízení pro klienty zavřeno). Od září 2012 do června 2013 bylo orientační testování pro klienty, kteří měli zájem o testování na infekční nemoci, jedinou alternativou. Nízký práh služby umožňuje provádět testování na infekční nemoci i klientům s nejrizikovějším životním stylem, kteří nejsou schopni dostavit se v předem stanoveném termínu. Při zjištění reaktivního výsledku vyšetření je dohodnutá možnost přetestování na Infekční klinice FN v Plzni (MUDr. Dalibor Sedláček) a ve Zdravotním ústavu v Plzni (MUDr. Daniela Fránová).

Poradenství: Poradenské hodiny pracovníků v roce 2013 jsme průběžně regulovali ve prospěch nízkoprahových služeb, které jsou vzhledem k filosofii zařízení upřednostňovány a které byly v pololetí 2013 významně přetíženy. Dosáhli jsme mírné regulace výkonu v dílčích segmentech, avšak poptávka po poradenských službách byla v roce 2013 vysoká. Situaci jsme řešili mimo jiné odkazováním do poradenských služeb v rámci organizace (poradenský program P- centra, Program následné péče CPPT o.p.s), ale i do dalších dostupných služeb v rámci Plzeňského kraje. Během roku 2013 jsme pracovali s 29 rodinami. Evidovali jsme celkem 113 klientů poradenských služeb. Celkový objem výkonů se mírně snížil, proměnila se též struktura požadovaných poradenských služeb. (poptávka po individuální poradenské práci).

Projekt zaměřený na rodiče uživatele návykových látek: Projekt je zaměřený na cílovou skupinu rodičů užívajících návykové látky, kterým v důsledku užívání těchto látek byly úřadem odebrány děti nebo hrozí, že u nich taková situace nastane (např. při užívání návykových látek v období těhotenství). Projekt nabízí mj. strukturovanou poradensko-terapeutickou práci zaměřenou na zpracování problému závislosti, jejíž součástí může být i pravidelné testování na přítomnost návykové látky v těle klienta. Někdy přitom vcházíme do spolupráce i s dalšími institucemi (OSPOD, Dětské centrum aj.). Vzhledem k tomu, že se jedná o jediný projekt tohoto typu v Plzeňském kraji, který by se této problematice hlouběji věnoval, považujeme ho za významný. V roce 2013 byla převážná část případové práce v rámci projektu tvořena klientkami, které nás samy kontaktovaly. Některé spolupráce byly přímo provázány s pracovníky OSPOD (UMO 3, Kralovice, Stod), v jiných případech byl tlak úřadů v pozadí spolupráce, tj. sehrál roli coby motivační faktor. Přes jistý útlum zájmu o služby programu v druhé polovině roku 2013 byl celkový počet klientů programu i výkonů v případové práci (individuální poradenství, práce s rodinou, sociální práce) srovnatelný s předchozím rokem 2012. Počet výkonů 2012/počet osob - 298/19. Počet výkonů 2013/počet osob - 262/22. 26. 6. 2013 - proběhla supervize zaměřená na koncepci projektu RODIČE vedená PhDr. Janem Šiklem, PhD. Případová práce projektu je průběžně supervidována v rámci týmových supervizí.

Změny/nedostatky: Oproti projektu nebyly provedeny žádné významné změny. Personální situace popisovaná výše měla za následek řízené snižování kapacity služeb s cílem zabránit přetížení stávajících pracovníků, které nemělo na kvalitu a rozsah poskytovaných služeb vliv. Meziročně se program potýkal s výrazným navýšením poptávky po výměnném programu. Poptávka převyšuje personální kapacitu služby i v ostatních segmentech, poptávka po tomto typu služeb dlouhodobě převyšuje personální kapacitu služby. Současně tento stav neumožňuje realizovat rozvojové projekty, které by byly vzhledem k poptávce a populační situaci žádoucí.

Drogové poradenství ve věznici CPPT, o.p.s.: V Plzeňském kraji je program Drogové poradenství ve věznici jediným programem zacíleným na dlouhodobou systematickou poradenskou práci s uživateli drog ve výkonu vazby a výkonu trestu odnětí svobody. Program poskytuje své služby ve Věznici Plzeň na základě formální smlouvy o spolupráci uzavřené s věznicí v roce 2008. Případová poradenská práce s klienty programu spočívá v přímé práci ve věznici v podobě osobních konzultací s obviněnými ve vazebním oddělení ve Věznici Plzeň. V roce 2013 bylo realizováno rozšíření časové dotace poskytovaných služeb (ze 4 na 8 hodin týdně) dále se služby rozšířily na všechna oddělení Věznice Plzeň.

Přímá práce ve Věznici Plzeň: Program dlouhodobě působí v oddělení výkonu vazby (VV) plzeňské věznice. Realizace služeb ve VV je zajištěna díky dobré spolupráci s kontaktní osobou Mgr. Josefem Kollárem, speciálním pedagogem VV. Zájemcům o službu jsou ve výkonu vazby od září 2013 poskytovány poradenské služby 2x týdně, vždy v pondělí od 9 do 11 hodin a od 13 do 15 hodin. Obviněným jsou poskytovány poradenské služby se zaměřením především na motivační práci, zvládání abstinenčních příznaků a krizovou intervenci. O programu se obvinění dozvídají prostřednictvím Balíčku první pomoci, ve kterém mají veškeré informace o výkonu vazby a o působení programu Drogového poradenství ve věznici. Stačí, aby odeslali ústřižek z Balíčku první pomoci v přiložené předtištěné obálce. Balíček první pomoci vyrábějí samotní obvinění. Program Drogového poradenství ve věznici se materiálně na výrobě podílí – dodává obálky, známky a kalendáře na daný rok.

Realizace služeb odsouzeným v oddělení výkonu trestu: Od roku 2011, kdy byla zahájena realizace služeb programu v oddělení výkonu trestu odnětí svobody (VTOS) ve Věznici Plzeň, nadále program pokračuje v dlouhodobé případové práci. Pracovnice programu působí 1x týdně, vždy v pondělí od 13 do 15 hodin v oddělení 1/7-3 Intenzivní program zacházení. Od září 2013 pracovnice dochází i do ostatních oddělení VTOS 1x týdně, vždy v pondělí od 9 do 11 hodin. Odsouzeným z těchto oddělení jsou poskytovány poradenské služby zaměřené především na motivační práci, nástup léčby drogových závislostí a přípravu na život po propuštění z výkonu trestu. Realizace služeb ve VTOS je zajištěna díky dobré spolupráci s kontaktní osobou Ing. Milanem Kostlivým, sociálním pracovníkem VTOS. Podpory a zázemí se pracovnicím programu dostává i ze strany vychovatelů, kteří na oddělení působí a s programem spolupracují. O programu se odsouzení dozvídají z nástěnek, na kterých jsou vyvěšené propagační materiály programu od vychovatelů oddělení a od sociálního pracovníka. Pracovnice programu připravily pro další oddělení VTOS informační balíčky, ve kterých jsou letáčky programu, Průvodce službami a informace o tom, jak program kontaktovat.

Přímá práce s uživateli návykových látek v konfliktu se zákonem: Program sdílí prostory s Kontaktním centrem CPPT, o.p.s., kde má vyvěšené propagační materiály s časy, kdy se může klient na program obracet. Pracovnice programu mají s pracovníky Kontaktního centra vyjednáno, které klienty a jak mohou do programu odesílat. Pracovníci programu tak mají možnost navázat spolupráci s klienty, kteří očekávají nástup výkonu vazby či trestu, již před jejich uvězněním a tak zajistit kontinuitu práce s klienty ve věznici. Pracovník provází klienta od doby trestního řízení, soudního řízení, nástupem výkonu vazby či trestu, obdobím před výstupem z věznice a v době po návratu do života na svobodě. Cílem je zde udržení kontaktu s klientem, navázání dobrého vztahu, podpora klienta a udržení jeho motivace ke změně životního stylu směrem k abstinenci a životu bez páchání trestné činnosti.

Přímá práce s rodinnými příslušníky a dalšími blízkými osobami uživatelů návykových látek ve výkonu vazby či výkonu trestu: Nabídka poradenských služeb v prostorách Havířské 11, Plzeň se vztahuje i na rodinné příslušníky a další blízké osoby uživatelů návykových látek ve výkonu vazby/trestu. Osobám z této cílové skupiny je v rámci programu nabízen především prostor pro ventilaci pocitů a informační servis (specifické informace ohledně uvěznění, režimu ve věznici, systému péče o závislé ve výkonu trestu i po propuštění).

Korespondenční práce s klienty: Korespondenční forma spolupráce s programem je využívána především klienty, kteří mají po převedení do VTOS v jiné věznici z VV ve Věznici Plzeň nadále zájem o spolupráci s programem, či klienty vracejícími se po propuštění z VTOS do Plzeňského kraje bez předešlé spolupráce. Cílem korespondenční práce je udržení kontaktu s klientem a navázání dobrého terapeutického vztahu. Zde je kladen důraz na podporu klientovy motivace ke změně dosavadního způsobu života. V rámci korespondenční spolupráce je pak klientům nabízena především podpora a pomoc s přípravou na návrat z vězení, zprostředkování návazné péče, léčebných programů, apod. Pracovnice se snaží klientům nabídnout stejnou možnost spolupráce s programem jako klientům v osobním kontaktu.

Postpenitenciární péče: Klientům programu je již v době jejich pobytu ve výkonu trestu (zde především v době před propuštěním z věznice) nabízena pomoc s návratem z vězení a začleněním do společnosti. V rámci postpenitenciární péče je poskytováno především individuální poradenství se zaměřením na motivační práci, sociální a právní poradenství, informační servis, asistenční služba, zprostředkování návazné a jiné odborné péče. Velmi často pracovnice programu pomáhají klientům překonat krizi spojenou s propuštěním z věznice. Na postpenitenciární péči je kladen velký důraz, klienti jsou pracovníky programu připravováni na návrat z vězení předem a je jim po propuštění poskytována intenzivní spolupráce. Cílem těchto aktivit je umožnit klientovi návrat do společnosti tak, aby bylo minimalizováno riziko jeho návratu k užívání návykových látek a s tím spojeným páchání trestné činnosti. Členství v sekci Drogových služeb ve věznici A.N.O. od 21. 3. 2013. Změny/nedostatky: Oproti projektu nebyly provedeny žádné významné změny. Výše popisované personální změny měli za následek navýšení výkonu služby/poptávka významně převyšuje personální kapacitu. Vzhledem k dynamickému rozvoji této služby vidíme personální posílení týmu pro výkon přímé práce jako zcela žádoucí.

Program následné péče (PNP) CPPT, o.p.s.: PNP dlouhodobě naplňuje cíle doléčování a následné péče podporou při přestupu z chráněného prostředí léčebných zařízení: stabilizace životního stylu bez návykových látek, podpora v samostatnosti a převzetí zodpovědnosti za svůj život, pokračování práce na započatých tématech v průběhu léčebného procesu v nechráněných podmínkách běžného života. Základním cílem je maximální možná míra nezávislosti na další institucionální podpoře. Komplex služeb následné péče realizovaný prostřednictvím PNP je v současnosti co do procesuálních standardů a jejich dokumentačního zakotvení i běžné praxe v souladu s platnými standardy RVKPP a standardy sociálních služeb MPSV, aniž by tak vznikala nutnost jejich zdvojování v běžném provozu programu nebo se praxe programu odchylovala od svého původního poslání a dobré praxe. Vzhledem k nejasné finanční situaci na počátku roku a s ní souvisejícím krácení úvazků byla místnost původně užívaná jako sklad upravena jako místnost pro konzultace. Tzn., že v jednu chvíli mohou probíhat 3 konzultace současně. Důvodem byla nutnost ve zkráceném

provozním čase realizovat nezměněný počet konzultací (program pracoval v naplněné kapacitě strukturovaného programu). Provizorní řešení nesnížilo kvalitu služeb PNP, bylo však nutné zrušit otevírací dobu pro neobjednané (konzultace možné pouze po předchozím objednání) a telefonická dostupnost byla značně omezena (nebylo možné udržovat pracovníka v "žurnální službě"). Poprvé za historii programu byl PNP nucen omezit nástupy nových klientů i do čistě ambulantního doléčování vzhledem k tomu, že nový kalendářní rok zahájil program se zcela naplněnou kapacitou chráněného bydlení i terapeutické skupiny. Snížená personální kapacita současně neumožňovala těmto klientům nabídnout alternativu v individuálním strukturovaném doléčování. Po dofinancování služby (ze strany RVKPP a MMP) se program vrací ke svému standardu. I nadále se osvědčuje propojení témat klientů mezi skupinovou terapií, individuální terapií a sociální prací. Zde se opakovaně osvědčuje efektivní komunikace v týmu, předávání informací a společná příprava terapeutického plánu pod pravidelnou supervizí. Současná koncepce uzavírání kontraktu a individuálního plánování, kdy základním řídícím prvkem je maximální možné sebeřízení klienta v doléčovacím procesu, se ukazuje jako efektivní. Otevřená komunikace o časových kapacitách jednotlivých klientů při hledání optimální terapeutické zátěže ve vztahu k běžnému životu umožňuje poskytovat efektivní podporu a terapii v souladu s jejich individuálními potřebami. Současně zabezpečuje zřetelnost hranic a klíčových pravidel programu a přebírání vlastní zodpovědnosti za jejich dodržování, respektive otevírá bezpečný prostor pro komunikaci nad jejich testováním či porušováním, aniž by byla ohrožena kontinuita terapeutického prostoru jako celku. V současnosti jsou služby PNP poskytované uživatelům návykových látek rozděleny do dvou základních sestav: individuálního a intenzivního doléčování. Obě tyto sestavy služeb jsou svým charakterem strukturovaným doléčovacím programem založeným na individuálním plánování. Toto nastavení se osvědčuje zejména ve vztahu k individuálním potřebám jednotlivých klientů a zabezpečuje dostatečnou terapeutickou podporu i těm osobám, v jejichž případě je skupinová terapie kontraindikována nebo je nedostupná (práce, dojíždění). Současně si již dlouhodobě osvědčuje otevřenost služeb poskytovaných PNP všem klientům bez rozdílu zdroje závislosti. Skutečnost, že se tito klienti setkávají v rámci skupinové terapie (intenzivní doléčování) či zátěžových programů (intenzivní i individuální doléčování), umožňuje nahlížet na obtíže spojené se zneužíváním návykových látek či nutkavým chováním v širší perspektivě a zvyšuje míru zacílení na osobní charakter potřeb a jejich přirozené naplňování. Dalším významným trendem je vysoká míra udržení klientů, kteří vstoupí do některé z forem služeb PNP v péči a nízké procento klientů, kteří projeví zájem o doléčování a současně nespadají do cílové skupiny. Tento jev považujeme za signál efektivního nastavení sestav služeb PNP a potvrzení dobré praxe. Současně tento jev vypovídá o srozumitelně předávaných informacích o službách PNP k potenciálním zájemcům a odborné veřejnosti, tedy dlouhodobě dobrém zavedení služeb PNP. Klienti PNP plně využívají strukturovaného programu. Ti, kteří o něj projeví zájem v drtivé většině setrvávají minimálně po základní dobu trvání programu (32 týdnů). Využívají jej i klienti po odchodu z chráněného bydlení, po dobu nezbytnou ke stabilizaci života ve zcela nechráněném prostředí (cca 2-5 měsíců po odchodu). Významné progresivní indikátory: vysoká efektivita v udržení klienta, který projeví o zájem doléčování; jasně definovaná cílová skupina s dobrou informovaností; jasně definované sestavy služeb odpovídající široké míře individuálních potřeb osob spadajících do cílové skupiny. Významné negativní indikátory: PNP nezaznamenal v rámci statistických údajů za první pololetí žádné indikátory, které by bylo možné interpretovat jako negativní vývojové trendy ve smyslu zájmu cílové skupiny nebo nastavení služeb PNP. Zásadním negativním trendem je však dosažení maximální kapacity programu ve vztahu k úvazkům a trvající podfinancování služby. Pokud PNP nebude v roce 2014 disponovat stejným počtem úvazků jako v roce 2013, omezí kapacitu a výkon služby. Přičemž poptávka po službách programu setrvale roste. Změny/nedostatky: Oproti projektu nebyly provedeny žádné změny/poptávka významně převyšuje personální kapacitu, nadto se program potýká s každoroční nestabilitou financování.

KOTEC o.p.s.

Kontaktní centrum Tachov: Služby standardně poskytované: výměnný program - výměna použitého injekčního náčiní, distribuce potřebného materiálu k bezpečnějšímu užití návykové látky; informační servis - o drogách, méně rizikovém užívání drog, infekčních chorobách, bezpečném sexu, o dostupných sociálních a zdravotních službách, o možnostech léčby; poradenství - zdravotní, sociální, rodinné; sociální práce a asistence - pomoc v komunikaci s úřady a institucemi (ohledně dokladů, dávek sociální podpory, evidence na ÚP, bydlení atd.), asistence; zprostředkování návazné odborné péče - lékaři, psycholog, psychiatr, detox, psychiatrické léčebny, terapeutické komunity; zprostředkování testování - orientační testy na HIV, hepatitidy, syfilis; základní zdravotní ošetření; krizová intervence. Činnosti nad rámec běžně poskytovaných služeb: exkurze pro ZŠ 9. třídy v prostorách KC, možnost exkurzí dle domluvy; spolupráce s PMS v rámci umožnění výkonu trestu OPP klientů PMS. Referujeme PMS o průběhu výkonu OPP. Stále nejpočetnější skupinou jsou nitrožilní uživatelé Pervitinu, na které je pozornost programu zejména zaměřena. Setkáváme se s tím, což potvrzují tabulky s počty primárních drog, že je mnoho klientů, kteří uvádí primární drogu THC, přičemž, pokud je příležitost nebo finance užijí nitrožilně i Pervitin. Způsoby aplikace jsou u uživatelů THC především kouření, u uživatelů Pervitinu šňupání a nitrožilní použití návykové látky. U klientů se objevují problémy se záněty žil, abscesy apod. Klienti dostávají v případě potřeby také masti k ošetření zánětů. Jiné zdravotní komplikace, kromě těch běžných, které souvisí s užíváním drog, se u našich klientů neobjevují. Vzhledem k absenci azylového bydlení či noclehárny pro klienty bez bydlení se jeví jako přínosná možnost využití hygienického servisu v kontaktním centru – klientům pomáhá hygienický servis udržovat se více zdráv a pro veřejnost je zase přijatelnější, když jsou klienti umyti a mají vyprané oblečení. Program je v roce 2013 úspěšný v poskytování poradenských činností v možnostech léčení a návazných služeb. Stále je program využíván i v rámci poradenství pro příbuzné a známé uživatelů drog. Program si meziročně udržuje úroveň sběru injekčního materiálu. Klienti jsou motivováni výměnným programem a použité jehly odevzdávají k odvozu. Tyto jsou pak následně likvidovány SZÚ v Plzni. Popis spolupráce se zařízeními v síti péče o uživatele drog: Spolupracující instituce: krajský protidrogový koordinátor Ing. Pavlína Kučerová KÚ Plzeň; OSVZ MěÚ Tachov (členství v Komisích prevence kriminality a pro mládež a tělovýchovu); s o.s. Jana Domažlice nastavena spolupráce ohledně kompletního testování (HIV, VH a pohlavně přenosné choroby) pro klientky UD; předávání klientů do odborného poradenství, do Centra podpory rodiny Tachov; Psychologická a psychiatrická ordinace na poliklinice v Tachově; daří se pokračovat ve spolupráci s lokálními středisky Probační a mediační služby. Vhodní klienti provádějí výkon OPP v rámci TP. V případě potřeby jsme přizváni na případovou konferenci, kterou vede PMS; odpovídající spolupráce s pobočkami KHS v Tachově a v Plzni, hlášení do registru, spolupráce na poli prezentace služeb nabízených pro UD. U KHS Plzeň pomoc při likvidaci odevzdaného injekčního materiálu; spolupracujeme s CPPT o.p.s. Plzeň (K-Centrum, Ambulantní program následné péče). Klienty k léčbě referujeme převážně do PL FN Plzeň, PL Červený Dvůr, PL Dobřany, TK Magdaléna, TK Karlov, TK Bílá Voda, TK Vršíček. Klienty mladší 18 let referujeme na dětský detox do Nemocnice pod Petřínem, TK Řevnice (výchovně léčebné zařízení pro mládež); spolupracujeme s Azylovým domem pro matku s dětmi v Aši, Farní charita Aš; dohodnutá je spolupráce s pracovníky o.p.s. Člověk v tísni v rámci právního poradenství, dluhové problematiky, atd.; o. s.

Rozkoš bez Rizika; La Strada o. p. s. ČR; Spolupráce se zařízeními Diecézní charity Plzeň. Denní počet klientů využívajících služeb K-centra se v průměru dvojnásobně zvýšil. Ze základních činností je využíván především potravinový a hygienický servis, nitrožilní uživatelé využívají relativně pravidelně výměnný program. Klientela zařízení je ve srovnání s minulým rokem věkově nižší. V tomto roce byl zvýšený zájem o poradenství pro rodiče a příbuzné uživatelů návykových látek. Rodiče přicházejí i na doporučení psychologů a OSPODu. Mají zájem o informace o rizicích užívání návykových látek, možnostech léčby a způsobech vlastní reakce na problém s užíváním v rodině. Přicházejí také mladí lidé - přátelé, kteří mají zájem pomoci svým kamarádům a chtějí vědět více informací. Také se zvýšil zájem o řešení své situace z pohledu uživatelů. Klienti díky kontaktu s námi uvažují o změně svého životního stylu a využívají možností spolupráce s psychiatrickými léčebnami a terapeutickými komunitami. Klienti kontakt s námi vnímají jako podporu ve snaze o osobní změnu. Mnoho klientů využívá individuálního poradenství v osobních otázkách, mají potřebu hovořit o svých problémech a stále více klientů vnímá problém s někým o sobě hovořit, najít člověka, který by jim naslouchal. Počet klientů se oproti loňskému roku snížil, ale zásadně vzrostl počet výkonů i počet výměn. Počet vydaných injekčních setů se oproti předešlému období zvedl o 100%. Průměr na jednu výměnu činí 46 jehel. Do výměnného programu dochází více klientů a pravidelněji odevzdávají použitý zdravotní materiál, což může být interpretováno jako zvyšování důvěry a internalizace pravidel zařízení. Využití hygienického servisu meziročně vzrostlo o více než 250%, což lze přisuzovat menším možnostem klientů využívat hygienického zázemí mimo zařízení. Využití potravinového servisu vzrostlo meziročně téměř 3x, denně mají možnost čerpat servis v podobě polévky, pečiva, čaje a potravin, jež jsou odebírány z Potravinové banky Praha. Stoupl počet klientů i výkonů u individuálního poradenství - jedná se o klienty UD, kteří se rozhodli pro abstinenci a využili programu prevence relapsu. Také docházejí rodiče UD. V tomto roce jsme zajistili léčbu několika klientům. 2 z nich léčbu úspěšně dokončili. Jedna klientka i nadále využívá možnosti individuálního poradenství jako následnou podporu v abstinenci. Klienti využívají možnosti bezplatného anonymního testování na přítomnost viru HIV, HCV, HBV, syfilis, které zajišťujeme 1x měsíčně. Zaznamenali jsme pouze 2 klienty, kteří byli HCV pozitivní.

Terénní programy (pro regiony ORP Tachov, ORP Stříbro): Služby standardně poskytované: výměnný program - výměna použitého injekčního náčiní, distribuce potřebného materiálu k bezpečnějšímu užití drog; informační servis - o drogách, méně rizikovém užívání drog, infekčních chorobách, bezpečném sexu, o dostupných sociálních a zdravotních službách; poradenství - zdravotní, sociální; sociální práce a asistence - pomoc v komunikaci s úřady a institucemi (ohledně dokladů, dávek sociální podpory, evidence na ÚP, bydlení atd.), asistence; zprostředkování návazné odborné péče - K-centrum, lékaři, psycholog, psychiatr, detox, PL, TK, DC; zprostředkování testování - orientační testy na HIV, hepatitidy v KC; základní zdravotní ošetření; krizová intervence; právní a dluhové poradenství; výkon trestu OPP klientů PMS. Činnosti nad rámec běžně poskytovaných služeb: prezentace služeb TP v ZŠ, SOU a SŠ. Besedy o drogách; spolupráce s PMS. Umožnění výkonu trestu OPP klientů PMS; umožnění vykonávání praxe studentů na základě smlouvy s VOŠ Domažlice, VOŠ Cheb a ZČU Plzeň, Jihočeské univerzity České Budějovice, obory Sociální práce. V první polovině roku 2013 došlo k významnému nárůstu počtu vyměněných injekčních stříkaček a zároveň k menšímu poklesu počtu klientů. Na Tachovsku posilují indigeni a stahují k výměnám uživatele drog z lokalit, které monitorujeme, ale kde nemáme dosud žádné trvalé kontakty. Kolem indigena se uživatelé stahují z důvodu jeho snadnější dostupnosti (den, noc), z důvodu snadnějšího udržení anonymity, bezpečnějšího prostředí atd. Cílem je dostat se k přímým kontaktům s uživateli. Snažili jsme se v tomto pololetí zaměřit více na oslovování mládeže v 8. a 9. ročnících ZŠ, v Dětských domovech na Tachovsku (prezentace služeb a nabídka aktivit zaměřených na drogovou problematiku, informace o situaci v nočních podnicích a barech na Svaté Kateřině, Rozvadov). Do nočních podniků v příhraničí vyjíždí terénní pracovníci Centra Jana z Domažlic a nabízejí kromě specifických služeb pro tuto cílovou skupinu i výměnný program. Mezi programy panuje dohoda, že nebudeme vstupovat do prostoru nočních podniků. Od indigena víme, že si k němu jezdí ženy z těchto klubů měnit injekční stříkačky. Funguje spolupráce s PMS v Tachově, kdy nám pracovníci předávají klienty, mezi kterými byli lidé s problémy s gamblingem, kterým se poskytovalo především poradenství týkající se jejich dluhů, zaměstnání. Ve spolupráci s PMS Tachov byl podán a následně akreditován program Téčko – probační a resocializační program pro mladistvé delikventy a pachatele trestné činnosti. Změny/nedostatky: Postrádáme kvalitní psychiatrickou ambulantní péči, azylové bydlení. Nedostatečná je i kapacita psychoterapeutické péče. V regionech postrádáme velké množství odborných služeb. Chybí zde zařízení, které by řešilo klienta v akutní krizi (krizové centrum s lůžky). Psycholog i psychiatr mají dlouhé čekací lhůty. Nejbližší centrum pro substituci je v Karlových Varech a v Plzni, což je pro klienty z našich regionů nedostupné. Chybí pobytové zařízení pro krátkodobý či střednědobý pobyt. Klienti by také uvítali možnost chráněného bydlení, chybí i sociální bydlení. Postrádáme také dlouhodobou ambulantní terapii (rodinná, párová, individuální) hrazená zdravotní pojišťovnou. Pobytová léčba pro uživatele drog - matky s dětmi v Karlovarském nebo Plzeňském kraji není dostupná.

Programy primární prevence v roce 2013 (mimo škol a školských zařízení)

Název projektu/ programu	Realizátor	Typ služby*	Cílová skupina	Charakteristika aktivit	Počet akcí/osob	Certifikovaná služba (ano/ne)
Programy specifické primární prevence užívání návykových látek v rámci školní docházky	POINT 14	VP	Žáci 9. tříd ZŠ, 1. a 2. ročníků SŠ a SOU, pedagogové, rodiče	Programy PP pro ZŠ, SŠ, SOU, edukativní semináře pro pedagogy, poradenství pro rodiče	291 besed, 1 721 kontaktů	ano
Dlouhodobý program primární prevence, roční program	CPPT, o.p.s.	VP	Záči 5. tříd ZŠ, žáci 2. stupně ZŠ (vč. víceletých gymnázií)	Viz níže	483 výkonů (193 bloků, 4 situační intervence, 1 konzult.) 1 308 dětí/126 dalších osob	Ano
Interaktivní semináře pro SŠ	CPPT, o.p.s.	VP	Studenti SŠ, SOU, OU	Viz níže	12 seminářů 96 studentů/4 další osoby	Ne
Program včasné intervence pro třídní kolektivy	CPPT, o.p.s.	SP	Žáci 2. stupně ZŠ, studenti SŠ, SOU, OU	Viz níže	103 výkonů (46 bloků, 30 konzultací) 177 dětí/23 dalších osob	Ano
Individuální a rodinné poradenství	CPPT, o.p.s.	IP	Děti a dospívající do 18 let, rodiče, zákonní zástupci, blízké osoby	Viz níže	190 výkonů (vč. konzultací po telefonu, e-mailem) 77 klientů/68 dalších osob	Ano
Konzultační a informační servis	CPPT, o.p.s.	VP, SP, IP	Odborná a laická veřejnost	Viz níže	391 výkonů 163 klientů	X

* VP – všeobecná prevence, SP – selektivní prevence, IP – indikovaná prevence

CPPT, o.p.s.: Dlouhodobý program primární prevence je zaměřen na prevenci vzniku rizikového chování u třídních kolektivů 2. stupně, bez rozlišení míry rizika. Program je čtyřletý, trvá od 6. do 9. ročníku. V každém školním roce se uskuteční 4 bloky/tematicky orientovaná setkání se třídou. Témata se netýkají pouze návykových látek, ale i dalších sociálních situací a jevů, ve kterých může dojít k ohrožení přirozeného vývoje dítěte. Program je interaktivní, využívá skupinových

procesů a dynamiky, předpokladem je aktivní zapojení účastníků. Metody práce se přizpůsobují účastníkům programu/žákům vzhledem k jejich věku, schopnostem a možnostem, dané situaci. Spolupráce je podmíněna objednávkou a upravena smlouvou. Součástí programu je informační a konzultační servis pro pedagogy, popř. rodiče dětí zapojených do programu. Roční program primární prevence je novou službou, která vznikla na základě poptávky škol. Program je pro třídní kolektivy 5. až 9. tříd a víceletých gymnázií. Nově může být zapojena kterákoliv třída. V jednom školním roce se uskuteční tři setkání s časovou dotací 3 v. h. (135 minut/setkání), tj. 9 hodin přímé práce. Setkání tematicky navazují a vzájemně se doplňují. Programy probíhají za přítomnosti pedagoga. Programy jsou zajištěny pracovníky P-centra, jiný subjekt se na realizaci nepodílí. Žadatel má certifikát odborné způsobilosti služby. Interaktivní seminář zpracovává interaktivní formou některé z témat z oblasti rizikového chování, dle výběru a potřeb školy. Semináře jsou určeny třídním kolektivům na středních školách. Vzhledem k tomu, že se většinou jedná o jednorázovou aktivitu, pro zvýšení efektivity preventivního působení upřednostňujeme realizaci těchto aktivit pro ty školy, které využívají dalších služeb P-centra (konzultační a informační servis pro pedagogy, vzdělávání pedagogů, atp.). Program včasné intervence pro třídní kolektivy (program selektivní prevence) je zaměřen na předcházení vzniku nebo rozvoji konkrétní formy rizikového chování u těch tříd, kde je identifikováno zvýšené ohrožení. Podnět k zahájení programu může vzniknout ze strany školy (nejč. pedagoga, popř. rodiče či dospívajícího) nebo ze strany zaměstnance P-centra. Spolupráce je upravena objednávkou, smlouvou. Program je interaktivní, je zaměřen na konkrétní oblast prevence rizikového chování (zdravé normy ve třídě, vzorce a modely chování, pravidla, vrstevnické vztahy, vztahy k autoritám, atd.) Program zahrnuje intenzivní práci s třídním kolektivem a jejich pedagogem na základě zakázky. Součástí programu je konzultační a informační servis pro pedagoga - nejčastěji třídního učitele. Služba selektivní prevence je poskytována v rámci školní docházky. Programy se přizpůsobují délce vyučování, rozvrhu hodin dané třídy (preference některých předmětů oproti preventivnímu programu), prázdninám, volnům. S jedním třídním kolektivem se pracuje cca 2 měsíce, jednotlivé bloky probíhají ideálně v rozsahu 1 setkání za týden. Většina těchto služeb je realizována dvojicí pracovníků – s ohledem na efektivitu práce a náročnost tohoto typu programu. Součástí programu může být také sociometrické šetření zaměřené na mapování vztahů ve třídě formou standardizované metody SORAD nebo nestandardizovanými metodami. Program včasné intervence pro děti, dospívající a osoby jim blízké/individuální a rodinné poradenství (program indikované prevence) se zaměřuje na cílenou a kontinuální práci s dětmi se zvýšenou mírou rizika pro vznik a vývoj rizikového chování, jejich pedagogy a rodiče/rodiny. Jedná se o aktivitu mimo rámec školní docházky. Aktivita je realizována formou individuálních odborných konzultací nebo rodinných konzultací, kterých mohou využít pedagogové, děti i jejich rodiče. (Rodiče a učitelé/sekundární cílová skupina PP, mají přímý vliv na vývoj rizikového chování jedince, práce s nimi je prostředkem pro úspěšné výchovné a vzdělávací působení.) Specifickým cílem je dle zakázky klienta vyhledání zdrojů k řešení konkrétních situací, posílení silných stránek, sociální učení, atp., které mají napomáhat ke zmírnění nebo zastavení další progrese rizikového chování. Konzultační a informační servis (telefonický, osobní, emailem): v oblasti primární prevence, týkající se drogové problematiky a dalších forem rizikového chování, případové poradenství (oblast krátkodobého poradenství a krizové intervence, kontakt na návaznou odbornou péči). Konzultace a informační servis pedagogům poskytujeme rovněž v návaznosti na poskytované služby selektivní prevence (před zahájením spolupráce, v jejím průběhu i po skončení). Specializační kurz prevence rizikového chování III běh (SKIII): jedná se o dvouleté studium tvořené 14 tematicky zaměřenými semináři a odbornou stáží ve střediscích CPPT, o. p. s. Semináře vedou osvědčení lektoři s dlouholetou odbornou praxí z různých oblastí práce s lidmi. Celková délka studia je 255 výukových hodin. Podmínkou pro úspěšné absolvování kurzu je nutná účast na min. 215 hodinách vzdělávání (40 hodin možné absence) a složení závěrečné zkoušky. Závěrečná zkouška se skládá z přezkoušení z okruhů vzdělávání a obhajoby písemné práce před zkušební komisí. Cílem kurzu je rozvoj kompetencí školních metodiků prevence a dalších pedagogických pracovníků v oblasti primární prevence a rizikového chování.

Služby v oblasti snižování rizik v roce 2013

Název projektu/ programu	Realizátor	Typ služby*	Cílová skupina	Počet osob, kt. služby využily/z toho UD	[1]Počet kontaktů	[2]Počet výměn	Počet vydaných inj. stř.	Územní působnost, spádovost	Certifikovaná služba (ano/ne)
Kontaktní a poradenské služby	POINT 14	KPS	Uživatelé NL a jejich blízké osoby (rodiče, partneři)	404/306	4 287	-	6 704 (výdejní automat)	Plzeň	Ano
Terénní programy	POINT 14	TP	Uživatelé NL	238/238	942	-	-	Plzeň, Nýrsko, Sušice	Ano
Kontaktní a poradenské služby K-centrum	CPPT, o.p.s.	KPS	Uživatelé návykových látek od 15 let a jejich blízcí	482/426	7 432	3 535	103 695 (+10 380 kapslí)	Plzeňský kraj	Ano
Terénní program Ulice	Ulice - Agentura sociální práce, o.s.	TP	Os. ohrožené závislostí nebo závislé na NL, os. komerčně zneužívané	621/405	5 879	3 672	123 201	Plzeň, Rokycany, Klatovy, Nepomuk	Ano
K-centrum Tachov	KOTEC o.p.s.	KPS	UD	49/38	2 652	184	6 706	ORP Tachov	Ne
Terénní program Tachovsko	KOTEC o.p.s.	TP	UD	42/35	464	127	19 348	ORP Tachov	ano

[1]Kontakt: každá návštěva, při které dochází k interakci mezi klientem a pracovníkem programu (tzn. poskytnutí určité služby, informace nebo poradenství, vč. skupinového). Příjem telefonického hovoru není kontakt.
[2]Výměna: kontakt, při kterém dochází k výměně (příp. jen odevzdání či výdeji) jedné nebo více injekčních jehel.
* TP – terénní programy, KPS – kontaktní centra, KPS a TP – sloučené programy

Služby v oblasti ambulantní léčby v roce 2013

Název projektu/programu	Realizátor	Typ služby *	Cílová skupina	Kapacita/ rok	Počet osob, kt. služby zař. využily	Počet nově evid. žádostí o léčbu	Územní působnost, spádovost	Certifikovaná služba (ano/ne)
Substituční centrum Plzeň	Ulice - Agentura sociální práce, o.s.	SL	Rizikoví uživatelé opioidů	40	44/68	15	Plzeňský kraj Karlovarský kraj	ano

*AL – ambulantní léčba, SL – substituční léčba, SP – stacionární program

Služby v oblasti rezidenční léčby v roce 2013

Název projektu/programu	Realizátor	Typ služby*	Cílová skupina	Kapacita/rok	Počet osob, kt. služby zař. využily	Počet nově evid. žádostí o léčbu	Územní působnost, spádovost	Certifikovaná služba (ano/ne)
Terapeutická komunita Vršíček	SKP Plzeň	RPTK	Muži a ženy 18-45 let závislé na neleg. NL	15	31	21	ČR	ano

*DXT – detoxifikace, LZS – lůžkové zdravotní služby, RPTK – terapeutické komunity, DSZR – domovy se zvláštním režimem, - jiné

Služby v oblasti doléčování a resocializace v roce 2013

Název projektu/programu	Realizátor	Typ služby*	Cílová skupina	Kapacita/ rok	Počet osob, kt. služby zař. využily	Počet nově evid. žádostí o léčbu	Územní působnost, spádovost	Certifikace (ano/ne)
Středisko následné péče	POINT 14	Pobytová	Muži, ženy a matky po léčbě závislosti	8 lůžek	24	40	ČR	ano
Středisko následné péče	POINT 14	Ambulantní	Muži a ženy po léčbě závislosti a rodinní příslušníci	5 klientů denně	20+5 rodinných příslušníků	20	Plzeňský kraj	ano
Program následné péče vč. chráněného bydlení	CPPT, o.p.s.	Ambulantní i pobytová služba	Osoby min. 3 měsíce abstinující, rodiče, partneři a blízké osoby	Pobytová část: 10 lůžek Amb. část: 40/rok	113/2 794 kontaktů	38/39 neuspokojených žádostí z důvodu naplněné kapacity	ČR	ano

*ambulantní – následná péče ambulantní, pobytová – následná péče pobytová, jiné

Ostatní specializované programy v roce 2013

Název projektu/programu	Realizátor	Typ služby*	Cílová skupina	Kapacita/ rok	Počet osob, kt. služby zař. využily	Počet nově evid. žádostí o léčbu	Územní působnost, spádovost	Certifikovaná služba (ano/ne)
Pracovní a sociální agentura	SKP Plzeň	Sociální rehabilitace	Os. ohrožené závislostí nebo závislé na NL, 18-64 let	14	29	20	ČR, nejčastěji s přechodným pobytem v Plzni	ne
Drogové poradenství ve věznici	CPPT, o.p.s.	Služby ve vězení	Osoby starší 15 let, kt. se pro užívání drog dostaly do konfliktu se zákonem a jsou ve VV či VTOS, rodinní příslušníci, blízcí	100/500	93	0	Vězení ČR Plzeňský kraj- postpenitenciární péče	ne

*služby ve vězení, sociální podniky, záchytné stanice apod.

Seznam organizací zajišťujících pro Plzeňský kraj protidrogové služby

Společnost: Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.

Celé jméno: PhDr. Petr Hrouzek, Ph.D.
Funkce: ředitel
Adresa (zam.): Havířská 11, 301 00 Plzeň
Zaměstnání/fax: 377 421 034/377 421 374
Mobilní: 724 890 076
E-mail: hrouzek@cppt.cz
Webová stránka: http://www.cppt.cz
Projekty: P-centrum (Plachého 6, 301 00 Plzeň, kontaktní osoba: Mgr. Jana Kadlecová – Bučilová, DiS., vedoucí, telefon: 377 220 325, e-mail: prevence@cppt.cz)
Kontaktní centrum (Havířská 11, 301 00 Plzeň, Lucie Peschiková, vedoucí, telefon/fax: 377 421 374, e-mail: kcentrum@cppt.cz)
Drogové poradenství ve věznici (Havířská 11, 301 00 Plzeň, Jana Repková, DiS., vedoucí, telefon: 377 421 034, mobilní: 724 890 073, e-mail: vezeni@cppt.cz)
Program následné péče (Doudlevecká 71, 301 00 Plzeň, Bc. Pavla Zárybnická, vedoucí, telefon: 377 321 051, e-mail: ambulance@cppt.cz)

Společnost: KOTEC o.p.s.

Celé jméno: Mgr. Markéta Černá
Funkce: výkonná ředitelka
Adresa (zam.): Nádražní náměstí 299, 353 01 Mariánské Lázně
Mobilní: 608 656 543
E-mail: projekty@kotec.cz
Webová stránka: http://www.kotec.cz
Projekty: Nízkoprahový klub pro děti a mládež, Centrum podpory rodiny, Provoz terénního programu Tachovsko (David Klaus, vedoucí, telefon: 608 656 538), Provoz K-centra Tachov, Denní centrum, Prev-centrum, Projekty

Společnost: Středisko křesťanské pomoci Plzeň

Celé jméno: Mgr. Marek Novotný
Funkce: ředitel
Adresa (zam.): Husova 14, 301 00 Plzeň
Zaměstnání: 377 235 526
Mobilní: 777 785 461
E-mail: office@skp-plzen.cz
Webová stránka: http://www.skp-plzen.cz
Projekty: Terapeutická komunita Vršíček (Litohlavy 50, 307 01 Rokycany, kontaktní osoba: Miloslav Čech, vedoucí terapeutické komunity, telefon: 774 455 988, e-mail: cech@skp-plzen.cz, office@skp-plzen.cz)
Pracovní a sociální agentura (Božkovská 20, 326 00 Plzeň, kontaktní osoba: Růžena Hausnerová, DiS., telefon: 777 256 133, e-mail: hausnerova@skp-plzen.cz, office@skp-plzen.cz)

Společnost: POINT14

Celé jméno: Karel Nyerges
Funkce: ředitel
Adresa (zam.): Husova 14, 301 24 Plzeň
Zaměstnání/fax: 377 235 526/ 377 223 913
Mobilní: 777 642 312
E-mail: office@point14.cz
Webová stránka: http://www.point14.cz
Projekty: Kontaktní a poradenské služby, Terénní programy (kontaktní osoba: Mgr. Michaela Hlavová, vedoucí kontaktního centra a terénního programu, telefon: 377 235 526), Služby následné péče, Specifická primární prevence

Společnost:	**Ulice - Agentura sociální práce, o.s.**
Celé jméno:	Mgr. Martin Parula
Funkce:	výkonný ředitel
Adresa (zam.):	Úslavská 31, 326 00 Plzeň
Mobilní:	728 243 690
E-mail:	martin.parula@ulice-plzen.com
Webová stránka:	http://www.ulice-plzen.com
Projekty:	Terénní program Ulice (Úslavská 31, 326 00 Plzeň, kontaktní osoba: PhDr. Jiří Frýbert, vedoucí terénního programu, telefon: 725 705 073, 720 587 053, e-mail: jirka@ulice-plzen.com) Substituční centrum Plzeň (Kaznějovská 51, 323 00 Plzeň; kontaktní osoba: Mgr. Markéta Ackrmannová; telefon: 725 178 656; e-mail: marketa@ulice-plzen.com)

Link na internetovou prezentaci kraje věnovanou drogám: http://www.plzensky-kraj.cz/article.asp?sec=2052

Analýza protidrogové politiky na území Plzeňského kraje

Plzeňský kraj každoročně vypisuje dotační program „Program podpory projektů protidrogové prevence v Plzeňském kraji“. Tento program reaguje na způsob a výši poskytování dotací ústředními orgány organizacím realizujícím projekty protidrogové prevence. Realizace programu napomáhá k udržení a realizaci projektů protidrogové prevence v Plzeňském kraji. Podpořeni jsou zejména realizátoři protidrogových projektů, kteří mají platnou certifikaci odborné způsobilosti poskytovatelů služeb pro uživatele omamných a psychotropních látek uznávanou Radou vlády pro koordinaci protidrogové politiky (RVKPP) a podali si žádost na RVKPP o finanční podporu a prostřednictvím poskytovaných služeb pomáhají na území kraje řešit sekundární či terciární drogovou problematiku. Projekty primární prevence jsou financovány z dotačního titulu OŠMS KÚPK. V kapitole Finanční zajištění protidrogové politiky naleznete informace o výši poskytované dotace nejen z krajského rozpočtu, ale i z rozpočtu obcí podle typu poskytovaných služeb a to za období let 2011 a 2013.

Plzeňský kraj se snaží o zachování stávající sítě protidrogových služeb, podporuje všechny typy poskytovaných služeb a spolupracuje s obcemi na finančním dofinancování regionálních projektů, které jsou realizovány na území Plzeňského kraje. Každoročně se na schvalování výše dotace shodne hodnotící komise, je pořízen Zápis z jednání hodnotící komise pro rozdělení finančních prostředků v rámci „Programu podpory projektů protidrogové prevence v Plzeňském kraji“. Hodnotící komise také určuje prioritu projektů podle aktuální situace v daném roce, která ovlivňuje konečnou výši dotace na jednotlivé projekty.

Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.[3]

CENTRUM PROTIDROGOVÉ PREVENCE A TERAPIE, o.p.s.

- ***Kontaktní centrum***

Popis služby dle § 59 zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách: Kontaktní centra jsou nízkoprahová zařízení poskytující ambulantní, popřípadě terénní služby osobám ohroženým závislostí na návykových látkách. Cílem služby je snižování sociálních a zdravotních rizik spojených se zneužíváním návykových látek.

Služby poskytované K – Centrem CPPT, o.p.s.: Poskytované služby snižují rizika a důsledky zneužívání návykových látek, umožňují klientům najít bezpečný prostor pro řešení aktuálních problémů a hledání přijatelných cest ke zmírnění rizik dosavadního životního stylu a pro motivaci k životu bez návykových látek. Dále Kontaktní centrum poskytuje odborné a laické veřejnosti informace, stáže, spolupracuje na výzkumech atd. se záměrem demýtizace drogové problematiky a podporování společenské platformy pro racionální protidrogovou politiku.

Cíle programu:

1. Navázat kontakt a vytvořit vztah důvěry s uživateli návykových látek
2. Zvýšit u klientů povědomí o zdravotních a sociálních rizicích aplikace návykových látek
3. Snižovat sociální a zdravotní poškození uživatelů návykových látek, předcházet destruktivnímu chování a jednání uživatelů návykových látek
4. Podpořit motivaci uživatelů ke změně směrem k méně rizikovému životu
5. Podpořit uživatele motivované k abstinenci k léčbě závislosti a návratu do běžného života bez drog
6. Podpořit klienty při překonávání náročných životních situací
7. Podpořit klienty při zvyšování kompetencí na řešení problémů spojených s užíváním návykových látek
8. Prevence rozpadu a zhoršení sociálních aj. podmínek rodin v kontaktu se závislostí
9. Demýtizování drogové problematiky, podpora racionální protidrogové politiky

Cílová skupina:

1. Osoby starší 15 let, které v důsledku užívání návykových látek hledají odborné informace, poradenství a jiné sociální a zdravotnické služby k provedení změn směrem k návratu do společnosti a k životu bez zneužívání návykových látek.
2. Rodinní příslušníci a blízcí uživatelů návykových látek, kteří potřebují orientaci v problematice a odbornou podporu.

K-Centrum CPPT	2011	2012	2013
rozpočet	3 021 000,00	3 000 000,00	3 096 680,00
počet klientů*	407/141	394/105**	377/107
počet kontaktů	6 350	7 000	7432
počet výměn	3 110	3 170	3535
vyměněné stříkačky	81 000	75 000***	114075
kapacita služby****	7100	7100	7100
odmítnuté kontakty*****	560	752	690
úvazky	5,4	5,3	4,8
dotace – Plzeňský kraj	225 000,00	255 000,00	376 400,00

*počet klientů uváděn v poměru drogový/nedrogový

[3] Přehled adiktologických služeb zpracovala organizace Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.

**změna ve vykazování klientů ve statistickém programu UNIDATA. Nejedná se o pokles počtu klientů
***nabídka kapslí oproti výměnnému inj. materiálu, bezpečnější užívání. udaj za rok 2013zahrnuje 10.380 vydaných kapslí.
****kapacita služby na počet kontaktů/rok
*****počet odmítnutí, tzn., kolikrát jsme museli někoho odmítnout, nejedná se o počet odmítnutých klientů, nebylo evidováno. Jde především o klienty Kontaktní místnosti. V letech 2008 a 2009 byla návštěvnost KM výrazně nižší, proto i nižší počet.

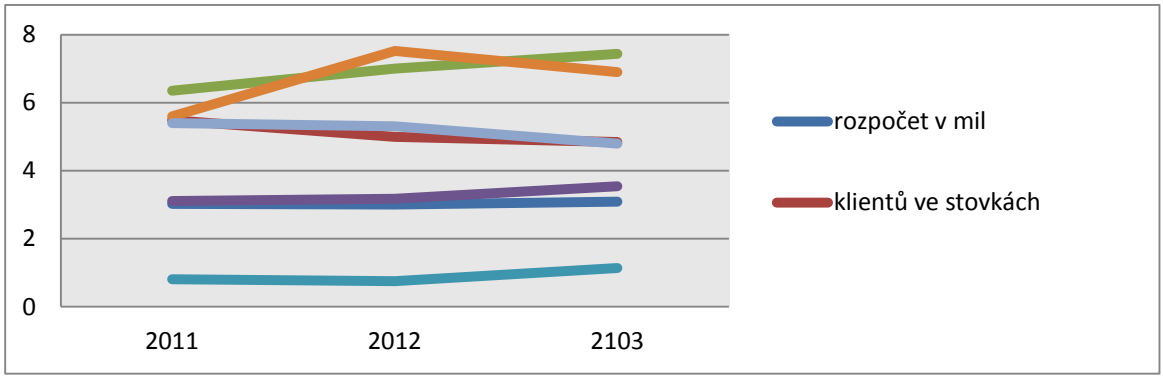

Současný stav programu: Kontaktní centrum je stabilní službou v Plzeňském kraji. Pokud se budou finanční prostředky pohybovat kolem cca 3. mil Kč a cca 5,0 HPP pracovníků v přímé práci je možné zajistit kvalitní poskytování služby bez omezení. Program jsme dosud nedofinancovávali z vlastních zdrojů, ale volili jsme alternativu omezování některých služeb. V letošním roce však došlo k radikálnímu snižování dotací ze strany MMP o 200.000 Kč, což zasáhne do personální kapacity a dojde k razantnějšímu omezování služby. V případě uzavření Kontaktního centra pocítí dopad nejen bývalí klienti K-centra, ale také obyvatelé města Plzně a z velké části i obyvatelé celého Plzeňského kraje.

1. V krátkodobém horizontu:

a. Přesunutí již nakontaktovaných klientů zpět do terénu;
b. Injekční materiál bude více sdílen mezi klienty nebo někde ponechán bez možnosti sterilně jej zlikvidovat;
c. Snížení počtu osob, které byly se službou v kontaktu;
d. Snížení kontaktního času, v rámci kterého měli pracovníci možnost s uživateli drog pracovat na změně životního stylu, který přináší rizika pro ně samotné, ale i pro veřejné zdraví;
e. Omezení poradenských služeb pro uživatele drog a především jejich rodiče a blízké, kteří jsou v tíživé životní situaci;

2. V dlouhodobém horizontu:

a. V případě zrušení/uzavření služby by kvalifikovaní zaměstnanci odešli do jiných služeb. Pokud by se daná služba měla znovu otvírat, prvotní investice na její otevření by byly mnohem vyšší, než je běžný roční provoz.

b. Kvalita pracovníků je zajištěna dlouhodobou prací s cílovou skupinou, absolvováním dlouhodobého vzdělávání v oblasti krizové intervence, psychoterapeutických výcviků, atd. Tito pracovníci by nebyli při znovuotevření K-centra k dispozici a trvalo by několik let, než by se noví pracovníci stali kvalifikovanými odbornými pracovníky;

c. Napojení se znovu na dotační systém například RVKPP by byl značně problémový, protože RVKPP již několik let nepodporuje nově vzniklé služby. Znamenalo by to, že by město Plzeň, popřípadě Plzeňský kraj museli suplovat finanční prostředky RVKPP.

➢ ***Drogové poradenství ve věznici***

Popis služby: V Plzeňském kraji je program Drogové poradenství ve věznici jediným programem zacíleným na dlouhodobou systematickou poradenskou práci s uživateli drog ve výkonu vazby a výkonu trestu odnětí svobody. Program poskytuje své služby ve Věznici Plzeň na základě formální smlouvy o spolupráci, uzavřené s věznicí v roce 2008.

Cíle programu:

1. Zvýšení kompetencí klienta při řešení problémů spojených s užíváním návykových látek a pobytem ve vězení;
2. Změna současného chování klienta směrem k péči o vlastní zdraví, zlepšení vztahů s lidmi, abstinenci od návykových látek, léčbě závislosti apod.;
3. Zlepšení orientace klientů v nové životní situaci po propuštění z vězení a stabilizace sociální situace klienta tak, aby nedocházelo k zacyklení nežádoucího životního stylu vedoucího zpět do vězení;
4. Zlepšení vzájemné komunikace klientů s rodinnými příslušníky a jinými blízkými osobami, které podpoří jejich návrat do společnosti bez návykových látek.

Cílová skupina:

1. Osoby, které se svým rizikovým způsobem života spojeným s užíváním návykových látek dostaly do konfliktu se zákonem a jsou toho času: ve výkonu vazby nebo výkonu trestu, případně ti, kterým lze pomoci navázat spolupráci s Probační a mediační službou a přispět k využití alternativních způsobů trestání či ochranné léčby.
2. Osoby po výstupu z výkonu trestu, které nyní hledají podporu ke změně životního stylu směrem k abstinenci, zapojení se do společnosti s možností nástupu na léčbu závislosti.
3. Rodinní příslušníci a další blízké osoby uživatelů návykových látek ve výkonu vazby či výkonu trestu.

Vězení CPPT	2011	2012	2013
rozpočet	420 000,00	500 000,00	817 500,00
počet klientů	99	78	93
počet výkonů*	439	546	714
kapacita služby**	80/200	100/500	100/700
odmítnutí klienti	10	14	18
úvazky	1,0***	1,14****	1,5
dotace – Plzeňský kraj	140 000,00	185 000,00	158 200,00

*výkony představují: ind. poradenství, info servis, krizová intervence, vstupní zhodnocení stavu klienta, sociální práce, korespondenční práce
**kapacita: počet klientů/počet rozhovorů/rok
***sloučením pracovní pozice vedoucího v rámci dvou programů umožnilo snížit náklady a navýšit úvazky v programu. V průběhu roku se však neosvědčilo
****uvádíme výše úvazku jako průměr celého roku, což může být ve vztahu k přidělené dotaci zkreslující. Od září 2012 je výše úvazku celkem 1,5 HPP.

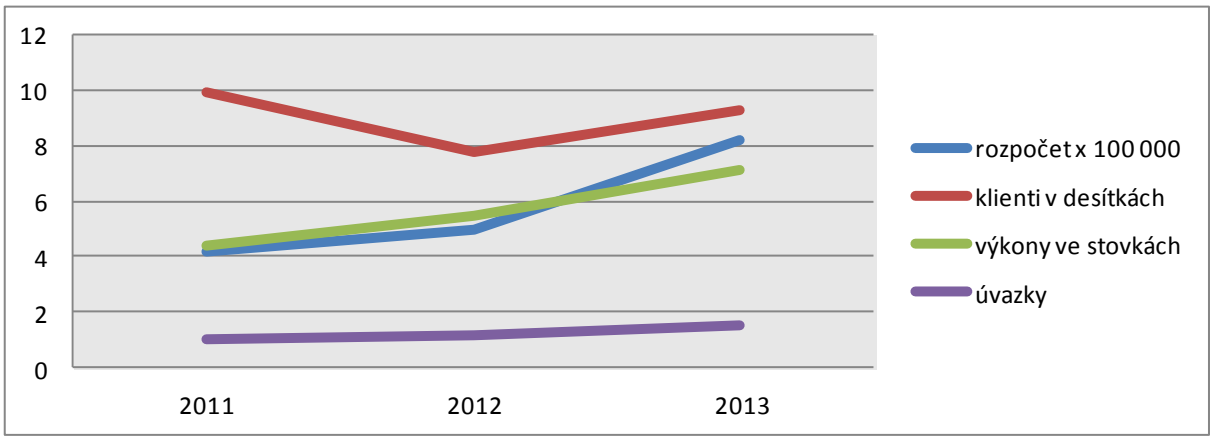

Návaznost, kam služba odkazuje: Klienti jsou připravováni na návrat z vězení především do léčby. Záměrem služby je umožnit klientovi návrat do společnosti tak, aby bylo minimalizováno riziko jeho návratu k užívání návykových látek a s tím spojenému páchání trestné činnosti.

Současný stav programu: Po několikaletém přežívání programu se nám podařilo v roce 2013 posílit personální kapacitu a zajistit alespoň částečnou zastupitelnost personálu. Velkým rizikem, které se ukazuje, je čekací doba ve výkonu trestu, která je až 3 měsíce, dále nízká personální kapacita pro práci s klientem po výstupu z trestu a v neposlední řadě poradenství pro rodinné příslušníky. V předcházejících letech jsme museli službu dofinancovávat z vlastních zdrojů ve výši cca 75.000 Kč, což si již nemůžeme dovolit. V případě krácení prostředků pod 500.000 Kč dojde opět k rapidnímu propadu personálu a tím i vybudované spolupráce s Věznicí Plzeň.

Dopady v případě uzavření služby:

a. Sociální pracovníci věznice nejsou školeni na práci s uživateli drog. Z tohoto důvodu vznikl program Drogového poradenství ve věznici. Jeho zrušení představuje několik rizik.
b. Neexistence spolupráce se sociálními pracovníky věznice a následně s rodinou při delegování klienta do léčby po ukončení trestu a tím snížení recidivy;
c. Neexistence zahájení spolupráce s klientem na motivaci řešit svoji závislost;
d. Ukončení projektu a jeho znovu obnovení bude daleko nákladnější, než jeho stávající udržení;
e. Přísné podmínky na praxi odborníků vstupujících do věznice (věk 25 let, odborná praxe v drogové oblasti minimálně 1 rok nebo 2 roky v jiné sociální službě, povinné absolvování 200 hodin vzdělávacích aktivit ještě před zahájením činnosti v rámci služby). Znovu otevření služby představuje nejdříve vyškolení odborného personálu, aby splňoval podmínky vstupu a následně teprve přímá práce;
f. Napojení se znovu na dotační systém, například Ministerstvo spravedlnosti by byl značně problémový, protože například Ministerstvo spravedlnosti již několik let nepodporuje nově vzniklé služby. Znamenalo by to, že by město Plzeň, popřípadě Plzeňský kraj musel suplovat finanční prostředky Ministerstva spravedlnosti.

➢ *Program následné péče včetně chráněného bydlení*

Popis služby dle § 64 108/2006 Sb., o sociálních službách: Služby následné péče jsou ambulantní nebo pobytové služby poskytované osobám s chronickým duševním onemocněním a osobám závislým na návykových látkách, které absolvovaly ústavní léčbu ve zdravotnickém zařízení, absolvovaly ambulantní léčbu nebo se jí podrobují, nebo osobám, které abstinují.

Vlastní popis služby: Program následné péče CPPT, o.p.s. poskytuje svými odbornými sociálními službami podporu lidem, kteří se rozhodli pro život bez návykových látek ve chvíli přechodu od závislosti k osobní svobodě. Jsme přesvědčeni, že odborný individuální přístup v tomto nelehkém období výrazně pomáhá snížit riziko návratu k užívání návykových látek a poškozujícímu chování k sobě i společnosti. Svými službami podporujeme klienty při začleňování zpět do společnosti v souladu s jejich potřebami v oblasti zaměstnání, studia, samostatného bydlení, rodinných a přátelských vztahů a v neposlední řadě při obnovování, budování a udržení si zdravého životního stylu a k vyrovnání se s nedávnou minulostí.

Cíle programu: Cílem služeb PNP je podpořit klienta v období návratu do běžného života a k osobní svobodě. Základním prvkem je uvědomění si omezujících aspektů závislostního jednání a jeho změna směřující pokud možno k úplné nezávislosti na institucionální podpoře a léčebném procesu.

Cílová skupina:

1. Osoby, které se rozhodly pro život bez návykových látek, minimálně 3 měsíce abstinují nebo absolvovaly léčbu závislosti na návykových látkách a hledají podporu pro udržení této životní změny.
2. Rodiče, partneři a blízcí těchto osob.

Následná péče CPPT	2011	2012	2013
rozpočet	2 070 000,00	2 119 000,00	2 353 680,00
počet klientů	101	108	113
počet výkonů	1 490	1 913	2153
počet lůžkodnů	2592	3122	2650
kapacita služby**	40/10	40/10	40/10
odmítnutí klienti	12	42	39
úvazky	3,8	3,8	3,8
dotace – Plzeňský kraj	430 000,00	560 000,00	512 200,00

*v roce 2008 se teprve připravovala služba chráněného bydlení, nebyla ještě zpuštěna a tedy financována
**kapacita představuje počet klientů ambulantních služeb/rok a maximální počet lůžek pobytové služby
***následná péče+sociální poradenství v programu následné péče+chráněné bydlení pro drogově závislé
****ambulantní doléčovací program+sociální práce a chráněné bydlení v rámci služeb následné péče

Návaznost, kam služba odkazuje: Následná péče o osoby léčící se ze závislosti zvyšuje úspěšnost léčebného snažení o 40-60%. Již vlastní doba následné péče často znamená výraznou finanční společenskou úsporu – uživatelé služby jsou vedeni k co nejrychlejšímu návratu na trh práce, aktivního řešení případné trestně-právní a dluhové problematiky. Cílový stav po řádném absolvování představuje plná nezávislost na další institucionální podpoře.

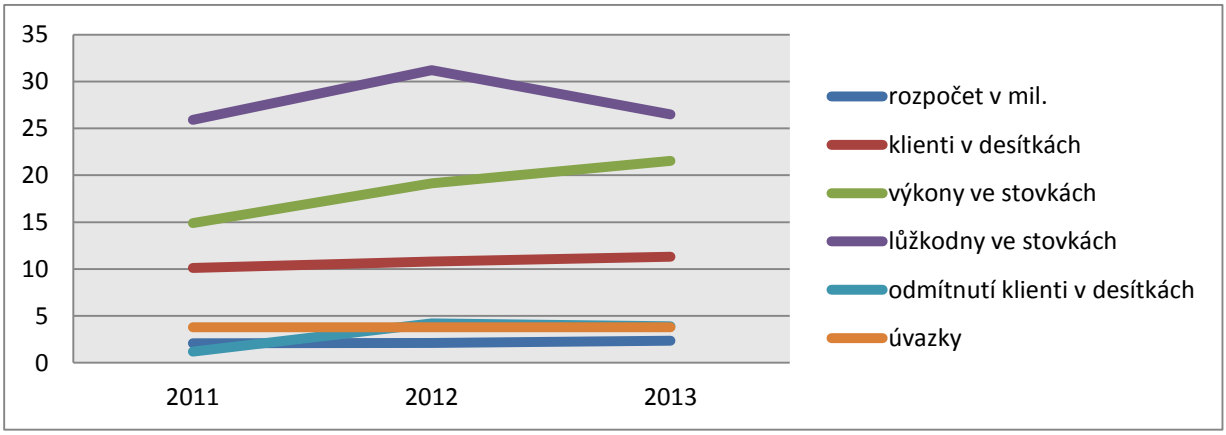

Současný stav programu: V posledních několika letech služba bojuje s nedostatkem finančních prostředků a tím nedostačující personální kapacitou. I přesto, že dotace mírně rostou, současně s tím rostou i provozní náklady budovy, která až od roku 2011 a 2012 je v plné kapacitě ve smyslu obsazenosti lůžek. Tím jsou zřejmé i provozní náklady, které stále rostou a není možné jejich omezování. Příspěvky od klientů jsou ve výši 100 % vráceny zpět do provozu služby především na opravy budovy a na osobní náklady zaměstnanců. I přesto jsme službu v letech od roku 2011 dofinancovávat z vlastních zdrojů, abychom mohli udržet alespoň personální stav 3,8 HPP. Aby mohla být služba realizována bez omezení personální kapacity a tím odmítání klientů, je nutné dostat se personálně a finančně na 4,5 HPP pracovníků a finanční částce 3.000.000 Kč. V letošním roce však došlo k rapidnímu poklesu finančních prostředků, a tím snížení personální kapacity na 3,2 HPP. Tím došlo ke zrušení otvírací doby pro neobjednané klienty a stop stav na příjem nových žádostí klientů do pobytové služby.

1. Dopady v krátkodobém horizontu:

a. Uzavření služeb Programu následné péče (PNP) nebude mít v krátkodobém horizontu (1/2 roku – rok) viditelné přímé dopady na populaci.

b. Základní problém bude spočívat ve skutečnosti, že vzhledem k veřejnému závazku služby je vlastní uzavírání služby dlouhodobý proces (program klienta trvá 8 – 18 měsíců, chráněné bydlení 6 měsíců). Ukončit probíhající program klienta, tak aby dostál platnému kontraktu a vedl k bezpečnému ukončení či předání do péče bude trvat 1 - 3 měsíce. Samotné ukončování je tedy nákladné.

c. V krátkodobém horizontu pocítí uzavření služeb především rodiče a blízcí uživatelů návykových látek, a to v podobě zrušení rodičovské skupiny a poradenství pro rodiče a blízké.

2. Dopady v dlouhodobém horizontu:

a. Uzavření následné péče v dlouhodobém horizontu představuje pro společnost ztrátovost v efektivitě léčebných intervencí. Doléčování zvyšuje úspěšnost léčebného pokusu o 40 - 60%. Klient, který je v doléčování, je zpravidla přes 50 % času stráveného doléčováním již produktivní (legálně pracuje a platí pojištění a daně). Pokud klient nenastoupí doléčování lze předpokládat, že v případě obtíží v abstinenci vyhledá léčebnou intervenci – bude ve stavu nemocných, nebo bude čerpat sociální dávky a bude tedy neproduktivní.

b. Současně je případné znovuobnovení služeb následné péče nákladné. Vzhledem k dlouhodobému průběhu programu efektivního doléčování trvá dosažení plné naplněnosti služby 1 - 2 roky. Pokud dojde k uzavření služby, dojde ke ztrátě kvalifikovaného personálu a jeho budování při znovuotevření může posunout dosažení plné efektivity služby k horizontu 3 - 5 let.

Point 14[4]

➢ ***Středisko následné péče***

Popis služby: Středisko následné péče pomáhá a podporuje bývalé uživatele návykových látek po léčbě v osamostatnění, odpovědnosti, abstinenci a v návratu do života ve společnosti prostřednictvím poradenství, individuální, skupinové a rodinné terapie a volnočasových aktivit.

Cíle programu:

1. stabilizace sociální situace klienta (vzdělání, zaměstnání, finanční závazky)
2. stabilizace psychického a somatického stavu klienta
3. podpora sociálních vazeb klienta
4. stabilizace v abstinenci a zvládání relapsu
5. uvědomování si odpovědnosti a její aplikace v životě klienta, nejen po dobu trvání programu, ale i po jeho ukončení

Cílová skupina: Muži a ženy, matky s dětmi, kteří absolvovali léčbu závislosti, abstinují alespoň tři měsíce a jsou motivovaní k dalšímu životu bez návykových látek.

Do terapie s klientem jsou zapojeni také rodinní příslušníci a osoby blízké.

[4] Přehled adiktologických služeb zpracovala organizace POIN 14

SNP POINT 14	2011	2012	2013
rozpočet	1 036 681,00	1 005 634,00	1 488 308,00
počet klientů	17	22	24
počet lůžkodnů	2166	2358	2434
počet klientů ambulantní péče	18	18	20
kapacita (pobytová)	8	8	8
kapacita (ambulance)	10	10	10
odmítnutí klienti	0	0	23
úvazky	1,78	2,07	2,38
dotace – Plzeňský kraj	350 000,00	200 000,00	140 000,00

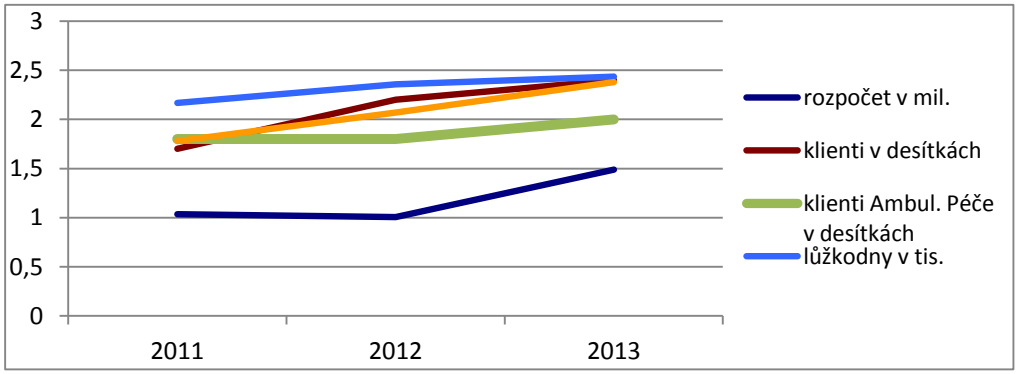

Návaznost služby: Středisko následné péče je posledním článkem v celém systému léčby závislých klientů. Klienti, kteří si nemohou najít místo na trhu práce, jsou odkazováni do spolupracující organizace SKP Plzeň (Pracovní a soc. agentura).

Dlouhodobé podfinancování:

a. Dlouhodobé podfinancování by mělo za důsledek zkrácení pracovních úvazků – to by znamenalo omezení provozu v pobytové i ambulantní části služby – dopad na kvalitu poskytované služby.
b. Snížení kapacity v obou službách (pobytová, ambulantní).
c. Postupné chátrání budovy.

Zánik služby:

a. Narušení kontinuity v systému poskytování sociálních služeb.
b. Zvýšení počtu klientů opakujících léčbu.
c. Snížení úspěšnosti léčby.
d. Snížení počtu klientů, kteří by se po léčbě začlenili na trh práce.

➢ *Kontaktní centrum*

Popis služby dle § 69 zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách: Kontaktní centra jsou nízkoprahová zařízení poskytující ambulantní, popřípadě terénní služby osobám ohroženým závislostí na návykových látkách. Cílem služby je snižování sociálních a zdravotních rizik spojených se zneužíváním návykových látek.

Poslání: Posláním kontaktního centra je poskytnout základní potravinové, hygienické a zdravotní služby uživatelům drog a zprostředkování kontaktů v systému sociálních a zdravotnických služeb pro celkové zlepšení situace uživatele.

Popis služby: Nízkoprahové zařízení poskytující poradenství pro uživatele drog, poradenství pro rodiče a blízké osoby uživatelů drog; sociální, zdravotní a hygienický servis pro uživatele drog ve fázi sociálního debaklu; motivační trénink a zprostředkování léčebné péče, podpůrnou práci s rodinami, poradenství a testy v oblasti infekčních onemocnění (HIV, HEP, syf.). Služby Kontaktního centra nejen přispívají ke zlepšení sociálního statutu uživatelů návykových látek, ale zároveň jsou pro ně motivujícím faktorem ke změně vlastní situace.

Cílová skupina: Cílovou skupinou jsou osoby experimentující s návykovými látkami, problémoví uživatelé návykových látek, závislí na návykových látkách při prvním kontaktu s odbornou institucí, závislí na návykových látkách, kteří nejsou motivovaní k abstinenci, popř. neakceptují jinou účinnější formu léčebné péče, rodinní příslušníci, partneři a jiné důležité osoby.

Cíle:
- minimalizace sociálních rizik souvisejících s užíváním drog,
- stabilizace sociálních podmínek klienta pro jeho následnou abstinenci, (v ideálním případě) např. v oblasti bydlení, zaměstnání, rodinné zázemí, apod.,
- změna rizikového chování uživatelů drog směrem k méně rizikovému,
- minimalizace rizika somatického poškození, popř. jeho odstranění či redukce,
- podpora vlastní aktivity klienta k řešení jeho sociální situace.

K-Centrum Point 14	2011	2012	2013
rozpočet	1 488 726,00	1 587 000,00	1 358 512,00
počet klientů	367	364	271 UD, 98
počet kontaktů	3089	2867	4287
kapacita služby	200	200	200
odmítnuté kontakty	0	0	0
úvazky	2,72	2,04	3,04
dotace – Plzeňský kraj	260 000,00	461 000,00	84 000,00

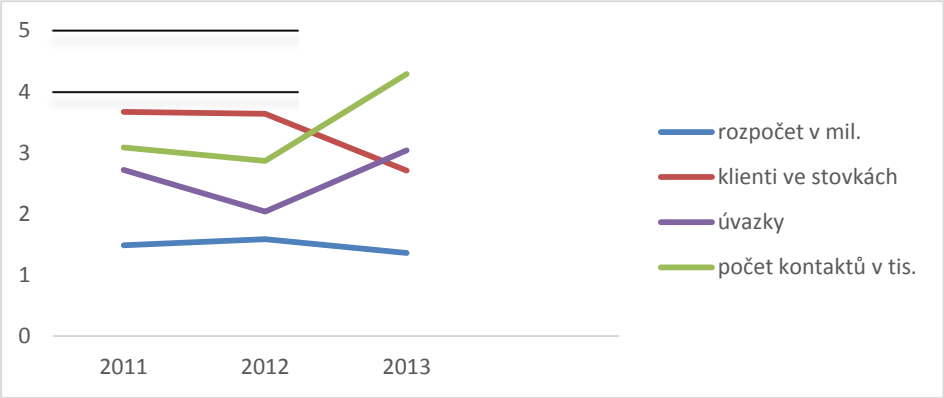

Návaznost služby: Služba KC je navázána zejména na Terénní program Point 14, 80% klientů KC je z řad kontaktovaných osob v jejich přirozeném prostředí. Služba úzce spolupracuje s TK Vršíček a FN Lochotín – Detox, odd. „B“, zprostředkování léčby pro klienty.

Současný stav KC: Na začátku roku 2013 je po dlouhé době služba opět stabilní. V současné době (pololetí 2013) funguje v personálním obsazení 3,4 (na počet úvazků). Takto služba byla personálně obsazena v roce 2010, kde je podle grafu vidět větší počet klientů a kontaktů, než je tomu u dalších dvou nadcházejících let. Ze statistického vývoje služby je patrné, že více finančních prostředků znamená možnost personálního obsazení s vyšším počtem zaměstnanců, což má dopad na vyšší efektivitu práce (vyšší počet klientů, kontaktů a výkonů). Tento fakt dokazují také údaje o počtu klientů a kontaktů z období 1.1.2013 – 30.6.2013, kdy výkaznictví ukazuje na 172 klientů/1 961 kontaktů.

Možnosti negativních dopadů při úplném uzavření služby:

1. Ohrožení fungování návazných služeb, spousta klientů by zůstala bezprizorní (bez pomoci), protože by se o možnosti pomoci nemuseli dozvědět
2. Narušení sítě sociálních služeb
3. Riziko navýšení počtu nakažených infekčně a pohlavně přenosnými chorobami
4. Menší šance na vyléčení klienta ze závislosti – problém by nebyl včas podchycen, jestli vůbec…
5. Menší (nebo žádná) osvěta klientů v oblasti bezpečného užívání NL, bezpečného sexu, v oblasti zdraví celkově – tzn. zanedbaná péče o zdraví, vyšší možnost nákazy HIV, HEP, Syfilis

➢ *Terénní program*

Popis služby dle § 69 zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách: Terénní programy jsou terénní služby poskytované osobám, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy. Služba je určena pro problémové skupiny osob, uživatele návykových látek nebo omamných psychotropních látek, osoby bez přístřeší, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách a jiné sociálně ohrožené skupiny. Cílem služby je tyto osoby vyhledávat a minimalizovat rizika jejich způsobu života. Služba může být osobám poskytována anonymně.

Služby poskytované terénním programem Point 14: Individuální poradenství, informační servis, distribuce HR materiálu, asistenční služba, zdravotní ošetření, krizová a situační intervence, potravinová pomoc, testování na HIV, HEP B a C v terénu, sběr infekčního materiálu.

Cíle programu: Navázat kontakt s klienty, kteří se vyskytují na drogové scéně, motivovat je k návštěvě odborného zařízení, motivace klienta ke komunitní či jiné léčbě, motivace k integraci, popř. reintegraci do společnosti, řešení problémů dle individuálních potřeb klienta, snižování/redukce/odstranění rizik (zdravotních, sociálních apod.) spojených s užíváním drog, dočasné či trvalé zvýšení životní úrovně a sociálních podmínek klienta (bydlení, zaměstnání, rodinné zázemí, předejití či zastavení trestné činnosti).

Cílová skupina: Program je určen pro osoby experimentující s návykovými látkami, problémové uživatele návykových látek, závislé na návykových látkách.

Terén point 14	2011	2012	2013
rozpočet	836 143,00	582 357,00	785 336,00
počet klientů	320	241	238
počet kontaktů	2 540	1 277	942
kapacita služby	200	200	200
odmítnutí klienti	0	0	0
úvazky	1,93	1,03	2,2
dotace – Plzeňský kraj	280 000,00	0,00	161 000,00*

*Plzeň, Nýrsko, nově Sušice 2014

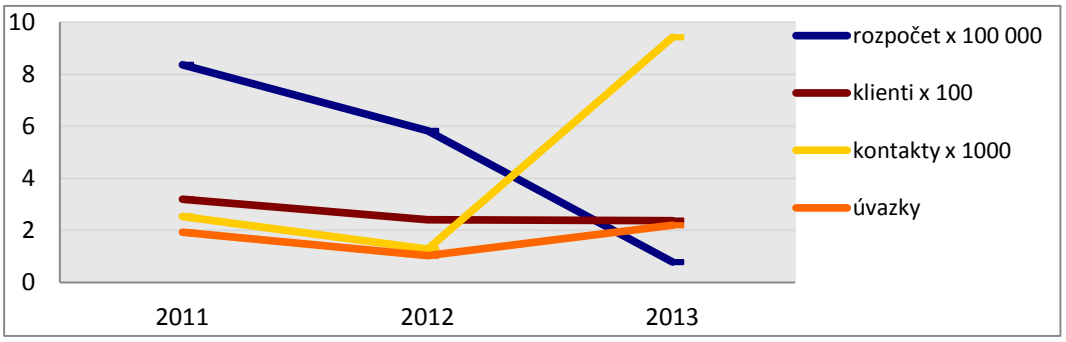

Návaznost služby: Služba terénního programu je navázána zejména na Kontaktní centrum Point 14. Kontaktované klienty pravidelně odkazujeme do Kontaktních center (Point 14, CPPT, o.p.s.) a na výměnné programy (o.s. Ulice, CPPT, o.p.s.). Hlavním cílem terénních aktivit je motivace klienta ke změně životního stylu a navázání na další služby v síti poskytovaných soc. služeb. Toto se daří u 90 % klientů.
Současný stav Terénního programu: Situace terénního programu je kritická. V současné době funguje v personálním obsazení 1 zaměstnanec (přímá práce) + 3 střídající se dobrovolníci. Ze statistického vývoje služby je patrné, že více finančních prostředků znamená možnost personálního obsazení s vyšším počtem zaměstnanců, což má dopad na vyšší efektivitu práce (vyšší počet klientů, kontaktů a výkonů).
Možnosti negativních dopadů při úplném uzavření služby:

1. Ohrožení fungování návazných služeb, spousta klientů by zůstala bezprizorní (bez pomoci), protože by se o možnosti pomoci nemuseli dozvědět.
2. Narušení sítě sociálních služeb.
3. Riziko navýšení počtu nakažených infekčně a pohlavně přenosnými chorobami.
4. Menší šance na vyléčení klienta ze závislosti – problém by nebyl včas podchycen, jestli vůbec…
5. Menší (nebo žádná) osvěta klientů v oblasti bezpečného užívání NL, bezpečného sexu, v oblasti zdraví celkově – tzn. zanedbaná péče o zdraví, vyšší možnost nákazy HIV, HEP, Syfilis.

Středisko křesťanské pomoci Plzeň[5]

- ***Pracovní a sociální agentura***

Popis služby: Pracovní a sociální agentura (dále jen PSA) poskytuje **podporované zaměstnání** (na základě pracovní smlouvy) pro nezaměstnatelné klienty přicházející z Terapeutické komunity Vršíček (či zařízení podobného typu) a klienty hledající zaměstnání. Dále poskytuje pracovní a sociální poradenství, osobní asistence při jednání s úřady, pomoc při hledání pracovního místa.
Cíle programu: Naším cílem je pomoci klientům k dosažení samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti.
Cílová skupina: Služba je určena pro dospělé osoby v nepříznivé sociální situaci nebo nesnadno zařaditelné na trhu práce, kteří nejsou schopni řešit tuto situaci vlastními silami. Služba je určena i pro osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách. Věk 18 až 64 let.

PSA SKP	2011	2012	2013
rozpočet	1 370 947,00	982 071,00	563 638,00
počet klientů	52	48	29
kapacita služby	14	14	14
odmítnutí klienti	0	1	0
úvazky	3,68	4,08	1,323
dotace – Plzeňský kraj	0,00	0,00	112 000,00

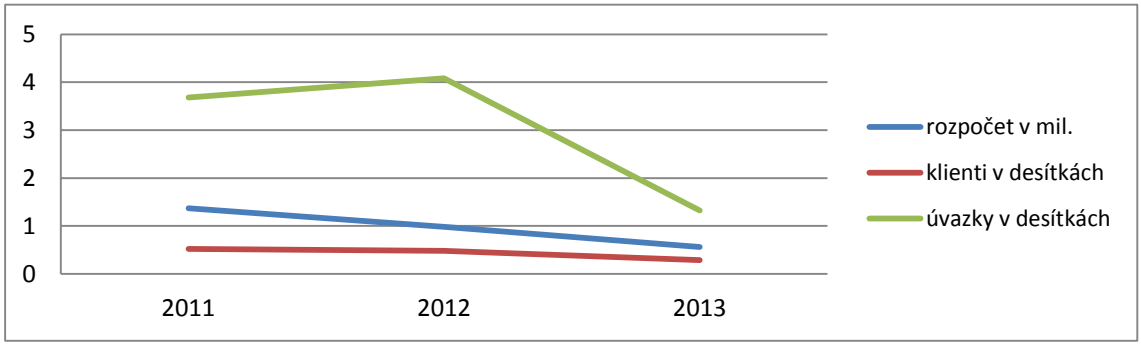

Návaznost, kam služba odkazuje: V PSA jsou zaměstnávání klienti ze Střediska následné péče – z organizace Point 14 a uživatelé z Domu na půl cesty a dále uživatelé bez přístřeší, bez sociálních dávek, kteří přicházejí přímo z „ulice“ a mají současně trvalý pobyt v Plzni.

- ***Terapeutická komunita Vršíček***

Popis služby dle § 68 zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách: Terapeutické komunity poskytují pobytové služby i na přechodnou dobu pro osoby závislé na návykových látkách nebo osoby s chronickým duševním onemocněním, které mají zájem o začlenění do běžného života. **Vlastní popis služby:** Terapeutická komunita Vršíček (dále jen TKV) poskytuje pobytový, **resocializační program** pro muže a ženy ve věku 18 – 45 let se závislostí na návykových látkách. Program je založen na bio-psycho-socio-spirituálním modelu závislosti – situace a problémy klienta jsou vnímány a řešeny z těchto úhlů pohledu. Klienti při odchodu z komunity uvádějí obvykle zlepšení své situace ve všech těchto čtyřech oblastech svého života. TKV je jediná terapeutická komunita v Plzeňském a Karlovarském kraji. **Služby poskytované Terapeutickou komunitou Vršíček:** Poskytnutí stravy, poskytnutí ubytování, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.
Cíle programu: Harmonizace osobnosti podpora stylu života bez drog a položení základů pro návrat do společnosti.
Změna chování a myšlení, které vyčleňují klienta ze společnosti a způsobují jemu i jeho okolí psychickou a fyzickou újmu.
Cílová skupina: Osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách.

[5] Přehled adiktologických služeb zpracovala organizace Středisko křesťanské pomoci Plzeň.

	2011	2012	2013
rozpočet	3 603 000,00	3 570 000,00	3 938 905,00
počet klientů	21	26	31
počet lůžkodnů	2 354	3 330	3653
Využití lůžek	68,14%	78,42%	66,90%
kapacita služby	8	15	15
odmítnutí klienti	0	0	0
úvazky	10,8	10,61	9,3
dotace – Plzeňský kraj	1 100 000,00	938 000,00	561 000,00

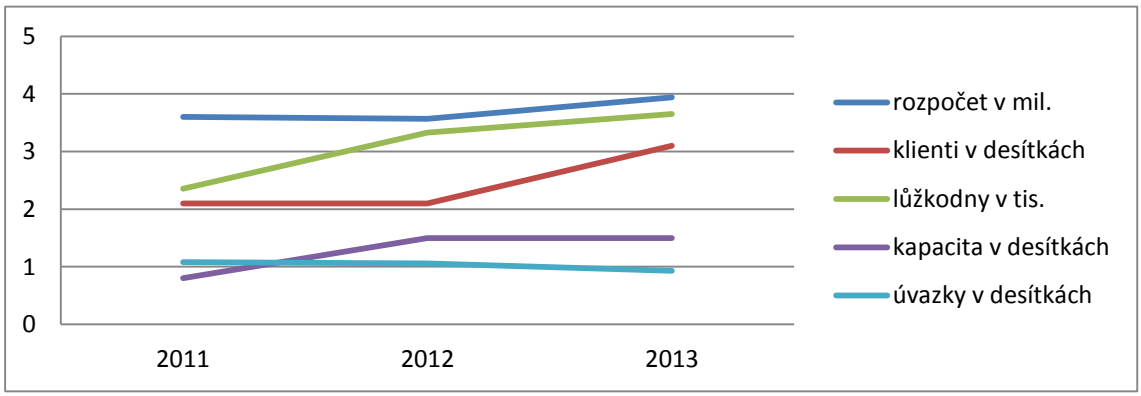

Návaznost, kam služba odkazuje: Klienti, kteří nastupují do TKV mají trvalá bydliště po celé ČR. Před nástupem se však dlouhodobě zdržují v Plzni a jejím okolí, kde páchají trestnou činnost nebo obtěžují okolí jako bezdomovci v parcích a jinde. Bývají často kontaktováni terénními pracovníky POINT 14 nebo přicházejí z ulice do kontaktního centra POINT 14, odkud jsou zájemci delegováni do TKV. Po dokončení programu mohou klienti přejít do doléčovacího centra Středisko následné péče – Chráněné bydlení. Pokud klienti spadají do kategorie nezaměstnatelných klientů, mohou začít pracovat v Pracovní a sociální agentuře.

Co se stane, když se bude muset TKV zavřít:

1. Nedodržíme podmínky ROP 5 let udržet projekt a budeme vracet dotaci nebo její poměrnou část.
2. Budeme vracet poměrnou část dotací, které jsme dostali na provoz na tento rok (podle toho, k jakému datu by se TKV zavírala).
3. Vyplácelo by se odstupné zaměstnancům tři měsíční průměrné platy.
4. Klienti, kteří nenastoupí do TK, budou "na ulici" v Plzni, budou páchat trestnou činnost a zvýší se kriminalita. Momentálně jde o 14 osob, které máme v komunitě. Celkově cca o 35 osob, které k nám v průběhu roku nastoupí.
5. S klienty se nezačne pracovat na hrazení svých závazků vůči státu, městu apod.
6. Propustí se sehraný terapeutický tým, který se v případě získání nových finančních prostředků již ze stejných lidí znovu nevytvoří.
7. Obecně léčba v terapeutické komunitě vychází pro město, kraj i stát nepoměrně levněji, než rizikový uživatel návykových látek, pohybující se na hraně zákona a svým rizikovým způsobem života ohrožující majetek a zdraví občanů.

Ulice – Agentura sociální práce, o.s.[6]

ULICE AGENTURA SOCIÁLNÍ PRÁCE

➢ ***Substituční centrum***

Popis služby: Substituční léčba je standardní léčebný postup (svou charakteristikou patřící do principu harm reduction). Jedná se o náhradu dosud užívané nelegální látky (drogy opiátového typu, převážně heroinu) látkou, která má podobné účinky je podávána legálně a bezpečným způsobem. Substituční program má nezastupitelné místo v síti sociálně zdravotních služeb pro osoby závislé na OPL.

Cíle programu: Ambulantní, farmakologická a psychosociální léčba opiátových závislostí v Plzeňském kraji.

Cílová skupina: Osoby s indikovanou závislostí na opioidech.

Substituce Ulice	2011	2012	2013
rozpočet	1 819 000,00	1 707 000,00	1 853 329,00
počet klientů	57	68	68
průměrná doba klienta v dnech	123	179	270
kapacita služby	40	40	40
odmítnutí klienti	0	0	0
úvazky	3,83	3,83	3,83
dotace – Plzeňský kraj	260 000,00	232 000,00	210 000,00

Poznámka: rok 2008 byl věnován přípravě projektu; v roce 2009 byl zahájen provoz SL od září, tedy na 4 měsíce; 2009 neměl širší podporu a existoval na hranici přežití; 2011 a 2013 plný provoz programu; počet klientů udává, kolik klientů se v daný rok léčilo v SL; průměrná doba léčby je udávána ve dnech.

[6] Přehled adiktologických služeb zpracovala organizace Ulice-agentura sociální práce, o.s.

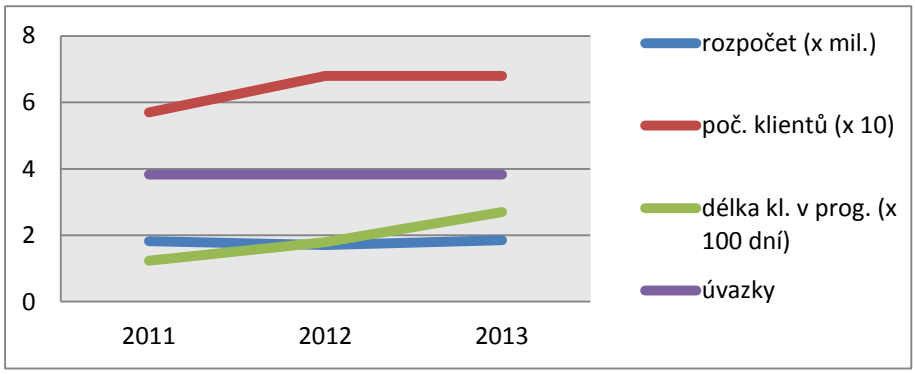

Návaznost, kam služba odkazuje: Substituční centrum je především návaznou institucí. Asi nejdůležitější službou, do které odkazovala, byla Pracovní a sociální agentura SKP Plzeň.
Současný stav Substitučního centra: Byť je substituce v provozu již 5 let, z tabulky a grafu je patrné, že je stále na vzestupu. S tímto trendem je nutno počítat i do dalších let (NMS odhaduje v Plzeňském kraji 350 problémových uživatelů opiátů v roce 2011). Kapacita služby je nastavena na 40 klientů aktuálně v programu. V současné chvíli je to více než 30 klientů, avšak při počtu 35 klientů aktuálně v programu je třeba již uvažovat o rozšíření úvazku lékaře, jehož současný úvazek je 0,33, od kterého je kapacita služby odvislá.
Rizika podfinancování služby:

1. Dlouhodobé podfinancování:
    a. Snížení počtu zaměstnanců, snížení kapacity služby, její dosažitelnosti, snížení počtu klientů.
    b. Zvýšení počtu uživatelů opiátů v Plzni, obnovení vztahu klient + dealer, nárůst pocitu nebezpečí obyvatel Plzně.
    c. Nárůst drobné kriminality ve městě, volně pohozených injekčních stříkaček.
    d. Zvýšení výskytu infekčních chorob ve městě – HIV, syfilis, žloutenky B, C.
    e. Narušení spolupráce s OSPOD.
2. Zánik služby:
    a. Zánik jediného substitučního centra v západních Čechách.
    b. Zánik důležité alternativy k léčbě opiátových závislostí.
    c. Výrazné zvýšení drobné kriminality v Plzni.
    d. Předimenzování psychiatrického oddělení ve FN Plzeň.

➢ *Terénní program*

Popis služby dle § 69 zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách: Terénní programy jsou terénní služby poskytované osobám, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy. Služba je určena pro problémové skupiny osob, uživatele návykových látek nebo omamných psychotropních látek, osoby bez přístřeší, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách a jiné sociálně ohrožené skupiny. Cílem služby je tyto osoby vyhledávat a minimalizovat rizika jejich způsobu života. Služba může být osobám poskytována anonymně.
Služby poskytované terénním programem Ulice – Agentura sociální práce, o.s.: Individuální poradenství, informační servis, kontaktní práce, krizová intervence, krizová intervence po telefonu, sociální práce, zprostředkování screeningových testů na infekční nemoci (HCV, HBV, HIV, syfilis), úkony potřebné pro zajištění práce s klientem, zhodnocení stavu klienta, výměnný injekční program, základní zdravotní ošetření, neodkladná první pomoc, zhodnocení stavu a potřebnosti drogové služby. Kromě výše vyjmenovaných služeb, poskytuje i další služby, které však nemá certifikované. Jedná se o: beseda, individuální poradenství pro rodiče a osoby blízké klientům, interaktivní seminář, komponovaný preventivní program, korespondenční práce, přednáška, telefonické, písemné a internetové poradenství, vzdělávací seminář.
Od dubna 2013 se program rozšířil do regionálních měst a své služby tak poskytuje v Plzni, v Rokycanech, v Klatovech a v Nepomuku.
Cíle programu:

1. Vyhledávat a kontaktovat cílovou skupinu a v případě zakázek překračujících poslání programu je odesílat do sítě soc. služeb
2. Zlepšit či zachovat zdravotní stav klienta
3. Zlepšit či zachovat sociální situaci klienta
4. Ochraňovat veřejné zdraví

Cílová skupina: Osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách
Osoby komerčně zneužívané a osoby pohybující se v sex-businessu

Terén Ulice	2011	2012	2013
rozpočet	2 318 320,00	2 342 348,00	2 765 662,00
vlastní zdroje (zaokr.)	467 000,00	344 00,00	210 235,00
počet klientů	297/423	330/480	452/621
počet kontaktů	4 487	5 563	5 879
vyměněné stříkačky	84 021	98 381	123 201
kapacita služby	200	200	200
odmítnutí klienti	0	0	0
úvazky	4,5	4,5	4,5
dotace – Plzeňský kraj	200 000,00	190 000,00	485 200,00*

Poznámka: počet klientů uváděn v poměru drogový/celkem; kapacita služby je nastavena na 200 kontaktů za týden při přímé práci s klienty
*Plzeň, Rokycany, Klatovy, Nepomuk

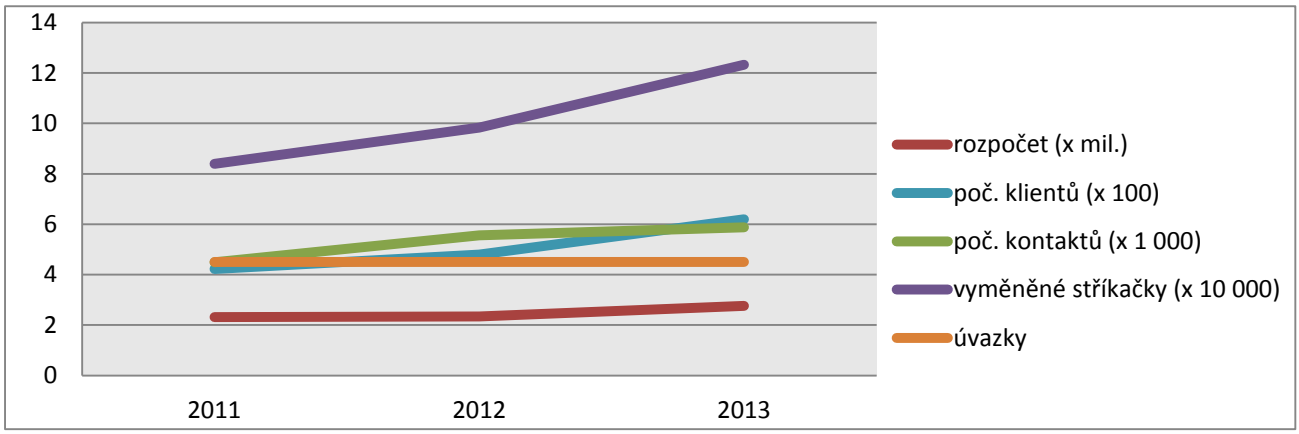

Návaznost, kam služba odkazuje: Terénní program je prvním záchytným bodem pro klienty, kteří nejsou zachyceni v síti sociálních služeb. V tomto ohledu je zcela nezbytným krokem pro vstup do prostoru sociálních služeb. Odkazuje dále na služby, jakými jsou např. substituční centrum, detoxifikační oddělení FN Plzeň, terapeutické komunity, K-centrum CPPT, o.p.s., do programů POINT 14, služby hygienické a venerologické stanice, apod.

Současný stav Terénního programu: Terénní program je na první pohled finančně stabilní. Bohužel od roku 2010 jej musíme dodotovávat z vlastních zdrojů (za tři zmíněné roky sumou 975 000), které tímto již vyschly. Tzn. program je kapacitně na svém vrcholu a finančně podhodnocen.

Z této situace plynou rizika:

1. Dlouhodobé podfinancování:
    a. Snížení počtu zaměstnanců, snížení kapacity služby, její dosažitelnosti, snížení počtu klientů.
    b. Nárůst osob, uživatelů drog, sociálně vyloučených nezachycených v síti sociálních služeb.
    c. Nárůst drobné kriminality ve městě, volně pohozených injekčních stříkaček.
    d. Nárůst pocitu nebezpečí obyvatel Plzně.
    e. Zvýšení výskytu infekčních chorob ve městě – HIV, syfilis, žloutenky B, C.
    f. Předimenzování návazných služeb – K Centrum, terénní program POINT 14, snížení počtu osob léčených substituční léčbou, přeplnění detoxifikačního oddělení FN Plzeň.
2. Zánik služby:
    a. Zánik jediného terénního výměnného a prostitučního programu v Plzni a okolí.
    b. Narušení sítě sociálních služeb, jejího systému prvotního záchytu.
    c. Výrazné zvýšení drobné kriminality a šíření infekčních chorob v Plzni.
    d. Více než 450 klientů bez služby, nebo přejde do služby podobné, návazné.
    e. Předimenzování návazných služeb vysoko nad hranici udržitelnosti.
    f. Narušení základního pilíře protidrogové politiky země.
    g. Velmi problematická obnovitelnost programu.
    h. Negativní PR města.

KOTEC o.p.s.[7]

KOTEC

➢ ***Kontaktní centrum***

Popis služby dle § 59 zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách: Kontaktní centra jsou nízkoprahová zařízení poskytující ambulantní, popřípadě terénní služby osobám ohroženým závislostí na návykových látkách. Cílem služby je snižování sociálních a zdravotních rizik spojených se zneužíváním návykových látek.

Služby poskytované K-centrem Tachov:

Cíle programu: Cílem programu je snižování rizik u uživatelů drog, ochrana veřejného zdraví, a pokrytí základních životních potřeb pro uživatele programu.

Cílová skupina: uživatelé drog, především problémoví a rizikoví, většinou bez kontaktu s jinými institucemi

K-centrum Tachov	2011	2012	2013
rozpočet	621 913,00	696 000,00	690 000,00
počet klientů*	135/18	131/10	89/23
počet kontaktů	4710	4811	2620
počet výměn	130	224	308
vyměněné stříkačky	9682	17078	14032
kapacita služby	200 osob	200 osob	200 osob
odmítnuté kontakty	0	0	0
úvazky	1,8	1,2	0,965
dotace – Plzeňský kraj	80 000,00	195 000,00	0,00

*počet klientů uváděn v poměru drogový/nedrogový

[7] Přehled adiktologických služeb zpracovala organizace Kotec, o.p.s.

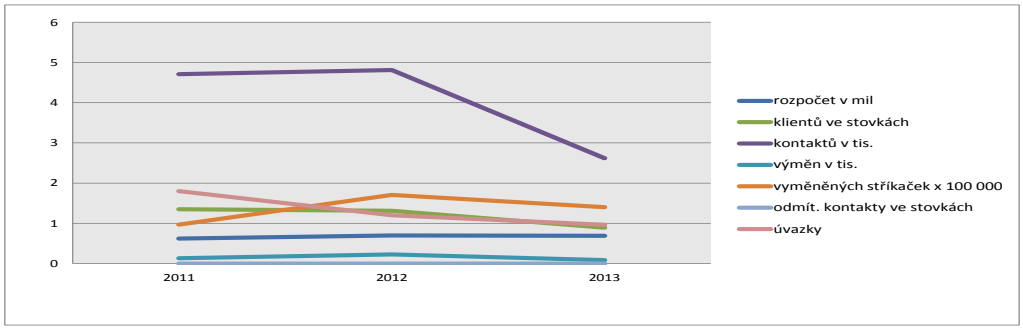

Současný stav programu: V současné době je provoz kontaktního centra v podstatě možný jen díky provázanosti s provozem nízkoprahového denního centra, protože sdílejí stejné prostory a personál, a tím se výrazně snižují náklady programu (v dopoledních hodinách běží provoz NDC, v odpoledních KC).
Kontaktní centrum nabízí všechny standardní činnosti – snižování rizik, hygienický program, potraviny, možnost pobytu na kontaktní místnosti včetně využití PC a připojení k internetu. Pracovníci poskytují především základní sociální poradenství a připravují klienty k nástupu do léčby. Tým KC a NDC tvoří celkem 3 pracovníci, z toho personální obsazení KC je 0,7 úvazku. Kontaktní centrum nemá platný certifikát odborné způsobilosti RVKPP ČR.
Bez kombinace financování KC a NDC není možné kontaktní centrum udržet. Udržitelnost KC se po roce 2014 vyvíjí směrem k ukončení činnosti v Tachově a přesunu klientů do minimální péče v terénu. Rizikem minimální péče je nemožnost poskytnout klientům hygienický servis a v chladných obdobích pobyt na kontaktní místnosti.

➢ *Terénní program*

Popis služby dle § 69 zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách: Terénní programy jsou terénní služby poskytované osobám, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy. Služba je určena pro problémové skupiny osob, uživatele návykových látek nebo omamných psychotropních látek, osoby bez přístřeší, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách a jiné sociálně ohrožené skupiny. Cílem služby je tyto osoby vyhledávat a minimalizovat rizika jejich způsobu života. Služba může být osobám poskytována anonymně.
Služby poskytované terénním programem Kotec, o.s.:
Cíle programu: Hlavním cílem části programu pro UD je snižování rizik a ochrana veřejného zdraví.
Cílová skupina: uživatelé drog, především problémoví, rizikoví, ti, kteří nejsou v kontaktu s kontaktním centrem, nebo s ním v kontaktu být nemohou

Terénní program	2011	2012	2013
rozpočet	302 000,00	412 000,00	429 126,00
počet klientů	61	39	42
počet kontaktů	526	431	464
kapacita služby	440 osob/ 820	440 osob/ 820	440 osob/820
odmítnutí klienti	0	0	0
úvazky	1,0	0,64	0,61
dotace – Plzeňský kraj	60 000,00	132 000,00	0,00

Pozn.: Kapacita je uvedena jako roční, společná pro TP UD i TSP SVL, dle Rozhodnutí o registraci.

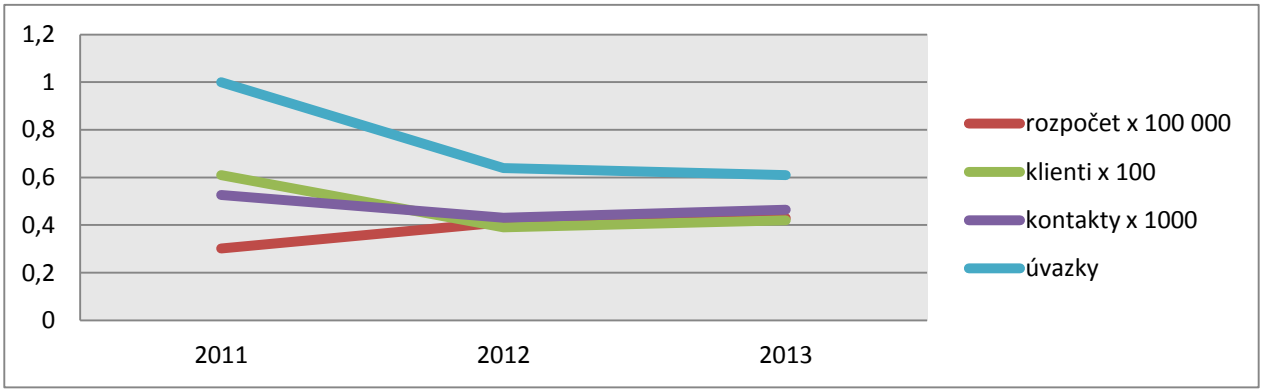

Návaznost služby: Služba je navázána na KC Tachov, OSV MÚ Tachov a OSV MÚ Stříbro, KHS Plzeňského kraje, SZÚ Plzeň, a návazné odborné služby poskytovatelů Ulice o. s., CPPT o. p. s. Plzeň a TK Vršíček.
Současný stav Terénního programu: Terénní program v současnosti působí v ORP Tachov a ORP Stříbro, přičemž vyhledává rizikové skupiny osob a skupiny uživatelů drog, aby naplňoval svůj hlavní cíl snižování rizik. Pracovníci poskytují činnosti snižování rizik v podobě výměnného programu, zdravotní výchovy, dále základní sociální poradenství a doporučení do návazných služeb, popř. asistenci. Úvazek TP na práci s UD je cca 0,8. Pro rok 2014 předpokládáme max. počet TSP (nejen pro práci s UD, ale i pro práci se sociálně vyloučenými osobami) v počtu 2 pracovníci.
Možnosti negativních dopadů při úplném uzavření služby: Pokud nebudou v TP poskytovány základní činnosti, lze očekávat zvýšení pravděpodobnosti výskytu následujících jevů:

- osoby nakažené hepatitidou typu C a virem HIV, z důvodu sdílení použitého injekčního materiálu.
- osoby s akutní potřebou ošetření zánětu žil, náklady na ošetření nemohou být hrazeny ze ZP – UD mají na ZP většinou dluhy,
- drobná majetková kriminalita, z důvodu opatření peněz na drogy, ale také na sterilní zdravotnický materiál,
- výskyt kontaminovaného materiálu v lokalitách, kde se pohybuje nezasažená populace, z důvodu malé zdravotní výchovy a nemožnosti odpad odevzdat na tomu určených místech.

Porovnání vybraných ukazatelů:

Následné péče v Plzeňském kraji						
Název organizace	**Centrum protidrogové prevence a terapie, o. p. s.**			**POINT 14**		
rok	**2011**	**2012**	**2013**	**2011**	**2012**	**2013**
rozpočet	2 070 000	2119000	2 353 680	1 036 681	1005634	1 488 308
počet klientů	101	108	113	17	22	24
počet lůžkodnů	2592	3122	2650	2166	2358	20
kapacita služby*	40/10	40/10	40/10	10/8	10/8	10/8
odmítnutí klienti	12	42	39	0	0	23
úvazky	3,8	3,8	3,8	1,78	2,07	2,38
dotace –PK	430 000	560 000	512 200	350 000	200 000	140 000

* kapacita u organizace CPPT představuje počet klientů ambulantních služeb za rok a maximální počet lůžek pobytové služby a u organizace POINT 14 kapacita ambultantní za týden/maximální počet lůžek pobytové služby

Kontaktní centra v Plzeňském kraji									
Název organizace	**Centrum protidrogové prevence a terapie, o. p. s.**			**POINT 14**			**KOTEC, o. s.**		
rok	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
rozpočet	3 021 000	3 000 000	3 096 680	1 488 726	1 587 000	1 358 512	621 913	696 000	690 000
počet klientů*	407/141	394/105	377/107	367	364	271/98	135/18	131/10	89/23
počet kontaktů	6350	7000	7432	3089	2867	4287	4710	4811	2620
kapacita služby	7100	7100	7100	200	200	200	200	200	200
odmítnutí klienti	560	752	690	0	0	0	0	0	0
úvazky	5,4	5,3	4,8	2,72	2,04	3,04	1,8	1,2	0,965
dotace – PK	225 000	255 000	376 400	260 000	461 000	84 000	80 000	195 000	0

* Počet klientů je uváděn v poměru drogový/nedrogový

Terénní programy v Plzeňském kraji									
Název organizace	**ULICE - Agentura sociální práce, o.s.**			**KOTEC, o. s.**			**POINT 14**		
rok	**2011**	**2012**	**2013**	**2011**	**2012**	**2013**	**2011**	**2012**	**2013**
rozpočet	2 318 320	2 342 348	2 765 662	302 000	412 000	429 126	836 143	582 357	785 336
počet klientů	297/423	330/480	452/621	61	39	42	320	241	238
počet kontaktů	4487	5563	5879	526	431	464	2540	1277	942
kapacita služby*	200	200	200	440/820**	440/820**	440/820**	200	200	200
odmítnutí klienti	0	0	0	0	0	0	0	0	0
úvazky	4,5	4,5	4,5	1	0,64	0,61	1,93	1,03	2,2
dotace – PK	200 000	190 000	485 200	60 000	132 000	0	280 000	0	161 000

* každá organizace má uvednou kapacitu na jiné časové období (KOTEC - roční, Ulice - týdenní, POINT 14 uvádí denní kapacitu 9)
** kapacita je uvedena jako roční, společná pro TP UD i TSP SVL, podle rozhodnutí o registraci

Průběžné plnění cílů Koncepce prevence kriminality a sociálně patologických jevů Plzeňského kraje 2013-2016 v roce 2013

1. **Cíl: Zapojení zbývajících měst a obcí do projektu Plzeňský kraj-bezpečný kraj**

Pracovní skupina doporučuje ve spolupráci s projektem „Plzeňský kraj-bezpečný kraj“ i nadále usilovat o zapojení co největšího počtu měst a obcí do tohoto projektu.

- V současné době je do projektu zapojeno 53 měst a obcí, přičemž v roce 2013 se jejich počet zvýšil o 27.

2. **Cíl: Zvýšení bezpečnosti práce s komunikačními prostředky**

Někteří členové pracovní skupiny PK jsou i členy pracovní skupiny eBezpečnost, která se zaměřuje na školení hlavně v oblasti práce s počítačem (internet, kyberšikana, sociální sítě). Cílovou skupinou tohoto projektu jsou žáci prostřednictvím vzdělávání pedagogů a rodičů. V roce 2011 byl realizován projekt „Bezpečně s počítačem“, na který byla získána dotace ze státního rozpočtu. Cílovou skupinou tohoto projektu byly pěstouni, vychovatelé v dětských domovech, pracovníci DDM či další odborníci s mládeží.
Plzeňský kraj se bude touto problematikou zabývat i do budoucna.

- Někteří členové pracovní skupiny PK byli v roce 2013 i členy pracovní skupiny eBezpečnost, která se v tomto roce zaměřila na téma bezpečného on-line nakupování. Cílovou skupinou tohoto projektu jsou žáci základních a středních škol prostřednictvím vzdělávání pedagogů a rodičů. On-line soutěžní kvíz, který byl součástí projektu, vyplnilo úspěšně celkem 1 815 žáků.

3. **Cíl: Preventivní programy pro děti s poruchami chování**

Pracovní skupina doporučuje pokračovat ve spolupráci s OŠMS KÚPK na programech pro děti s poruchami chování. V roce 2010 byla v rámci realizace projektu „Třída pro děti s poruchami chování“ vybavena třída výukovými pomůckami (TV, DVD, počítače apod.), na tento projekt byla získání dotace ze státního rozpočtu. V roce 2012 je v rámci realizace projektu „Nový start“ uskutečněn putovní dětský tábor pro děti s poruchami chování, na tento projekt byla také získána dotace ze státního rozpočtu. Vzhledem ke zvyšující se trestné činnosti je cílem Plzeňského kraje předcházet trestné činnosti pomocí preventivních programů již u mládeže. Z tohoto důvodu chce Plzeňský kraj v těchto projektech dále pokračovat.

- Při Základní škole a Mateřské škole při Fakultní nemocnici, Plzeň, alej Svobody 80 je zřízena třída pro děti s těžkými poruchami chování od roku 1995, která má kapacitu max. 8 žáků denně. Třída je umístěna v budově školy v Plzni, Skupova 15. Budova školy je majetkem Plzeňského kraje. Třídy jsou určeny pro žáky 6. – 9. ročníků ZŠ se specifickými poruchami učení a chování na základě ADHD. Realizací projektu „Třída pro děti s poruchami chování" byla vybavena třída výukovými pomůckami. Toto vybavení je stále využíváno žáky i pedagogy a Plzeňský kraj je připraven v případě nutnosti obnovení zařízení poskytnout finanční prostředky prostřednictvím podání Žádosti do Programu prevence kriminality.

4. **Cíl: Snížení majetkové trestné činnosti.**

Nejčastějším typem kriminality na území Plzeňského kraje je majetková trestná činnost, což vyplývá ze statistických údajů. Toto tvrzení platí i na území všech sedmi okresů.

- Na snížení počtu obětí majetkové trestné činnosti se zaměřují krajské projekty prevence kriminality, které byly v roce 2013 zrealizovány. Jedná se o projekty „Plzeňský kraj-Prevence předlužení obyvatel Plzeňského kraje" a „Plzeňský kraj-Informovaný senior II.", jejichž vyhodnocení je uvedeno v kapitole Vyhodnocení programu prevence kriminality 2013.

Užité zdroje a materiály

- Matoušek, O. Slovník sociální práce. 1. vyd. Portál. Praha 2003. str. 217, heslo sociální vyloučení. ISBN 80-7178-549-0
- www.czso.cz
- www.mpsv.cz
- www.policie.cz
- www.mvcr.cz
- www.bezpecnykraj.cz
- GAC spol. s. r. o., Nová škola o. p. s., Analýza sociálně vyloučených romských lokalit a komunit a absorpční kapacity subjektů působících v této oblasti, [online]. [cit. 9. 10. 2006]. http://www.esfcr.cz/mapa/int_pz.html
- Vývoj nezaměstnanosti v Plzeňském kraji leden – prosinec 2013
- Monitoring aktuální situace v sociálně vyloučených lokalitách Plzeňského kraj

Obsah

Úvod 2
Vyhodnocení Programu prevence kriminality 2013 2
Závěrečná zpráva o realizaci projektu „Plzeňský kraj-Prevence předlužení obyvatel Plzeňského kraje" 3
Závěrečná zpráva o realizaci projektu „Plzeňský kraj-Informovaný senior II." 4
Pracovní skupina prevence kriminality Plzeňského kraje 5
Projekt „Plzeňský kraj – bezpečný kraj" 5
Naplňování Deklarace o vzájemné koordinaci a spolupráci v oblasti bezpečnosti a o stanovení společného postupu v oblasti zlepšování bezpečnostní situace u záležitostí přesahujících rámec místní samosprávy v Plzeňském kraji (dále Deklarace) 6
Sociálně demografická analýza kraje 6
Nezaměstnanost 7
Kriminalita v Plzeňském kraji 8
Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje – porovnání kriminality 9
Sociálně vyloučené lokality 10
Informace ke střediskům Probační a mediační služby (PMS) v působnosti Plzeňského kraje 11
Sociálně-právní ochrana dětí 11
Informace – odbor školství, mládeže a sportu 13
Počet vyplacených sociálních dávek závislých na výši příjmu za rok 2013 13
Situace na drogové scéně 2013 14
Koordinace společného postupu proti drogové kriminalitě v pohraničí 16
Epidemiologická charakteristika Plzeňského kraje za rok 2013 17
Drogová kriminalita v Plzeňském kraji v roce 2013 17
Informace o trestné činnosti v souvislosti s užíváním drog za rok 2013 18
Koordinace protidrogové politiky 19
Institucionální zajištění 19
Hlavní zaměření strategických dokumentů protidrogové politiky kraje 20
Nejvýznamnější aktivity v oblasti protidrogové politiky v uplynulém roce 21
Zadané/realizované analýzy/studie v oblasti drogové politiky a drogové situace 21
Finanční zajištění protidrogové politiky 21
Služby poskytované uživatelům drog a osobám ohroženým drogou 22
Programy primární prevence v roce 2013 (mimo škol a školských zařízení) 28
Služby v oblasti snižování rizik v roce 2013 29
Služby v oblasti ambulantní léčby v roce 2013 29
Služby v oblasti rezidenční léčby v roce 2013 29
Služby v oblasti doléčování a resocializace v roce 2013 30
Ostatní specializované programy v roce 2013 30
Seznam organizací zajišťujících pro Plzeňský kraj protidrogové služby 30
Analýza protidrogové politiky na území Plzeňského kraje 31
Průběžné plnění cílů Koncepce prevence kriminality a sociálně patologických jevů Plzeňského kraje 2013-2016 v roce 2013 42
Užité zdroje a materiály 43